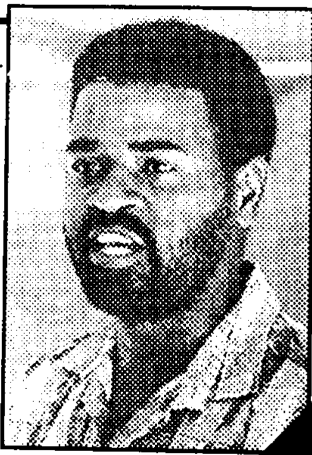

AMIGOE

losse nummers 75 c. zaterdag met Napa Afl1,-

DINSDAG 26 SEPTEMBER 1995 - JAARGANG 112 NR 224

Christopher wil Republikeinen wind uit zeilen nemen

VS willen rationele VN

NEW YORK — De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Warren Christopher heeft maandag gepleit voor strikte rationalisering van de organisatie van de Verenigde Naties. Dit is een wens welke Washington al lang koestert. Met het oog op de binnenlandse politieke verhoudingen heeft het er ditmaal bijzonder werk van gemaakt door het meteen aan de orde te stellen bij het begin van de Algemene vergadering van de VN en wel zijn vijftigste Assemblee.

Met zijn oproep tot rationalisering probeert Christopher te voorkomen dat het door de Republikeinen beheerste Amerikaanse congres nog verder snoeit op de middelen voor de Verenigde Naties. Washington heeft al besloten zijn bijdrage aan vredesoperaties terug te brengen van 31 tot 25 procent, maar ook dit heeft het congres niet kunnen overtuigen.

Minister Christopher wil minder bureaucratie, doorzichtige organisatie, duidelijke omlijning van verantwoordelijkheden en beter toezicht op het functioneren van het secretariaat-generaal. Dit zijn wensen welke ook bij andere landen leven.

Elk van de hoofdtaken, zoals ontwikkelingshulp, spoedoperaties en statistiek, moet onder slechts één bureau komen te vallen in plaats van zoals nu verdeeld te zijn over meer dan tien gespecialiseerde organisaties. Bij het uitzenden van vredesmissies 'moeten de economische realiteiten' in de toekomst zwaarder meewegen dan tot nu toe. De minister pleit ook voor toelating van Duitsland en Japan als permanente leden van de Veiligheidsraad.

GRANDEUR

Dat zijn nu Verenigde Staten, Rusland, Frankrijk, Groot-Brittannië en China. Dat waren de grote mogendheden die aan de wieg stonden van de VN toen deze volkeren-organisatie na de Tweede Wereldoorlog werd opgericht. Sindsdien liggen de politieke machtskaarten anders.

Londen telt niet meer in die mate mee als Bonn en Tokyo. Ook Frankrijk mag zich dan nog wel steeds overtuigd tonen van zijn 'grandeur', het land staat in die overtuiging wel moederziel alleen. Zijn politieke macht is ook aanzienlijk verminderd. Met een kleien nucleaire paraplu probeert Parijs zijn grandeur nog wat gestalte te geven.

De oproep van minister Christopher komt aan het begin van de jubileum-vergadering. De VN herdenken volgende maand hun vijftigste Algemene vergadering met een plechtige zitting waaraan talrijke staatshoofden luister komen bijzetten. Het Amerikaanse cadeau – minder steun en harde eisen – kwam dan ook wat hard aan.

Boliviaans deel Bioceanische weg klaar

■ *SAN JULIAN - Een Boliviaanse jongedame hangt een bloemenkrans om de hals van de Peruaanse president Alberto Fujimori alvorens de plechtige ingebruikname een feit werd van een stuk snelweg welke een onderdeel vormt van de Corredor Bioceanico. In de toekomst gaat deze weg via Bolivia de kusten van de Grote Oceaan en de Atlantische Oceaan met elkaar verbinden. Rechts van de Peruaanse president staat de reeds van bloemen voorziene Boliviaanse president Gonzalo Sanchez de Lozada.*

(AFP-satellietfoto)

Reactie Golflanden terughoudend

Syrië, Libië en Iran wijzen Taba-akkoord af

■ *AMMAN - PLO-leider Yasser Arafat maakte in Amman zijn opwachting bij kroonprins Hassan (rechts). De PLO-leider lichtte de Jordaanse prins in over het akkoord dat bereikt werd met Israël over de uitbreiding van de Palestijnse autonomie via het Akkoord van Taba. Na afloop van het overleg onder vier ogen gaven Arafat (links) en Hassan een gezamenlijke persconferentie.*

(AFP-satellietfoto)

NICOSIA — Syrië, Libië en Iran hebben, evenals radicale Palestijnen, het akkoord van Taba tussen Israël en de PLO over uitbreiding van de Palestijnse autonomie op de westelijke Jordaanoever afgewezen. Overal in het westen vond het akkoord van zondag op zijn minst instemming. Rusland sprak van een 'belangrijke stap'. De pers in de Golfstaten toonde zich terughoudend. Sommige bladen vinden dat de overeenkomst niet voldoet aan de aspiraties van het Palestijnse volk.

Syrië, Libië en Iran, die net als de radicale Palestijnen tegen akkoorden met Israël zijn, noemden het een nieuwe terugslag voor de Palestijnen. Libië en Iran repten van 'nieuwe capitulatie' door de Palestijnen. Het Syrische regeringsblad voorspelde een 'toeneming van het geweld in de bezette gebieden en voortzetting van de botsingen tussen Palestijnen en Israëliërs'.

De radicale, Palestijnse Hamas-beweging zei dat 'dit akkoord bijna de definitieve grenzen van een Palestijnse staat trekt, maar zonder Jeruzalem als hoofdstad, zonder soevereiniteit en zonder rekening te houden met vier miljoen Palestijnen die buiten Palestina wonen'.

Ook organisaties binnen de PLO zelf, waaronder het Volksfront voor de bevrijding van Palestina, wijzen het akkoord af.

Bij begin van Hindu-feestelijkheden

Bomaanslagen in New Delhi

NEW DEHLI — Bij twee bomaanslagen in het oude centrum van de Indiase hoofdstad New Delhi zijn maandagavond zeker 46 mensen gewond geraakt. Dat heeft de politie bekendgemaakt. De aanslagen vielen samen met het begin van een Hindufeest.

Twee van de slachtoffers zijn er ernstig aan toe. Volgens de politie waren de explosieven verpakt in een scooter en een motor. Niet duidelijk is wie de aanslagen heeft uitgevoerd en waarom.

De bommen werden dichtbij Chandni Chowk geplaatst, de 'Zilverstraat', het markt- en handelscentrum van het oude Delhi. Door de aanslagen raakte het verkeer daar en bij het nabijgelegen Rode Fort, de ommuurde residentie van de Mogol-heersers, nog meer in de war dan anders. De aanslagen vielen samen met het begin van religieuze festiviteiten en parades.

De verantwoordelijkheid voor de bomaanslagen in en om de Indiase hoofdstad New Delhi, waarbij maandag en dinsdag zeker 46 mensen gewond raakten, is dinsdag opgeëist door de Khalistan bevrijdingsmacht (KLF), een groep van militante Sikhs die strijdt voor een eigen staat in het noorden van India.

In een brief aan het Indiase persbureau Press Trust of India dreigde de groepering met nieuwe bomaanslagen.

Verrassingsactie RUF-verzet Sierra Leone:

Freetown meldt 107 doden

FREETOWN — Bij een aanval van rebellen van het Verenigd Revolutionair Front (RUF) in het zuidoosten van Sierra Leone zijn sinds zondag zeker honderd burgers en zeven militairen gedood. Dat hebben militaire bronnen in de regio maandag bekendgemaakt.

De aanval had plaats in de dorpen Kpetima en Serabu, nabij de provinciale hoofdstad Bo, die 150 kilometer ten zuidoosten van de hoofdstad Freetown ligt. In een derde plaats, Yengema, duurden de gevechten maandag nog voort.

De rebellen begonnen hun aanval zaterdag met een verrassingsaanval op het dorp Kpetima, waar 35 burgers werden gedood. Regeringseenheden uit de 45 kilometer verderop gelegen stad Bo zetten met succes een tegenoffensief in, waarbij echter zeven regeringsmilitairen omkwamen.

In Yengema werden, volgens de militaire bronnen, vijftig burgers opgesloten in een aantal huizen, die vervolgens met de rest van het dorp werden platgebrand. De overige burgerslachtoffers vielen in Serabu, waar de aanvallers overigens snel werden verdreven.

BEREID OVERLEG

De aanval kwam ondanks het feit dat het RUF twee weken geleden een aanbod had gedaan om te onderhandelen. Dit zorgde voor enige euforie in Freetown, omdat het front eerder altijd alle vredesvoorstellen had afgewezen. De huidige aanval leek vooral bedoeld om te onderstrepen dat het RUF ondanks de bereidheid tot praten niets aan kracht heeft ingeboet.

Het RUF, dat zegt te ijveren voor een democratisering van het land, begon zijn activiteiten in maart 1991. Sindsdien zijn in de burgeroorlog zeker tienduizend doden gevallen. Zo'n veertig procent van de 4,5 miljoen inwoners vluchtte naar veiliger oorden in Sierra Leone zelf of naar buurlanden. De oorlog heeft bovendien een vernietigend effect op de mijnindustrie in de oostelijke provincie Kenema, waar bauxiet en titaniumoxyde worden gedolven.

De afsluiting van wegen door de oorlogssituatie veroorzaakte bovendien een hongersnood in deze oostelijke provincie, als gevolg waarvan alleen al vorige maand honderden slachtoffers vielen.

Rechtszaak tegen ex-premier kan jaren duren

Andreotti-proces begonnen

PALERMO — In de Siciliaanse hoofdstad Palermo is dinsdagmorgen het proces begonnen tegen de Italiaanse oud-premier Giulio Andreotti. De 76-jarige christen-democratische politicus en senator voor het leven wordt beschuldigd van medeplichtigheid aan de praktijken van de maffia. Hij spreekt alle beschuldigingen tegen. Het proces kan drie jaar duren.

Andreotti werd in 1945 parlementslid. De christendemocraat ontwikkelde zich tot de machtigste politicus in het na-oorlogse Italië. Tussen 1947 en 1968 zat hij in vrijwel alle regeringen. In 1972 werd hij voor de eerste keer premier, een functie die hij daarna nog zes maal bekleedde, het laatst tussen 1989 en 1992.

Het Openbaar Ministerie heeft een aanklacht van negentigduizend pagina's opgesteld. Het zal meer dan vierhonderd getuigen à charge oproepen, onder wie ruim twintig *Pentiti*, ex-maffialeden die met justitie samenwerken. Ook de vroegere maffiabaas Toto Riina zal getuigen.

Andreotti zal tijdens het proces steun krijgen van vooraanstaande politici. Onder anderen de Duitse oudminister van Buitenlandse Zaken, Hans-Dietrich Genscher, heeft toegezegd naar Palermo te komen om een goed woordje voor de oudpremier te doen.

Wijst Powell niet af als kandidaat 'Onafhankelijken'

Ross Perot wil derde partij

WASHINGTON — De voormalige onafhankelijke presidentskandidaat Ross Perot is weer in het nieuws. De Texaanse miljardair zei maandag tegen het televisiestation CNN dat hij een derde politieke partij wil oprichten in de Verenigde Staten. De 'onafhankelijkheidspartij' (Independence Party) lijkt Perot een geschikte naam. Een partij voor onafhankelijke kiezers.

Perot, die bij de nationale verkiezingen van 1994 al een geheel eigen geluid liet horen, zal zich afzetten tegen de twee grote partijen die de Amerikaanse politiek domineren: Democraten en Republikeinen. Een derde partij is volgens hem noodzakelijk omdat 62 procent van de Amerikanen zich volgens hem niet vertegenwoordigd voelt door de twee gevestigde partijen. "Dit is een partij voor die 62 procent. Een partij die niet wordt gedomineerd door bepaalde belangen."

HANDTEKENINGEN

Perot wil proberen zo'n negenhonderdduizend handtekeningen bijeen te krijgen om de partij mee te kunnen laten doen aan de deelstaatverkiezingen van volgend jaar in Californië. Die handtekeningen moeten er voor 24 oktober zijn. Komende zondag wordt daarom in de belangrijke kranten van deze grote Amerikaanse staat een omvangrijke advertentiecampagne gestart.

Volgens Perot zal zijn partij meer ontvankelijk zijn voor de wensen van de Amerikaanse bevolking. Agendapunten zijn onder meer afschaffing van het Amerikaanse kiescollege en meer aandacht voor etische vraagstukken.

KALIBER POWELL

De 'onafhankelijkheidspartij', die aanvankelijk hervormingspartij had moeten heten, wil ook meedoen aan de Amerikaanse presidentsverkiezingen van volgend jaar november. Perot wil 'frisse, nieuwe gezichten' in de race om het presidentschap. Namen van eventuele kandidaten wilde hij nog niet onthullen. Wellicht de zwarte generaal Colin Powell, de man van de Golfoorlog? "Zeker willen we mensen van dat kaliber", was het enige wat Perot kwijt wilde.

Powell, populair in de VS, heeft nog steeds niet gezegd of hij zich kandidaat zal stellen voor het presidentschap. Hij is zelfs niet bekend tot welke politieke partij hij behoort.

Kooijmans kandidaat bij Hof

NEW YORK — Oud-minister Peter Kooijmans is opnieuw kandidaat voor een functie als rechter bij het Internationaal gerechtshof.

Dat heeft zijn opvolger, minister Van Mierlo van Buitenlandse Zaken, maandag bekendgemaakt in New York. Van Mierlo woont daar de jaarlijkse zitting van de Algemene vergadering van de Verenigde Naties bij. De minister bepleit Kooijmans' kandidatuur bij alle collega's met wie hij gesprekken voert.

Het Internationaal gerechtshof, gevestigd in Den Haag, is het hoogste rechtsprekende orgaan van de VN.

Kooijmans is momenteel hoogleraar Volkenrecht in Leiden. Kooijmans was eerder dit jaar al in de race om tussentijds een rechter op te volgen die tijdens zijn ambtstermijn overleed. Hij verloor toen net van de Italiaanse rechter Ferrari Bravo.

Parlementaire enquete over politiemethoden

Rotterdam:softdrugs verdwenen

DEN HAAG — De parlementaire enquêtecommissie Opsporingsmethoden politie beleefde maandag een bewogen verhoordag.

De Rotterdamse hoofdofficier De Wit gaf toe dat in de Maasstad onder regie van politie en justitie partijen softdrugs op de markt zijn verdwenen, het hoofd van de landelijke afdeling Politie-infiltratie Karstens weigerde op het laatste moment te getuigen en criminoloog Bovenkerk nuanceerde zijn eerdere, omstreden uitlatingen over betrokkenheid van Turken bij de georganiseerde misdaad.

De weigering van Karstens deed zo veel stof opwaaien dat commissievoorzitter Van Traa aan het eind van de dag een persconferentie belegde, waarin hij aan de hand van correspondentie tussen de enquêtecommissie en het ministerie van Justitie tekst en uitleg gaf over het incident.

Een openbaar verhoor van Karstens zou het staatsbelang in het geding brengen, zo luidde de uitleg van het ministerie. Van Traa hoopt de kwestie snel op te lossen met minister Sorgdrager.

Hekkesluiter was maandag de Utrechtse criminoloog F. Bovenkerk, die op 6 september al eerder werd gehoord en vooral met zijn uitspraken over de betrokkenheid 'van tientallen volwassen Turkse mannen' bij de georganiseerde drugshandel van Turkse Amsterdammers een storm van kritiek over zich afriep. De wetenschapper gaf toe dat het 'onhandig' was dat percentage te noemen. "Misschien zelfs wel dom. Voortaan heb ik het over aanzienlijke betrokkenheid, zonder percentages te noemen."

EU:visumplicht

BRUSSEL — De Europese ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie hebben maandag formeel een lijst aangaard met zo'n honderd landen wier burgers een visum nodig hebben om de Unie binnen te komen.

Bosnië en Kroatië staan er niet op, maar Macedonië en Klein-Joegoslavië (Servië en Montenegro) prijken wel op de lijst van landen met visumplicht.

■ *WILLEMSTAD — De politieke partij Frente Obrero i Liberación 30 di mei vindt dat de overheid een verkeerde koers vaart met de bezuinigingsplannen. De partijleider pleitte voor een slagvaardig inningsbeleid. Op de foto vlnr partij-secretaris Editha Wrigt, leider Anthony Godett, bestuurs- en tevens eilandraadslid Reginald Lak. Niet op de foto de bestuursleden Johnny Luisa en Eus Anthony.*

"Overheid mist moed bij ondernemers te innen"

Frente maant BC tot een straffer incassobeleid

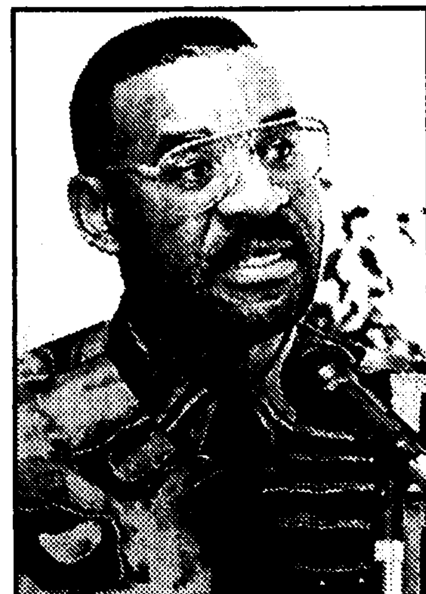
WILLEMSTAD — De arbeiderspartij Frente Obrero wijst het pakket met voorgenomen maatregelen resoluut van de hand. Politieke leider Anthony Godett pleit voor een socialisering van de overheidsplannen. Ook hij wil snelle inning van de uitstaande winstbelasting. Godett presenteerde maandagmiddag samen met enkele leden van het partijbestuur een nota met de visie en de aanbevelingen van de partij over de financiële crisis. Op dinsdag wordt deze nota aan de gezaghebber van het eilandgebied Curaçao en aan de gedeputeerde van Financien aangeboden.

Godett is uiteraard benieuwd naar hun reactie. Maar één ding staat voor hem vast: De oppositiepartij zal op geen enkele manier meewerken aan verzoeken voor leningen. De twee Frente raadsleden (Anthony Godett en Reginald Lak) zullen in dat geval in de Eilandsraad tegenstemmen.

ANDERE CIJFERS

In het document wordt uitvoerig ingegaan op de tekorten en vooral de achterstallige belastingen, alsook voorstellen voor maatregelen op korte en op lange termijn. Financiële adviseur John Tweed gaf bij de presentatie op basis van de accountantsrapporten, nieuwe en aanvullende cijfers. Buiten beschouwing gelaten wat niet meer inbaar is, rekende de partij-deskundige voor, dat alles bij elkaar genomen de regering over 1991 tot 1995 in totaal 1.118.257.005 gulden had kunnen innen aan winstbelasting! Het eerder door de drie accountantsbureaus genoemde bedrag van 888.318.202 gulden heeft te maken met definitieve aanslagen die al de deur uit zijn gegaan. Maar daar moet nog bij komen de belastingaanslagen die nog verstuurd moeten worden. Als deze bedragen worden meegerekend komt men uit op het eerstgenoemde bedrag, aldus Tweed.

"Als de overheid ook maar een greintje moed had, zouden ze daar eerst bij de ondernemers moeten innen", zei Godett. Pas als dat gebeurd is, kan men een bijdrage op maat van de burger vragen. Voor de Frente is het min of meer een uitgemaakte zaak dat de tekorten zijn ontstaan vanwege laksheid en grote geldverspilling. Curaçao heeft bovendien een laag inflatiecijfer, maar 2.4 procent.

■ *Frente-adviseur John Tweed.*

Godett vindt het onbegrijpelijk dat de overheid over tekorten praat zonder dat ze pogingen doet om de miljoenen die op straat liggen, binnen te krijgen. Hij verwacht dat deze fout snel wordt hersteld. De ondernemer is verplicht winstbelasting af te dragen, en hierbij moet hij dan zorgen voor een speciaal reservefonds.

De overheid gaat ook niet vrij uit inzake haar beleid met de inkomstenbelasting. Het te laat of helemaal niet versturen van aanslagen zorgt voor miljoenen aan inkomstenderving voor de overheid. Frente Obereo grijpt terug: Over de periode 1984-1989 heeft men 160.967.247 gemist, omdat er gewoonweg niet werd geïnd. Door verjaring kan dat ook niet meer. Maar het inningsbeleid werd daarna niet beter: Van 1990 tot en met 1995 heeft de Belastingen nog 159.028.780 aan inkomstenbelasting te vorderen. Als de belastingaanslagen over 1990 en 1991 niet vóór 1 januari 1996 geïncasseerd wordent, zit men weer met de verjaring. Maar dit is nog altijd slechts tien procent van het gigantische totaal van 1.5 duizend miljoen aan winstbelasting, zo komt in het Frente-document naar voren.

"Gezien de alarmerende situatie en het feit dat het de overheid blijkbaar aan politieke moed ontbreekt, kunnen de bestuurders misschien het beste een incassobureau in de arm nemen. Dit is een korte termijn-oplossing. Geef het bureau de status van een overheids nv met het doel de schulden op een sociale manier te innen.

Wie weet lukt het om een deel van de belastingschulden binnen te krijgen, aldus de politieke leider. Het lijkt meer op een vraag.

Anthony Godett: "Wantrouwen wegnemen"

Overheid heeft nog veel goed te maken bij burger

WILLEMSTAD — Het kostte Anthony Godett maandag nogal moeite om de pers aan het verstand te brengen dat Frente Obrero geen verlengstuk is van de vakbonden, maar wel evenals deze organisaties opkomt voor de arbeidende klasse. We liggen daarom wellicht op dezelfde lijn, maar komen met andere voorstellen, omdat het niet de bedoeling is in herhaling te vervallen.

De bevolking is niet bij machte de financiële last te dragen. De overheid moet eens de moed hebben een peiling in de vorm van een referendum te houden. De uitslag is nu al voorspelbaar, meent Godett. Niet alleen door de mindere draagkracht van de burger zullen de maatregelen geen oplossing bieden, maar ook het wantrouwen dat de overheid in de loop der jaren bij de bevolking heeft gekweekt, mag men niet onderschatten. Het blijkt telkens dat er niets terecht komt van beloften nadat werknemers weer eens hebben ingeleverd. Een achteruitgang in de koopkracht betekent minder opbrengst voor de ondernemers. "Daar moeten de regeerders eens aan denken."

Deze denkwijze verwoordt Frente in de titel van haar document: *Si kolebra a yega di pika bu, bo ta keda ku miedu di rabu di lagadishi,* vergelijkbaar met het Nederlandse gezegde een ezel stoot zich niet tweemaal aan dezelfde steen, oftewel 'een gewaarschuwd mens telt voor twee'. Er zal geen sprake kunnen zijn van inlevering zolang regeringen hun huiswerk niet doen en zorgen voor een rechtvaardig beleid.

Godett komt op het onderwerp dat zijn constante bron van zorg is: "De overheid kan niet spreken van een goed beleid als er geen betaalbare huizen worden gebouwd. Er wordt wel gebouwd, maar niet voor degenen die dit het meest nodig hebben."

En afvloeien van personeel is helemaal uit den boze. Het is daarom niet meer dan logisch dat Frente het draagkrachtenbeginsel huldigt en geen voorstander is van het profijtbeginsel. De politicus licht dit toe met de uitspraak: "Misschien is dit wel de oorzaak dat we buiten de coalitie zijn gehouden". Er zijn nog meer politieke uitspraken uit de mond van Godett op te tekenen. Volgens hem is het toch opmerkelijk dat telkens wanneer de politieke partij MAN (Movimentu Antia Nobo) in het Bestuurscollege zit, het ontslaan van personeel ter sprake komt.

VOORSTELLEN

Naast inning van achterstallige belastingen als een korte termijn-maatregel, stelt Frente voor de voorlopige aanslagen over 1992 tot en met 1995 per kwartaal de deur uit te sturen. Instelling van een controle-instituut op de begrotingen, luidt een ander voorstel. Voor wat betreft de lange termijn, ziet de partij heil in heronderhandeling met de Nederlandse regering over kwijtschelding van de ontwikkelingsgelden. Het is niet teveel gevraagd want ontwikkelingslanden als Costa Rica en de Filippijnen hebben reeds kwijtschelding van Nederland gekregen. De eilandelijke schuld aan Nederland wordt geschat op 400 miljoen.

De partij heeft een alternatief wanneer Nederland niet positief reageert op het verzoek voor kwijtschelding. "Vraag Nederland dan om uitstel van betaling, dat is alvast een last van 70 miljoen minder op de jaarlijkse begroting."

Hij ziet nog meer terreinen waar de overheid makkelijk kan bezuinigen. Volgens hem gaan er dagelijks (op illegale manier) kapitaal en deviezen uit het land. Godett verwijst naar een recente onderschepping van 500 duizend dollar in de koffers van een reiziger. Dit gebeurt volgens hem op regelmatige basis via privévliegtuigjes en -jachten en het wordt tijd dat de bestuurders hiertegen optreden.

Pourier morgen naar Bonaire voor ontmoeting Kok

WILLEMSTAD — Premier Pourier en premier Kok zullen elkaar pas woensdag op Bonaire ontmoeten. Tot die tijd treedt waarnemend premier Leo Chance op als gastheer voor de Nederlandse eerste minister.

Maandagavond en dinsdagmorgen was de delegatie op Saba, dinsdagmiddag wordt doorgereisd naar Sint Eustatius. Woensdagochtend wordt dan naar Bonaire gevlogen. Aanvankelijk lag het in de bedoeling dat Pourier zondagavond op Sint Maarten de Nederlandse permier zou ontvangen. Door het uitlopen van de Statenvergadering lukte dit niet. Waarom Pourier niet alsnog maandag naar Sint Maarten afreisde, meldt het persbericht van de voorlichter van de ministerraad niet.

VS vraagt uitlevering Duitse drugshandelaar

WILLEMSTAD — De Verenigde Staten heeft de uitlevering gevraagd van Andres Tschampel, een Duitser die verdacht wordt van grootscheepse drugssmokkel via Curaçao naar de VS en Europa. Het uitleveringsverzoek wordt donderdagmiddag behandeld door het Hof van Justitie.

De Curaçaose politie deed enige maanden geleden een inval in een woning aan de Tukunakenweg te Groot Kwartier. Daarbij werden Tschampel en zijn moeder aangehouden.

In de woning werd slechts enkele lege plastic zakjes met restjes cocaïne aangetroffen. Ook in het toilet werd enige gemorste cocaïne gevonden. De politie vermoedt dat het tweetal vlak voor de inval een grote hoeveelheid drugs door het toilet heeft gespoeld.

Tschampel en zijn moeder werden enige tijd vastgehouden, maar bij gebrek aan bewijs vervolgens vrijgelaten. De VS had echter een uitleveringsverzoek ingediend en op grond hiervan werd Tschampel weer onmiddellijk aangehouden door de politie.

Tschampel wordt reeds geruime tijd door de Amerkaanse drugsbestrijdingsdienst DEA gezocht. Hij gebruikte veel schuilnamen en wist steeds uit handen van de VS te blijven. Hij viel op 28 juli door de mand toen hij een bezoek bracht aan enkele kennissen op Curaçao.

In het begin bestond er enige verwarring over de nationaliteit van Tschampel. Zijn moeder is een Colombiaanse getrouwd met een Antilliaan. Tschampel is in Duitsland geboren. Justitie wist in het begin niet of ze te maken had met een Nederlander, Colombiaan of Duitser. Na enig speurwerk bleek Tschampel, die alle medewerking weigerde, over de Duitse nationaliteit te beschikken.

Tschampel wordt verdacht van het smokkelen van grote hoeveelheden drugs naar de Verenigde Staten en Europa.

De drugs werden meestal via Miami en Schiphol vervoerd naar andere bestemmingen zoals onder andere Duitsland. Volgens justitiële bronnen maakte Tschampel deel uit van het Airbag-netwerk, waarbij drugs naar Schiphol werden gesmokkeld en vervolgens door KLM-personeel van de bagagebaan werden gehaald en verder het land in gebracht. Zijn moeder is enige tijd geleden vrijgelaten en inmiddels teruggekeerd naar Colombia.

Vanaf komend winterseizoen

Cuba niet meer in schema KLM en ALM

WILLEMSTAD — Vanwege de lage bezettingsgraad en de aanhoudende verliezen hebben ALM en KLM besloten om met ingang van 29 oktober de vluchten naar Havana op te schorten. Beide maatschappijen zijn tot de conclusie gekomen dat voortzetting van de route commercieel niet gerechtvaardigd is, aldus een gezamenlijk persbericht van de ALM en KLM.

Bijna twee jaar geleden kwamen beide maatschappijen overeen om twee wekelijkse vluchten tussen Curaçao en Havana te onderhouden. De vluchten werden uitgevoerd op de zondag en woensdag. De vluchten zijn zodanig opgezet dat de KLM passagiers vanuit Europa voor deze route aanvoert. Op Curaçao stappen de KLM-passagiers over op de ALM-vlucht naar de Cubaanse hoofdstad. Ook Antillianen konden hierdoor twee keer per week afreizen naar Havana.

Bij de voorbereidingen op het nieuwe winterschema hebben beide luchtvaartmaatschappijen de Havana-route aan een nauwkeurige evaluatie onderworpen. Onafhankelijk van elkaar kwam men tot de conclusie dat er onvoldoende vraag is om de reguliere vlucht te handhaven. Daarom werd besloten om Havana niet meer op te nemen in de nieuwe winterschema's van beide maatschappijen.

De reismogelijkheden voor Antillianen worden hierdoor beperkt. In een eerder stadium had de KLM reeds besloten de vluchten naar Costa Rica en Panama via Curaçao met ingang van 29 oktober te schrappen. Vanwege de grote belangstelling in Nederland zal de KLM wekelijks reguliere vluchten onderhouden van Amsterdam naar Panamastad en San José.

Voor Antilianen bestaat er echter nog genoeg aanbod. De ALM vliegt naar alle Antilliaanse eilanden, Aruba, Atlanta, Miami, Valencia, Caracas en Port-au-Prince, KLM naar Schiphol, Lima (Peru) en Quito en Guayaquil (Ecuador), SLM naar Paramaribo, Guyana Airways naar Georgetown en New York, Air Aruba naar Sao Paolo, Tampa, Miami, Newark en Bogota, TAP naar Lissabon, Lufthansa naar Frankfurt, Avensa naar Maracaibo, Avianca naar Cali, Medellín, Baranquilla en Bocamaranga en Viasa (tot en met 30 november) naar Buenos Aires, Rio de Janeiro en Santiago de Chilé. ALM voert in de najaarsvakantie ook nog charters uit naar Orlando en San José (Costa Rica).

Ook Cuba valt niet geheel weg. Via Caracas kan men toch naar Cuba afreizen. ALM zal in haar nieuwe winterschema dagelijks vluchten naar Caracas invoeren, die aansluiten op vluchten naar Havana. Het ALM-kantoor in Havana zal voorlopig tot eind december open blijven om ALM's klanten van dienst te zijn.

Richards: "Bij verzelfstandiging"

Personeel telecommunicatie moet met minimaal 1% participeren

WILLEMSTAD — Het personeel van de Landsradio en van Setel dient minimaal met één procent in de aandelen te participeren. Dit staat aangegeven in de STTK-nota 'Herstructurering Telecommunicatie' die in juni door de algemene ledenvergadering van de STTK werd aangenomen.

Nu het stappenplan over de verzelfstandiging van de Landsradio Dienst klaar is, wil de Sindikato di Trahadonan den Telekomunikashon zo gauw mogelijk een gesprek hierover met minister Chance. Er bestaat voor het personeel nog grote onduidelijkheid.

Voorzitter Melvin Richards is helemaal niet blij met de verklaringen van Benney Demei over de toekomst van Landsradio. "Ik hoor de laatste tijd allerlei verklaringen. Het is alsof iedereen - behalve het personeel - aan het beslissen is wat er met de werknemers moet gebeuren." Richards vindt dat Demei dezelfde fout maakt als zijn voorganger Abel Arrindell door zich te bemoeien met dingen die niet direct tot zijn takenpakket behoren. Landsradio behoort immers tot de verantwoordelijkheid van het Land en wel van de minister van Verkeer en vervoer," zegt hij.

Zoals bekend heeft de STTK heeft zich solidair verklaard met de plannen voor verzelfstandiging maar dat betekent niet dat er zonder inspraak van de bond beslissingen kunnen worden genomen. "Dat is niet de afspraak."

Richards wijst er ook op dat STTK akkoord is gegaan met de herstructureringsplannen in het regeerprogramma 1994- 1998 omdat daarin rekening wordt gehouden met zaken die van essentieel belang zijn voor de toekomst van het bedrijf. Zo worden de volgende voorwaarden genoemd ter waarborging van een goed functioneren: meer efficiëntie, gezonde concurrentie in de regio, betere arbeidsvoorwaarden, commercialisatie van de diensten en een goede infrastructuur.

Geldloper overvallen

WILLEMSTAD — Een dappere geldloper heeft maandagavond omstreeks acht uur een overval weten te verijdelen. Hij raakte tijdens de overval wel gewond en de verdachten gingen er tot overmaat van ramp ook nog eens vandoor met zijn wagen.

De 34-jarige geldloper meldde zich tegen sluitingstijd bij een nummerkantoor in de Dirck Otterinckstraat om geld op te halen. Toen hij het gebouw verliet werd hij aangevallen door een gewapende man. Hij wist het pistool uit de hand van de man te slaan, maar werd vervolgens toegetakeld door een andere overvaller, die gewapend was met een balk en een muts over zijn gelaat droeg. De geldloper verzette zich echter hevig en weigerde de geldzak los te laten. Tijdens de worsteling lukte het hem de zak onder de wagen te gooien.

Door het moedige verzet van de geldloper besloten de overvallers te vluchten. Zij stapten in de auto van de geldloper, een Nissan Sunny keneteken L 82-11 en reden weg in de richting van Piscadera. Omstreeks drie uur in de ochtend werd de auto onbeheerd teruggevonden in de buurt van Campo Alegre.

Pier voor cruiseschepen bij Rif

WILLEMSTAD — Gedeputeerde Bennie Demei van Economische Ontwikkeling wil voor mega-cruiseschepen een pier laten aanleggen aan het Rif te Otrobanda. Deze schepen die te groot zijn om de Annabaai binnen te varen, kunnen tot 5.000 passagiers vervoeren. Volgens het plan van Eisden moet volgend jaar met de aanleg van de 80 meter lange pier worden begonnen, zodat Curaçao dat jaar nog de schepen kan ontvangen.

Onduidelijk is vooralsnog de exacte locatie en de herkomst van het benodigde geld. Daarnaast moet er eerst een milieu-effectrapportage komen. De grootste ingreep voor een dergelijke pier ligt in het water. De infrastructuur op het land behoeft geen al te grote aanpassingen.

Oorspronkelijk lag het in de bedoeling om een dergelijke pier aan de Caracasbaai te bouwen. Caracasbaai heeft volgens het EOP een toeristische bestemming. ■

18 Personen wegens drugshandel aangehouden

WILLEMSTAD — De politie heeft de afgelopen week 18 personen aangehouden wegens drugssmokkel en -handel. In nauwe samenwerking met de douanerecherche werd ruim 13 kilo cocaïne, 64 gram marihuana en 18 marihuanasigaretten in beslag genomen.

Politiewoordvoerder Mando Davelaar verklaarde maandag dat zich onder de aangehouden personen zowel Antillianen als buitenlanders bevinden. "De komende dagen zullen nog meer aanhoudingen vallen", aldus Davelaar. "We zijn nu bezig met acht grote onderzoeken. Het betreft hier grootschalige drugssmokkel naar de andere Antilliaanse eilanden en het buitenland."

Van Lamoen en Isidora geven informatie

■ *WILLEMSTAD — Enkele vakbonden gingen maandagavond van start met hun informatie-sessies in de wijken. In het buurtcentrum Bonam werden gesignaleerd de vakbondsbestuurders van STraFF (douanepersoneel) Wim van Lamoen en Shon Ma Isidora van de politiebond NABP. De opkomst was toen nog matig. Vandaag wordt met de tweede sessie begonnen. CFW- en PWFC-bestuursleden gaan in buurtcentrum Pietermaai, op het kerkpleintje, de mening van de bevolking peilen inzake de geplande inlevering.*

Staten nemen vrij zeker Noodwet aan

Kok: Meer bevoegdheden Richardson

WILLEMSTAD — De openbare Statenvergadering in verband met de situatie op Sint Maarten wordt dinsdagavond om half acht voortgezet met het antwoord van premier Pourier in de eerste ronde. De kans is groot dat de Staten dan de 'Tijdelijke Landsverordening Bijzondere Bevoegdheden Sint Maarten' met de vereiste tweederde meerderheid van de stemmen (14 van de 21 zetels) zullen aannemen. Vervolgens zullen op zeer korte termijn de Eilanden Regeling Nederlandse Antillen (ERNA) en de Staatsregeling moeten worden gewijzigd, want eigenlijk heeft deze Landsverordening geen basis volgens de formele wetgeving.

De Nederlandse premier Wim Kok heeft maandag op Sint Maarten positief gereageerd op de voorstellen van de Antilliaanse regering aan de Staten om de gezaghebber tijdelijk meer bevoegdheden te geven. Het lijkt aannemelijk dat Nederland daarom niet langer zal overwegen zelf met een maatregel voor Sint Maarten te komen. Vrijdag behandelt de rijksministerraad (met vice-premier Dijkstal, die Kok vervangt) en waarnemend Gev-Min Gaston Bell (die Gevolmachtigd Minister Carel de Haseth vervangt) de situatie op Sint Maarten. Verschillende artikelen in het Statuut maken een ingrijpen van de Koninkrijksregering mogelijk bij het uitblijven van handelingen door de Antilliaanse regering.

Zo zegt artikel 34 "dat de Koning ter handhaving van de uit- of inwendige veiligheid (...), ingeval bedreiging of verstoring van de inwendige orde en rust kan leiden tot wezenlijke aantasting van belangen van het Koninkrijk, elk gedeelte van het grondgebied in staat van oorlog of in staat van beleg kan verklaren". En artikel 21 legt uit, dat in spoedsituaties op het standpunt van de West niet wordt gewacht. Artikel 43 zegt, dat elk der landen moet zorgen voor deugdelijkheid van bestuur en dat het waarborgen daarvan een Koninkrijksaangelegenheid is.

Zoals het er nu uitziet zal de gezaghebber worden gemachtigd alle eilandsverordeningen en eilandsbesluiten houdende algemene maatregelen, plus alle noodzakelijke beschikkingen vast te stellen die gericht zijn op het bevorderen van het economisch herstel en ter uitvoering van urgente projecten op het terrein van het maatschappelijk welzijn (volksgezondheid, volkshuisvesting, onderstand, onderwijs en milieu). Ook het aanpassen van het Stappenplan '96-'99 behoort hiertoe. Slechts achteraf kan zijn besluit ongedaan worden gemaakt door de Eilandsraad, terwijl het BC maar een beperkte rol in het geheel krijgt.

Voordat hij een besluit neemt, moet de gezaghebber advies krijgen van een van de drie werkgroepen die zullen worden ingesteld (toerisme, maatschappelijk welzijn en Stappenplan). Deze werkgroepen bestaan uit gedeputeerden, ambtenaren van het Eiland, vertegenwoordigers van de private sector en sociaal-maatschappelijkegroeperingen, vertegenwoordigers van het Land, eventuele experts, plus waarnemers uit Nederland en van bepaalde internationale organisaties. Bovendien moet de gezaghebber zich laten bijstaan door een projectbureau Wederopbouw en een financieel-administratief team. Deze groepen moeten binnen veertien dagen aan de gezaghebber rapporteren, waarna de gezaghebber overlegt met het BC.

Hoewel premier Kok maandag positief op de concept-Landsverordening reageerde, waarschuwde hij wel dat het belangrijk is dat de gezaghebber snel besluiten kan nemen. (Bovenstaand model neemt al gauw drie weken per beslissing in beslag).

Behalve genoemde werkgroepen, het projectbureau en een financieel-administratief team moet ook nog het Onafhankelijk Financieringsinstituut worden opgericht, dat een rekening bij de Centrale Bank zal openen. Op die rekening komen alle gelden voor de wederopbouw. In het instituut zijn de Antillen, Nederland en Sint Maarten vertegenwoordigd. De Centrale Bank houdt toezicht conform de landsverordening Toezicht Bank- en Kredietwezen.

Al deze akties zouden ertoe moeten leiden dat over precies twee maanden de eerste toeristen alweer kunnen worden ontvangen en dat per 1 januari de tijdelijke Landsverordening weer kan worden opgeheven.

Overvallen nu vooral op vrouwen, kleine bedrijven

WILLEMSTAD — De politie is verontrust over het grote aantal berovingen en overvallen, die met name de afgelopen vijf dagen hebben plaatsgevonden. De afgelopen week hebben drie fenomenen de kop opgestoken. Zo worden veel vrouwen overvallen in de vroege ochtenduren tussen zes en acht. In de namiddag munten de criminelen het op kleine bedrijven en nummerkantoren. In de nachtelijke uren is het de beurt aan broodtrucks.

Politiewoordvoerder Mando Davelaar verklaarde maandag dat de overvallen "alarmerende vormen" hebben aangenomen. De criminelen opereren niet steeds in dezelfde wijken, maar op verschillende plaatsen op het eiland.

Veel overvallen vinden tussen zes en acht uur 's morgens plaats. De criminelen hebben het daarbij veelal gemunt op vrouwen, die alleen of samen met een vriendin de straat opgaan. Davelaar doet dan ook een beroep aan eenieder, zowel man als vrouw, die 's morgens vroeg het huis verlaat, om attent te zijn. Onlangs nog werd een 60-jarige vrouw te Vredenberg overvallen door een onbekende man. De man rukte de handtas weg waarin zich naast credit cards, paspoort en vliegticket 316 dollar, 25 gulden en 10.000 bolivar bevonden. Twee Jamaicaanse vrouwen werden in Otrobanda bedreigd met een mes, waarna de overvallers er vandoor gingen met hun handtassen, waarin zich tickets, paspoorten, credit cards en enkele honderden dollars bevonden.

Ook mannen ontkomen niet aan het crimineel geweld. Twee mannen werden 's morgens vroeg op de De Rouvilleweg overvallen. Eén van hen verzette zich hevig en werd daarbij door de overvallers zwaar toegetakeld. De buit bedroeg slechts 50 gulden. Een 49-jarige man werd te oost-Jongbloed overvallen door vier jongens, in leeftijd variërend tussen de 17 en 20 jaar. Met fysiek geweld werden rijbewijs, credit cards en 120 gulden van de man afgenomen.

Ook het aantal overvallen op bedrijven, nummerkantoren en restaurants is de afgelopen dagen toegenomen. Nummerkantoren te Kaya Godett (buit 600 gulden), Koraal Spechtweg (300 gulden), Mahuma (245), Granaatappelweg (380 gulden) zijn slechts enkele die de afgelopen week ongewenst bezoek kregen.

Verontrustend is ook dat de criminelen het hebben gemunt op kleine bedrijven en restaurants. Een aannemersbedrijf aan de Puerto Ricoweg werd overvallen en de buit bedroeg ongeveer 50.000 gulden. Bij een overval op een restaurant aan de Rooseveltweg werd 6.700 gulden buitgemaakt. In alle gevallen waren de criminelen, die in kleine groepen van drie tot vier man opereren, gewapend met geweren of vuistvuurwapens.

Ook het aantal overvallen op broodtrucks is aanzienlijk toegenomen. Het afgelopen weekeinde werden broodtrucks op de Rooseveltweg en te Suffisant overvallen.

De buit bedroeg respectievelijk 250 en 300 gulden. De overvallen vonden plaats omstreeks vier uur en in beide gevallen waren de verdachten gewapend met een jachtgeweer en messen. De politie vermoedt dat er hier sprake is van één groep, die het gemunt heeft op broodtrucks.

De politie heeft inmiddels enkele aanhoudingen verricht, onder wie een 16-jarige jongen. Toch drukt politiewoordvoerder Davelaar eenieder op het hart om vooral attent te zijn. Ook adviseerde hij de eigenaren van nummerkantoren, kleine bedrijven en broodtrucks om zo weinig mogelijk geld in kas te houden.

Weer huiszoeking in onderzoek Parkerzaak

WILLEMSTAD — In verband met het strafrechtelijk onderzoek rond het Parkerproject is afgelopen week nog een huiszoeking verricht op Bonaire. De huiszoeking is het directe gevolg van de eerder verrichte huiszoekingen waarbij een grote hoeveelheid materiaal in beslag werd genomen en vond plaats op een nog niet eerder onderzochte locatie.

Het totaal aantal huiszoekingen is daarmee op 21 gekomen, waarvan 10 op Bonaire. In totaal vier personen zijn verdacht, onder wie een Antilliaan.

Dinsdag zal het Hof wellicht beslissen over een bezwaarschriftprocedure die door de raadsman van de verdachte E.S. is ingesteld tegen een beschikking van de rechter-commissaris (RC). In die door de RC begin september afgegeven beschikking werd bepaald dat in dit stadium van het onderzoek bepaalde proces-stukken nog aan verdachte E.S. worden onthouden. Een dergelijke beschikking wordt afgegeven om het Openbaar Ministerie in staat te stellen haar onderzoek in de luwte te laten plaatsvinden en nog bestaande 'blinde vlekken' op te sporen.

Afgelopen week werd ook begonnen met het sorteren van die stukken die onder de geheimhoudingsplicht van een advocaat vallen en die welke onderdeel kunnen uitmaken van het strafrechtelijk onderzoek.

Het strafrechtelijk onderzoek startte op 11 september. Het vermoeden bestaat, dat er bij de toekenning van de garantie en/of lening en/of de bouw van het Parkerproject op Bonaire strafbare feiten zijn gepleegd, met name valsheid in geschrifte, oplichting en deelname aan een criminele organisatie.

Seminar over marketing

WILLEMSTAD —Professor Gordon Wills, een vooraanstaand internationaal deskundige op het gebied van marketing, zal over dit onderwerp een seminar verzorgen. Die heeft plaats in Coral Cliff op 12 en 13 oktober. Prof. Wills huldigt de stelling, dat marketing te belangrijk is om alleen aan de specialist over te laten.

Prof. Wills is als hoogleraar marketing verbonden geweest aan onder andere Bradford, Cranfield, Alberta, Helsinki en West-Australie.

Meer bijzonderheden over dit seminar te verkrijgen via tel. 692750.

PAR over ambtenarenkorps:

"Waterhoofd op steeds mager wordend lijfje"

WILLEMSTAD — Zowel de PAR als de MAN wijden deze week hun radiopraatje aan de 'desastreuse financiële situatie van het eilandgebied Curaçao'.

De MAN waarschuwt, dat als de deviezenpositie verder verslechtert er niet meer geïmporteerd kan worden. Daardoor zullen bedrijven hun deuren moeten sluiten "en wordt Curaçao geconfronteerd met een werkloosheid die zijn weerga niet kent". En de PAR vergelijkt het ambtenarenapparaat qua uitgaven met "een waterhoofd op een lichaam dat steeds magerder wordt".

Volgens de PAR zijn de meeste grote bedrijven niet achter met het betalen van hun belastingen. Het zijn de kleine bedrijven, die al een betalingsregeling hebben getroffen maar die in de boeken van de Ontvanger nog voorkomen als schuldenaren. Moeten deze bedrijven versneld gaan aflossen, zal dat tot gevolg hebben dat velen over de kop gaan, met alle werkloosheidsgevolgen van dien. veel van deze bedrijven hebben bovendien vorderingen uitstaan bij de overheid, die met betalen achterblijft.

Het voorstel van de vakbonden om de winstbelasting naar 45 procent te brengen, is niet realistisch. De winstbelasting zit al op 44,8 procent, een van de hoogste ter wereld, aldus de PAR. De door de bonden voorgestelde maatregelen leveren volgens de PAR ook geen 72 miljoen op, maar slechts 14 miljoen gulden. Ook andere voorstellen van de vakbonden noemt PAR-lid Nathaly Mau Asam niet realistisch, of allang onderdeel van het beleid.

De MAN legt in het praatje van deze week meer de nadruk op de benodigde diversificatie van de economie: uitbreing van het toerisme, de financiële sector, de industriële sector, de dienstverlening en de raffinaderij. De meeste nadruk krijgt het toerisme.

Atacho dringt aan op snel behanden van de Merken-wet

WILLEMSTAD — De Antillen moeten voor 1 januari nieuwe nationale wetgeving voor het het Merkenrecht hebben aangenomen. Deze noodzaak vloeit direct voort uit de per 1 januari van dit jaar in werking getreden oprichting van de Wereld Handels Organisatie (WHO).

Onderdeel van dat verdrag is het Agreement on Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights Including Trade in Counterfeit Goods, ofwel het TRIPS-verdrag, waarin bepaalde eisen worden gesteld aan de nationale wetgeving van de aangesloten landen.

Wanneer de Antillen hun wetgeving aanpassen, kunnen zij ook weer toetreden tot de Overeenkomst van Madrid betreffende de internationale inschrijving van merken. Minister Atacho (Justitie) heeft de Staten verzocht de concept-landsverordening die onlangs bij de Staten werd ingediend, met voorrang te behandelen.

Overvallene ontkomt aan de dood

WILLEMSTAD — Een 30-jarige man werd maandag omstreeks zeven uur 's avonds op brute wijze beroofd door twee mannen aan de Scharlooweg. De man ontkwam maar net aan de dood toen een kogel zijn hals schampte.

De man zat op een muur toen de twee mannen kwamen aanlopen. Geheel uit het niets vielen beide mannen het slachtoffer aan. Eén van de overvallers sloeg de man met een revolver op het hoofd en op hetzelfde moment rukte de andere overvaller zijn halsketting weg. In koelen bloede richtte de gewapende overvaller vervolgens zijn pistool op het slachtoffer en loste een schot.

Het slachtoffer had alle geluk van de wereld. De kogel schampte zijn hals, waardoor de man er met een lichte verwonding van afkwam. De politie is inmiddels een grote zoekactie begonnen.

ZOEKERTJES

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

INBOEDEL: Amerikaanse auto Oldsmobile met airco, i.z.g. staat f.6.500,-. Tel. 649563.

10INCH TELESCOPE Celestron with stand mounted on movable platform plus accessories, f.7.000,-. Tel. 614848 or 641158(after 27-9-'95).

GARAGE SALE 30 september van 10.00-15.00 uur: huisraad o.a. ijskast, wandmeubel; bijzettafel; airco (Philco); klerenkast; serviesset (90-delig); platenspeler; Singer naaimachine; lampen etc. Kaya Nathan 72. Tel. 671955.

WEGENS VERTREK: bamboe zitkamerset + salontafel f.800,-; Chevy Nova '78, 4-deurs, gekeurd t/m maart 1997, f.1.750,-; twee lieve honden. Tel. 652293.

1 IJSKAST HOTPOINT (2 deurs, side by side) i.z.g.s., kleur: almond; 1 Berber vloerkleed (splinternieuw), t.e.a.b. Didoweg 8.

TOYOTA CRESSIDA '92, full equipped, z.g.a.n., f.23.500,-. Tel. 375476.

VOLKSWAGEN JETTA 1988, luxe uitvoering, f.12.500,-. Tel. 690694.

FORD THUNDERBIRD LX, bouwjaar 1988, full equipped, automatic, fuel injection V-6 3.8 liter, sport-model 2-deurs, autom. pilot control, airco with autom. climate control, radiocassette with equalizer, treble, bass control, digital dashboard, autom. lights on-off, autom. dimmer/bright, autom. chairs, macwheels, carphone, alarm, f.12.500,-. Tel. 673281 (na 6 uur).

TE KOOP GEVRAAGD CURAÇAO

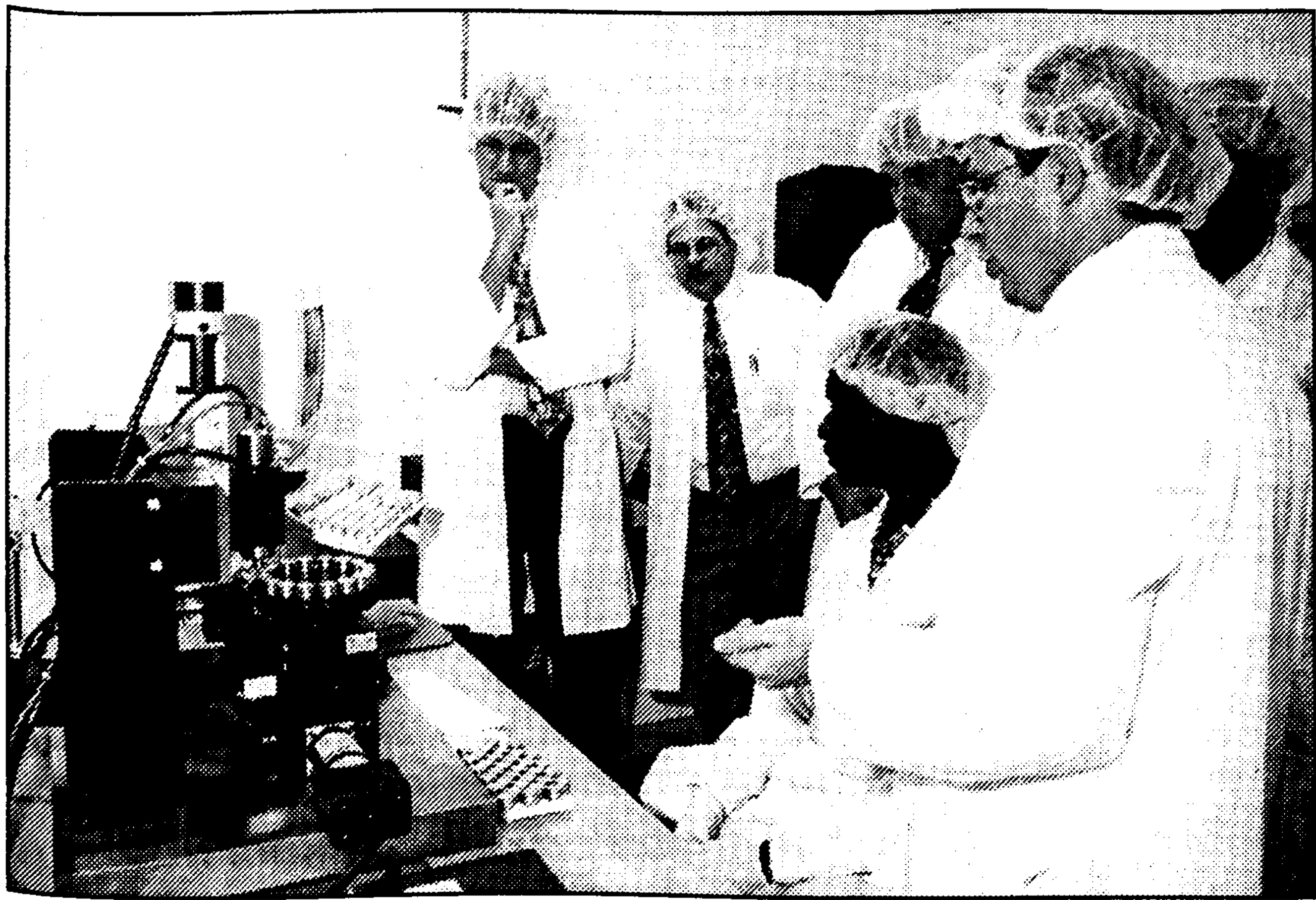
DICHTE VAN, diesel + airco achterin. Tel. 697597 of fax 694068.

PERSONEEL GEVRAAGD CURAÇAO

HULP IN de huishouding 1x per week. Belen 366951 (na 6 uur).

CurInc bemiddelt en ondersteunt

Synthetische ooglenzen nu lokaal geproduceerd

■ *De genodigden kijken vol interesse naar het produktieproces van een intraoculaire lens.*

WILLEMSTAD — Het bedrijf Curamed Ophtalmics, dat in januari 1994 is opgericht op Curaçao, produceert intraoculaire lenzen. De intraoculaire lens (IOL) is een synthetische vervanging van de normale ooglens. Implantatie van de IOL geschiedt wanneer de eigen lens is aangetast door staar, ook cataract genoemd.

Wereldwijd lijden meer dan 35 miljoen mensen aan staar.

Curamed Opthalmics nv hield onlangs op het industrieterein Brievengat een open dag. De gasten uit het bedrijfsleven en de overheid konden tijdens die open dag een kijkje nemen bij het produktieproces. Curamed, dat staat voor Curaçao Medical Devices, richt zich niet alleen op de produktie van lenzen, maar heeft ook gezorgd voor een gegarandeerde afzetmarkt. De lenzen worden wereldwijd gedistribueerd door contacten in Europa (bijvoorbeeld Medis/Curamed in Vianen in Nederland), Azië, Centraal-Amerika en Zuid-Amerika. De lenzen voldoen aan de kwaliteitseisen gesteld door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne.

In het kader van de ontwikkeling van Curaçao als zakelijk centrum van het Caribisch gebied heeft Curaçao Inc. via het Business Development Scheme een steentje bijgedragen aan de vestiging van Curamed. Het programma staat onder supervisie van Curaçao Inc. met financiële steun van de Europese Unie, de regering van de Nederlandse Antillen en leden van Curaçao Inc. Voor Curamed vervult Curaçao Inc. ten eerste de functie van export-consultant. Ten tweede ondersteuning van investering in marketing om tot een succesvolle ontwikkeling te komen.

In zijn toespraak tijdens de open dag maakte managing director van Curaçao Inc., Eduardo 'Dito' Mendes de Gouveia, een woordspeling. Hij sprak de hoop uit dat de vestiging van dit bedrijf meer oogheelkundige bedrijven zal aantrekken en dat dat op Curaçao leidt tot een 'Eye-tech' industriepark. "Het eindprodukt is van een dusdanige hoge kwaliteit en het neemt zo weinig ruimte in beslag dat de kosten van het luchttransport overkomelijk zijn."

Curamed, dat aan 17 personen werkgelegenheid biedt, introduceert dit najaar een nieuw type lens. De lens wordt flexibeler en steviger, waardoor het voor de oogarts makkelijker zal worden de lens te implanteren.

Audities voor muziek- en dansgroep

WILLEMSTAD — Een van de doelstellingen van de Koperativa di Servisio Limania is het brengen van muzikale vorming. Zaterdag aanstaande is er een auditie, waaruit een Perkussie- en Dansgroep kan ontstaan. De auditie wordt gehouden om de deelnemers de kans te geven hun artistieke kunnen te beproeven en te laten waarderen. Geïnteresseerden moeten minimaal 18 jaar oud zijn. Zij worden verzocht te bellen met 623683 of 623622. De auditie is tussen 10.00 en 12.00 uur.

Op zaterdag 14 oktober begint de danscursus. Hieraan kan iedereen die 12 jaar of ouder is meedoen. De cursus wordt gegeven door Sylvia Merle, voormalig sterdanseres bij het Cubaanse Danza Nacional. De muziek bij deze cursus is live, zoals dat altijd het geval is bij de door Koperativa di Servisio Limania georganiseerde danscursussen. De bekende percussionist Javier 'Yuchi' Cordoba verzorgt de muziek. Opgeven kan op vermelde telefoonnummers.

San Vicente di Paul viert 12-jarig bestaan

WILLEMSTAD — De Stichting San Vicente di Paul viert aanstaande woensdag haar 12-jarig bestaan. De stichting, die hulp verleent aan de armeren in de gemeenschap, is zondag begonnen met de festiviteiten. Elke dag om 7 uur 's avonds wordt in de kapel aan de Scharlooweg 21 een tridium gehouden.

Het hoogtepunt van de viering is aanstaande woensdag. Om 7 uur 's avonds wordt een kerkdienst gehouden in het Monasterio Mama di Dios, te Scherpenheuvel. De mis wordt geleid door mgr. Wim Ellis. Eenieder is welkom.

Geld voor verlicht voetbalveld

■ *WILLEMSTAD — Het enige voetbalveld van Santa Maria krijgt verlichting. Gisteren werd daartoe een financieringsovereenkomst ondertekend. Naast kunstlicht zal het Sentro Deportivo Jo Matilda voorzien worden van een nieuwe kleedkamer en vergaderruimte en zal de ingang worden geasfalteerd. Voor de kosten (Naf. 276.020) draait voor ruim een derde Vesta zelf op, dankzij een schenking van de eilandelijke overheid. De rest komt uit KabNA-fondsen. Op de foto van links naar rechts de heren Demei, Pietersz, Horsford en Wanga. Daarachter staand Jo Mathilda.*

INGEZONDEN

Kruisvaarder

EEN CHARMANT Sandommetje zocht uit armoede werk op Curaçao en vermeldde op haar verzoek om een werkvergunning "priesteres" als beroep. Nou zijn wij een tolerant volkje, maar puur uit nieuwsgierigheid vroeg de immigratie-ambtenaar: Van welke godsdienst dan? Het goudeerlijke vrouwtje antwoordde daarop: "Van Afrodite", want ze beoefende het oudste beroep ter wereld.

Aan dat voorval moest ik denken, toen een bekende vakbonze zich als "kruisvaarder" annonceerde. Voorzover mij bekend is er op Curaçao maar één rasechte kruisvaarder, namelijk van Sint Jan", een onbaatzuchtig mens die zich, dacht ik, wel op zijn das getrapt zal voelen als een man die een uitgesproken danseur rond het gouden kalfje is, zich wederrechtelijk met die titel siert.

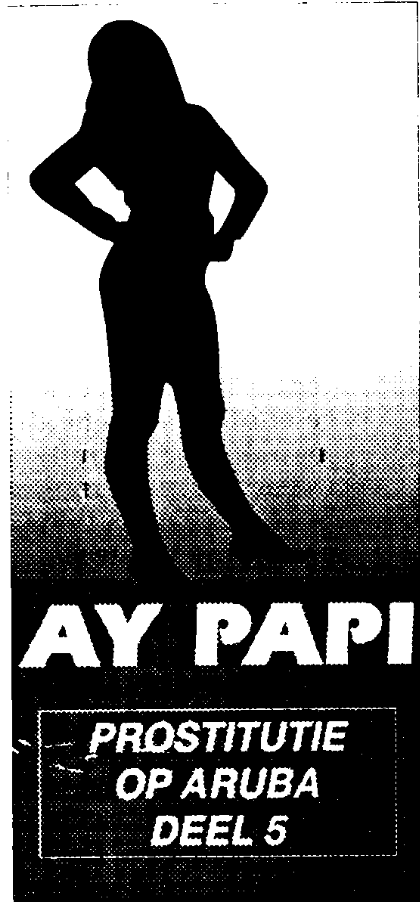
PIET W. SYBRABNDY
(Curaçao)

Lezing over zonne-energie

WILLEMSTAD —Donderdag aanstaande houdt dr. A.J. Kil een lezing over zonne-energie in de aula van de Universiteit van de Nederlandse Antillen. Dr. Kil is in Nederland werkzaam bij ECIFYS, een advies- en onderzoeksbureau op de terreinen energie en milieu. Dr. Kil bekijkt momenteel op Curacao de haalbaarheid van toepassing van fotovoltaische zonne-energie.

De lezing van dr. Kil handelt vooral over fotovoltaische energie.

De lezing, die om acht uur 's avonds begint, wordt georganiseerd door het Innovatie Centrum Curacao, de Leerstoel Milieu en Ontwikkeling en de Faculteit der Technische Wetenschappen. Meer informatie te verkrijgen bij Rob Kelder van de UNA, tel. 684422.

Gilbert Senchi van SaniBar:

'Het is een taboe, er wordt liever niet over gepraat'

= door Heleen Bongers

SAN NICOLAS —"De mensen in San Nicolas weten precies wat zich hier allemaal afspeelt, maar niemand praat er graag over. Het is een taboe, het is iets geheims. Niemand wil van zichzelf weten dat hij naar de hoeren gaat en helemaal niet dat iemand anders het weet. Daarom zwijgt men over wat hier in San Nicolas gebeurt."

Gilbert Senchi is de jonge, 26-jarige secretaris van SaniBar, de vereniging van bareigenaren in San Nicolas. "SaniBar behartigt de belangen van bareigenaren, en daarmee meteen de belangen van de prostituées die in hun bars werken", zegt de kersverse secretaris, die nu ongeveer 5 maanden

Vergeleken met Oranjestad, is het in San Nicolas echt goed geregeld

meedraait met SaniBar. "Wij vergaderen een keer per maand, tenzij er dringende zaken zijn waarover gesproken moet worden."

Dat SaniBar zelf meisjes uit Colombia haalt om in één van de 22 bars van San Nicolas te werken, ontkent Senchi ten stelligste: "Elke bar-eigenaar is verantwoordelijk voor zijn eigen meisjes. Hij haalt de animeermeisjes naar Aruba, hij zorgt voor de vergunning van Directie Openbare Orde en Veiligheid en hij zorgt ervoor dat er wekelijks medische controle plaatsvindt. De meisjes moeten elke dinsdag hun afgestempelde kaart laten zien."

"Een bar-eigenaar kijkt heus wel uit om illegale vrouwen toe te laten als animeermeisjes. Mocht bij controle niet alles zijn zoals het hoort, dan wordt de bar namelijk meteen gesloten en de meisjes op het vliegtuig terug naar Colombia gezet. Daarom zie je hier in de bars ook geen meisjes die drugs gebruiken. Een barbeheerder heeft zijn eigen belangen voor ogen; hij loopt geen risico voor een prostituée, kom nou!"

WERKTIJDEN

Prostituées hebben wel degelijk werktijden. Als de bar, waaraan zij verbonden zijn, open is, moeten zij aanwezig zijn. Meestal werken zij zes, of soms wel zeven dagen per week. Als ze ziek zijn, gaan ze naar de SVb-dokter. Zijn ze ongesteld of voelen zij zich niet zo lekker, dan moeten zij toch in de bar aanwezig zijn om de omzet te verhogen. "Het is een *two-way street*", zegt Senchi. "De bar verdient goed omdat er meisjes rondlopen, en de meisjes hebben een vaste plaats om klanten te werven."

Geld moet toch rollen

Of alle prostituées condooms gebruiken, weet Senchi niet: "Ik hoop van wel", zegt hij. De meisjes in de bars waren zeer gedecideerd: "Natuurlijk, wij kijken wel uit." Een arts vertelt echter dat het veelvuldig voorkomt dat condoomgebruik achterwege wordt gelaten, als daar meer geld tegenover staat: "Zij zijn hier om in korte tijd zoveel mogelijk geld te verdienen, dus als zij meer krijgen voor zonder condoom, dan doen zij dat."

"Prostituées betalen geen belasting; ik heb horen zeggen dat dit gaat veranderen. Maar hoe kan gecontroleerd worden hoeveel zij verdienen op een avond?" Senchi zegt dat hij eigenlijk het fijne van de prostitutie niet weet: "Mijn ouders hebben vier bars. Vroeger, toen ik op school zat, zeiden ze: òf studeren òf werken. Omdat ik helemaal geen zin had om elke nacht achter de bar te staan, ben ik maar gaan studeren. Na de International School op Seroe Colorado ben ik in Boston International Finance gaan studeren. Nu studeer ik rechten aan de Universiteit van Aruba."

Eigenlijk is Senchi niet echt betrokken bij het nachtleven van San Nicolas: "Ik ben bezig met het opzetten van het nieuwe *shopping center* in de Helfrichstraat, dat gebouwd wordt waar eerst Natural Health Center stond. Die hele strip wordt opgeknapt en gerenoveerd. De Las Vegas Bar, ook van ons, wordt een echte *classy joint* met *striptease* en zo. Ik doe meer de administratie van de bars. Ik kom er wel eens, natuurlijk."

ORANJESTAD

"In Oranjestad zijn minstens drie keer zoveel prostituées als in San Nicolas. Vergeleken met Oranjestad, is het in San Nicolas echt goed geregeld." Op de vraag of Senchi wel eens praat met de prostituées die in de bars van zijn ouders werken: "Beter van niet; ze gaan toch zo weer weg. Wat heb je er aan?"

Wat hij vindt van de uitspraak dat deze meisjes worden beschouwd als slavinnen van de bars? Hij antwoordt lachend: "Welnee. Zij betalen hun eigen ticket, onkosten, medische keuringen en vergunningen. Daarna kunnen zij aan het werk. Dat zijn de regels.

Een barbeheerder loopt geen risico voor een prostituée, kom nou!

Prostituées huren voor 50 florin per nacht een kamer boven de bar. Je moet dat zien als een hotelkamer waarvoor zij betalen. Zij mogen niet in een andere bar gaan werken, want daar hebben zij geen vergunning voor."

Senchi klapt uit de school: "Weet je wanneer er dik verdiend wordt? Als er een vrijgezellenfeestje of *bachelor party* wordt gehouden. Dan doen de meisjes een striptease en wordt er flink gedronken en gedanst. Geld moet rollen, toch?"

Het is een taboe, het is iets geheims

Prostitutie

Amigoe begon de serie op zaterdag 16 september met de geschiedenis van de prostitutie op Aruba. In de afleveringen daarna kwamen achtereenvolgens de prostituées, een barman en een barbezoeker aan het woord. In deze laatste aflevering komt de secretaris van SaniBar, de vereniging van barhouders in San Nicolas, aan het woord. Reacties op dit artikel en over het onderwerp prostitutie in het algemeen zijn welkom en zullen eventueel als ingezonden stuk worden gepubliceerd.

Bejaarden bezoeken casino

■ *ORANJESTAD — De bejaarden van de groep 'Flor di Violeta' te Savaneta brachten onlangs een bezoek aan het Seaport Casino. Het werd meteen een drukte van belang. Jackpots rinkelden en de oudjes deden ook mee aan diverse voor hen georganiseerde activiteiten. Catharina Garcia-Schwengle won de deurprijs en neemt op deze foto haar prijs in ontvangst.*

Oud-wereldkampioen taekwondo op Aruba

ORANJESTAD — Oud-wereldkampioen en veelvuldig Nederlands taekwondo-kampioen Henk Meijer wordt vandaag om 16.00 uur op Aruba verwacht. Savaneta Taekwondo Stichting treedt op als gastheer van Meijer, die tot 10 oktober trainingen en demonstraties op het eiland zal geven.

Het programma vermeldt dat Meijer op 27 september en 6 oktober twee trainingsbijeenkomsten verzorgt in de sportzaal van de marinierskazerne te Savaneta. Deze bijeenkomsten zijn voor de lokale taekwondo-instructeurs. Bij deze trainingsbijeenkomsten zal het accent liggen op wedstrijdsituaties, wedstrijdtechnieken en aanvalsituaties. Het geheel begint om 18.00 uur en zal tot 19.45 uur duren.

Aan het einde van de training zal Henk Meijer een oorkonde als aandenken aan iedere deelnemer uitdelen. De organisatie ligt bij Savaneta Taekwondo Stichting en Sport Caribe.

Op 29 september, 4 en 9 oktober geeft hij trainingsstages aan leerlingen van alle taekwondo-scholen van Aruba. Ook bij deze stages zal het accent liggen op wedstrijdsituaties, wedstrijdtechnieken en aanvalsituaties. Voor de jeugd tot en met 14 jaar begint het geheel om 17.00 uur en om 18.15 uur voor junioren/senioren. Na afloop ontvangen ook deze leerlingen een oorkonde als aandenken.

Het 'Henk Meijer-programma' vermeldt verder: 28 september om 18.00 uureen show bij de Sonesta Suites; 30 september taekwondoshow tijdens de Bingo-avond van Stichting Savaneta Taekwondo in Centro di Bario Savaneta; op 7 oktober geeft Meijer weer een demonstratie tijdens het '1995 Powerade Cup' toernooi.

Henk Meijer wordt wel eens de 'ambassadeur van taekwondo in Nederland' genoemd. Hij traint vanaf zijn jeugd taekwondo waarbij hij heel snel betrokken was bij het Nederlands team. De laatste 7 jaren is hij bezig als prof, taekwondo promoten en wereldwijd les geven.

Weer uitstel 10 mijl-run

ORANJESTAD — De jaarlijkse 10mijl-run, georganiseerd door Buro Sport van de marinierskazerne Savaneta, wordt voor de tweede maal uitgesteld. De nieuwe datum wordt 3 december.

De oorzaak is nog steeds de grote ravage die de orkaan Luis op Sint Maarten heeft veroorzaakt. Daar er nog steeds een groot aantal mariniers ter plekke nodig zijn, heeft de marinierskazerne ook nog steeds personeel beschikbaar gesteld voor hulpverlening. Hierdoor is er een dusdanig personeelsgebrek voor zowel de organisatie als voor het aantal deelnemers, dat er besloten is om wederom een nieuwe datum vast te stellen. Voor de deelnemers in ieder geval meer tijd om te trainen.

De 10 mijl-run start om 06.30 uur te Santa Cruz (weg Kibaima), met de finish bij het Marine verlofcentrum te Eagle Beach. De klassen waarin men kan uitkomen zijn: junioren, dames, open klasse, sub-masters en veteranen. De prijzen bestaan uit bekers, een retourticket Aruba-Amsterdam, tegoed bonnen en diners voor twee.

Inschrijving kan geschieden bij Idefre te Oranjestad (25877 en 24987) of Buro Sport marinierskazerne Savaneta (43111 toestel 125). De uiterste inschrijfdatum is 30 november. Het inschrijfgeld bedraagt 10 florin. Hiervoor krijgen de deelnemers een t-shirt, drinken onderweg en bij de finish broodjes, fruit en dorstlessers.

ABN / AMRO bowling kampioen

ORANJESTAD — Voor de derde maal is het bowlingteam van de ABN AMRO Bank kampioen geworden in de strijd met teams van andere banken in het Eagle Bowling Center. Het team van Interbank werd subkampioen.

Deelgenomen werd door teams van ABN AMRO, First National, Aruba Bank, Caribbean Mercantile Bank en Banco di Caribe. Giantonio Muller van CMB nam bij de heren de hoogste score voor zijn rekening. Bij de dames zorgde Grace Angela (Interbank) voor de hoogste score.

Tot slot bonden vijf dames en vijf heren de bowlingstrijd aan, hetgeen een overwinning werd voor Edna Maduro en Ivan Naun van de ABN AMRO Bank.

Vakbondsleider Pontilius:

Brief van La Cabana Casino intimiderend en chanterend

ORANJESTAD — FTA-vakbondsleider Pontilius vindt dat de brief van 20 september 1995 van Black Jack Casino Operations nv (BJCO) aan Directie Arbeid een schrijven van intimidatie en chantage is. In de brief staat dat BJCO de operatie van haar Royal Cabana Casino met ingang van 1 november 1995 noodgedwonden zal beëindigen, indien vóór 15 oktober 1995 voor het resterend casino-personeel geen ontslagvergunning wordt verleend.

Pontilius stelt in een verklaring aan het ochtendblad *Bon Dia* dat uitgesloten is dat het ontslagverzoek van BJCO geen aandacht krijgt. Het verzoek tot ontslag is bij wet geregeld en de werknemers krijgen de gelegenheid tot verweer op het verzoek van de werkgever. Heeft de werknemer eenmaal verweer gevoerd, dan krijgt de werkgever gelegenheid zijn reactie te geven. Een dergelijk proces duurt 3 tot 4 werken.

In dit geval, zo stelt Pontilius, gaat het om verzoek voor ontslag van 34 werknemers, grotendeels lokale krachten. Hiervan heeft een aantal werknemers een regeling met de werkgever getroffen en heeft de dienst vrijwillig verlaten.

Volgens Pontilius wordt in de brief van directeur Luis Mansur van BJCO gespeeld met de geloofwaardigheid van de ontslagcommissie van Directie Arbeid. In deze commissie zitten 3 vertegenwoordigers van de werkgevers en 3 vertegenwoordigers van de vakbonden. De enige taak van de commissie is, advies geven aan Directie Arbeid die de eindbeslissing neemt.

Pontilius is van mening dat in geval de financiële situatie er inderdaad slecht voor staat er geen reden is om het finacieel verslag niet voor te leggen. De enige wijze waarop de ontslagcommissie een deugdelijk advies kan geven, is wanneer zij uit een financieel verslag kan uitmaken dat een casino verlies lijdt. "Het kan niet klakkeloos worden aangenomen dat, omdat een werkgever zegt dat hij geld verliest, dit argument blindelings gelooft wordt. En vooral niet in de casino-wereld", aldus Pontilius. Het is volgens de vakbondsleider ook onaanvaardbaar dat een werkgever dreigt om 'de boel sluiten'.

Pontilius is van mening dat als een werkgever het niet eens is met de handelswijze van de directeur van Directie Arbeid of de ontslagcommissie, hij de vrijheid heeft om naar de rechter te stappen en annulering van arbeidsovereenkomsten aan te vragen.

Pontilius zegt te geloven dat zowel de minister van Arbeid als de minister van Toerisme Luis Mansur erop moeten wijzen dat, net zo als in het geval met het Grand Holiday Casino, het sluiten van het casino tegelijkertijd intrekking van de casinolicentie betekent. De FTA en de minister van Welzijnszaken hebben een kopie van de betreffende brief kregen.

De vakbondsleider stelt verder dat de vakbond een vergadering aan het beleggen is met de werknemers van alle casino's die door FTA worden vertegenwoordigd.

Kijkoperatie in rug kan nu ook op Aruba

ORANJESTAD — Een team lokale en internationale artsen heeft vorige week, voor de eerste keer op Aruba, bij drie patiënten met rugklachten met een camera een kijkje genomen in de wervelkolom. Volgens de internationale doktoren kan Aruba voor deze behandeling de toegang worden naar Zuid-Amerika. Er zal meer deze reden een serie medische conferenties op het eiland plaatsvinden.

Deze behandeling van rugklachten wordt myelcografie genoemd. Door middel van de hoge mate van technologie van de glasvezeloptiek kan de ruimte, waar de zenuwen in het lichaam lopen, worden belicht. Het licht wordt overgebracht via een erg smal, buigbaar pijpje, waarin 17 duizend glasvezeltjes lopen die lichtstralen aan- en afvoeren. Het systeem maakt gebruik van camera's die zelfs bij kaarslicht of minder licht in staat zijn om te 'zien'.

Voor de behandeling van de drie patiënten en voor de eerste toepassing hiervan kwamen deze maand twee Amerikaanse artsen naar Aruba: Steve Pyles, directeur van Ocala Pain Clinic, in Florida, en Adib Khoury, vice-voorzitter van Myelotec Inc. Deze vormden een medisch team samen met de lokale artsen Marcel Meelis, neuroloog van de Neuroclinic Aruba Group, en Ike Posner, leider van de afdeling pijnbehandeling van het Dr. Horacio Oduber Hospitaal.

Met camera's werd binnen de ruggen van de drie patiënten gekeken om hun rugpijnproblemen te identificeren en te kunnen behandelen. De camera's gaven littekens binnen het lichaam weer alsmede zwaar geïrriteerde zenuwen. Elk procedure duurde 30 tot 45 minuten maar het artsenteam was zeer tevreden over het resultaat.

Myelotec Inc, het bedrijf dat het systeem met gebruik van een camera heeft uitgevonden, ziet Aruba als de toegangsdeur naar Zuid-Amerika. De Arubaanse structuur biedt namelijk goede communicatie- en transportmiddelen tussen Zuid-Amerika, Verenigde Staten en Europa. Er is een goed hospitaal en er worden diverse talen gesproken, waaronder Spaans, Engels en Nederlands.

Dakota verslaat Riverplate

ORANJESTAD — Dakota Interbank verzekerde zich van een plaats in de classificatiewedstrijd om het nonamateur voetbalkampioenschap van Aruba door met 3-0 te winnen van Riverplate Toyota.

Van het begin af aan pakte Dakota tegen Riverplatede zaken stevig aan. Riverplate miste enige spelers en had daarom enige jeugdleden opgesteld. Twee doelpunten werden in de laatste tien minuten voor rust gescoord en het derde doelpunt in de laatste minuten van de wedstrijd. Jonathan Lake nam twee doelpunten voor zijn rekening.

Morgenavond bindt Dakota Interbank de strijd aan tegen Centro Deportivo Rooi Afo Quick Service en wordt bij winst uit deze wedstrijd de leider van de nonamateur.

Jeugdige joyriders

ORANJESTAD — Met de aanhouding van een 17-jarig meisje is de politie op het spoor gekomen van een aantal joyridingen die de afgelopen weken werden gepleegd. In verband met deze aanhouding zijn al twaalf tieners verhoord, die vermoelijk betrokken waren bij het wegnemen van auto's, waarmee ze vervolgens op pad gingen.

De zaak kwam afgelopen week letterlijk en figuurlijk aan het rollen toen de eigenaar van een auto zag dat iemand met zijn auto van de parkeerplaats weg reed. Hij regaeerde snel en rende de auto achterna, rukte de deur open en trof het 17-jarige meisje aan achter het stuur.

Hij waarschuwde de politie, die in de kleding van de vrouw meerdere bossen autosleutels vond, die vermoedelijk afkomstig zijn van andere joyridings. Onder de verdachten die bij deze zaak betrokken zijn, bevinden zich nog schoolgaande kinderen. Het onderzoek duurt voort en verwacht wordt dat nog meerdere personen ter verantwoording zullen worden geroepen.

Na inval door Immigratie

Manager 'Talk of the Town' hele nacht opgesloten in politiecel

= door Eef Hermers =

ORANJESTAD — Willem van der Velden, organisatie-adviseur belast met het interim-management van 'Talk of the Town', heeft de nacht van 21 op 22 september doorgebracht op een ruwe betonnen en niet al te schone celvloer van het politiebureau in San Nicolas. Dit in verband met het ontslag van Nelson Dabian, die door Van der Velden in zijn proefperiode naar huis werd gestuurd. Een dag voor de aanhouding van Van der Velden, op woensdag 20 september, deed Immigratie een inval in het hotel, waarbij overigens geen enkele illegaal werd gevonden.

Van der Velden is behoorlijk geraakt door deze incidenten. "Behalve ik heeft ook mijn vrouw een flinke morele knauw gekregen. Zij heeft besloten Aruba te verlaten. Morgen vertrekt ze naar Nederland. Ik vertrek zo snel het hotel is verkocht en ik nog een ander lopende opdracht heb uitgevoerd", vertelt hij in gesprek met deze krant.

Afgelopen donderdag, 21 september, werd Van der Velden, temidden van enkele personeelsleden, op de accounting afdeling van het hotel om circa 17.00 uur aangehouden door rechercheur Rasmijn. Deze had de handboeien bungelend in de handen en werd vergezeld door een collega. Van der Velden werd toen afgevoerd naar het recherche-bureau te Balashi. Nadat hij de standaard procedures had ondergaan, zoals fouillering en lijfsvisitatie, werd hem verteld dat door Nelson Dabian een strafklacht was ingediend wegens verduistering. (*Toen Dabian als operations manager nog werkzaam was in Talk of the Town, kreeg hij voor 2 weken een appartement in het hotel omdat zijn huis nog niet klaar was. Na het ontslag had Van der Velden Dabian's spullen daar weggehaald omdat Dabian de auto en kantoorsleutels van het hotel en 'pettycash' van 1.000 florin niet had ingeleverd zoals afgesproken, red.*)

> **Bij mijn aanhouding zijn fouten gemaakt**

Vervolgens legde Van der Velden tegenover Rasmijn een verklaring af en ondertekende die. "Daarna heb ik hem duidelijk gemaakt dat mijn onverwachte en overbodige detentie een groot probleem zou zijn in verband met een *dinner meeting* met een groep van 20 reisagenten in ons hotel. Ook was ik verplicht om de volgende dag om 08.00 uur een vergadering bij te wonen met de commissarissen en aandeelhouders over de mogelijke verkoop van Talk of the Town. Omdat ik vond dat er geen redenen waren om mij langer vast te houden, vroeg ik Rasmijn mij naar huis te laten gaan want ik was geen recedivist en ben niet vluchtgevaarlijk."

Maar Rasmijn stond dit niet toe. Om 23.00 uur werd Van der Velden afgevoerd naar het politiebureau in San Nicolas. Daar werd hij met nog een andere verdachte in een cel gestopt, waarin slechts één bed stond. "Omdat de andere verdachte veel groter was dan ik, kwamen wij overeen dat ik op de betonnen vloer zou gaan slapen. Een van de agenten was zo vriendelijk om mij, desgevraagd, na een half uur een rieten matje te brengen, waar ik op kon liggen. Rasmijn stelde dat hij mij de volgende dag om 08.00 uur voor zou leiden aan de officier van justitie, die dan een beslissing zou nemen."

> **Ik vraag geen vergoeding voor de materiële en geestelijke schade**

De volgende morgen, op vrijdag 22 september, werd Van der Velden weer opgehaald door Rasmijn en meegenomen naar het bureau Balashi. Daar mocht hij een telefoontje plegen om aan het hotel opdracht te geven de spullen uit het voormalige appartement van Nelson Dabian op het bureau te Balashi te bezorgen. Toen die spullen gebracht werden, vertelde Rasmijn dat Van der Velden naar huis kon. Op zijn vraag: 'Moeten we niet naar de Officier van Justitie', antwoordde Rasmijn dat de zaak nu verder strafrechtelijk zou gaan en dat Van der Velden 'eventueel wel zou horen'.

GEEN WROK

De manager van Talk of the Town benadrukt dat de aanhouding zakelijk en formeel werd afgewerkt. Hoewel hij geen toestemming kreeg om een telefoongesprek te voeren, was de behandeling op het bureau zeer correct.

"Ik kreeg koffie en roken werd mij desgevraagd toegestaan. Aan mijn kant bestaat geen enkele persoonlijke wrok tegenover rechercheur Rasmijn, hoewel hij zelfstandig of in opdracht van een superieur oneigenlijk gebruik heeft gemaakt van zijn functie. Hij heeft zich direct of indirect laten gebruiken door Dabian. Hij heeft Dabian's verhalen over mij voor waarheid aangenomen," vertelt Van der Velden."

Toch, ondanks de enigszins intimiderende manier waarop de aanhouding gebeurde, wil Van der Velden Rasmijn complimenteren voor de correcte wijze waarop hij het verhoor heeft gedaan en ook voor de voorkomende behandeling tijdens het verhoor.

ONTSLAG

Duidelijk is dat de inval op woensdag en de aanhouding, een dag later, nauw samenhangt met het ontslag van manager Dabian. Van der Velden heeft daar gegronde redenen voor. "Dabian is in zijn proefperiode naar huis gestuurd. Als geen overeenstemming zou worden bereikt over het ontslag, dan moet dat in een bodemprocedure bij het Gerecht in Eerste Aanleg worden uitgevochten maar niet op deze manier," zo meent hij.

Hij wist dat Dabian al verschillende malen naar de recherche had gebeld met klachten over hem. Hierover is hij namelijk verschillende malen gebeld door de heren Hart en Boezem van de recherche, waarop hij de situatie uitlegde. De avond voordat hij werd aangehouden, verklaarde Van der Velden telefonisch aan Boezem dat hij bereid was met de relevante correspondentie naar het bureau te komen. "Hij zou mij terugbellen als dit eventueel nodig zou zijn. Dit was blijkbaar niet het geval want ik werd niet meer gebeld."

Dabian had hem eerder laten weten dat hij hem wel van het eiland zou laten zetten. "Hij heeft daarvoor een aantal personen en instanties voor zijn karretje weten te spannen. Deze mensen hebben zich niet op de hoogte gesteld van de feiten. Zonder nader onderzoek hebben zij zeer intimiderend opgetreden."

Van der Velden is in Nederland vele jaren onbezoldigd opsporingsambtenaar geweest met de rang van (reserve) wachtmeester der eerste klasse bij het Korps Rijkspolitie in het district Zuid-Holland. Hij moest zich destijds ook de inhoud van het Wetboek van Strafrecht en Strafvordering eigen maken.

"Ik ken de klappen van de zweep en durf daarom ook te zeggen dat bij mijn aanhouding fouten zijn gemaakt," vertelt hij. Men is namelijk wat erg ruim van opvatting geweest over de interpretatie van het begrip 'verdachte'. Ook is wat makkelijk omgesprongen met het bepaalde in de artikelen over 'aanhouding buiten heterdaad' en met 'onderzoek aan lichaam en kleding'. Volgens Van der Velden had Rasmijn als opsporingsambtenaar in dit geval onderzoek moeten doen en ook overleg moeten plegen met de officier van justitie of de piket officier van justitie.

NIETZSCHE

Concluderend stelt Van der Velden dat Aruba de kant op gaat van een maatschappij waarover de 'ras pessimist' en bekende filosoof Nietzsche heeft gezegd: '*De regering is machteloos, hoe goed zij ook van wille is. Het land wordt feitelijk bestuurd door de overbodigen en veel te velen*'.

Nietzsche doelde hiermee op de diverse overheidsorganen, waar door de dikwijls overbodige bureaucratie - waar de gewone burger geen weg meer in weet - meestal een achterstand ontstaat in de administratieve verwerking. Door deze achterstand weten enkele personen binnen die organen grote macht te verwerven omdat zij de enigen zijn die in deze bureaucratie de weg weten en zij telkens weer met nieuwe (meestal overbodige) formulieren en regels komen.

Nietzsche heeft deze stelling verkondigd in de tijd van het Duitse Keizerrijk, toen ambtenaren, militairen en politie een dergelijke 'staat in de staat' vormden en de ander burgers in feite een 'tweede rangs' status kregen. Zijn stelling 'achterstand is macht' moet volgens Van der Velden dan ook in dit licht worden gezien. Hij is van mening dat dit ook van toepassing is op enkele van de overheidsdiensten op Aruba.

> **Van de Politie of van het Parket wil ik een schriftelijk excuus**

Van der Velden dient geen klacht in en vraagt geen vergoeding voor de aan hem toegebrachte materiële en aan hem en zijn vrouw toegebrachte geestelijke schade. Omdat het hier volgens hem gaat om een onnodige overbodige en niet terechte aanhouding, heeft hij van het hoofd van Politie of van het Parket van de Procureur Generaal een schriftelijk excuus gevraagd. Een kopie van dit verzoek stuurde hij aan premier Henny Eman, minister van Justitie Watty Vos, commissaris Rasmijn van de Politie en inspecteur Zaandam van de Recherche.

Jacques van Eck, Hoofdofficier van Justitie en waarnemend Procureur-Generaal, vindt het in dit stadium nog te vroeg om te zeggen of gehoor wordt gegeven aan een schriftelijke excuus, waar Van der Velden om vraagt. "We gaan deze zaak eerst eens goed bekijken en onderzoeken. Waarschijnlijk kan ik eind deze week meer vertellen," zei Van Eck vanmorgen desgevraagd.

Oudste inwoonster overleden

ORANJESTAD —In Huize Marisstella te Savaneta overleed Ancelma 'Shon Ka' Martina. Met 104 jaar was zij de oudste inwoonster van Aruba, over twee maanden zou zij 105 jaar zijn geworden.

Shon Ka werd op Curaçao geboren en kwam op jeugdige leeftijd naar Aruba. Haar overlijden kwam vrij onderwacht, zij had onlangs nog deelgenomen aan de *housekeeping*-viering in het bejaarden tehuis.

COMMENTAAR

Frustrerend beleid

VORIGE WEEK kondigde minister Eddy Croes van Arbeid aan dat nog strenger zal worden opgetreden tegen werkgevers die illegalen werkzaamheden laten uitvoeren. Daarbij zal er niet alleen op worden gelet of de veiligheidsvoorschriften worden nageleefd, maar ook of alle buitenlandse werknemers een werk- en verblijfsvergunning hebben.

Daarmee lijkt de minister de plank behoorlijk mis te slaan. Want naar schatting de helft van alle vergunningverplichtigen op het eiland is op het moment niet in het bezit van een geldige vergunning. En al zouden werkgevers gehoor geven aan de oproep van de minister om ervoor te zorgen de vergunningen van hun werknemers in orde te maken, dan staan ze bij Directie Openbare Orde en Veiligheid (DOOV) voor de gesloten deur. Want daar zijn sinds enkele maanden alleen degenen welkom die onder meer via de nieuwsmedia worden opgeroepen om hun vergunning op te halen. En wat schertst de verbazing: een groot gedeelte van die vergunningen blijkt inmiddels alweer verlopen te zijn.

Velen vragen zich dan ook af hoe een regering kan straffen voor het niet in het bezit hebben van vergunningen, terwijl diezelfde regering het de werkgevers onmogelijk maakt die vergunningen aan te vragen.

Maakt de huidige regering het de werkgevers op Aruba niet veel te moeilijk door dit beleid met opgeheven hoofd hardnekkig uit te voeren? Wat moet een management van een hotel als hei geen Arubaan kan vinden voor een baan in de housekeeping of in de keuken en vervolgens te horen krijgt dat het voor een buitenlander geen vergunning kan aanvragen? Dat werkt het illegalenprobleem toch juist in de hand?

Hoe kan een regering, die er zelf constant maar op hamert dat het toerisme de belangrijkste economische peiler van Aruba is en dat kwaliteit daarbij dè belangrijkste factor is, een dergelijk ontmoedigend en frustrerend beleid voeren?

Het wordt tijd dat de ministers van Arbeid en Justitie eens bij elkaar aan tafel gaan zitten om een zo simpel mogelijke regelgeving op te stellen met als hoofddoel de achterstand in vergunningen op zo kort mogelijke termijn in te halen.

Rapport over nieuw Wetboek

■ *ORANJESTAD — Procureur-Generaal van de Nederlandse Antillen, Robert Pietersz (2e van links) overhandigt het rapport 'Kostencalculatie invoering nieuw Wetboek van Strafrecht' aan de Arubaanse minister van Justitie, Watty Vos. Aanwezig waren ook: minister Roberto Croes van Economische Zaken en Toerisme, premier Henny Eman en minister Eddy Croes van Welzijnszaken.*

Rapport kostencalculatie

Kosten voor introductie nieuw Wetboek van Strafrecht beperkt

ORANJESTAD — In januari 1996 vindt de introductie plaats van het nieuwe Wetboek van Strafrecht (WvS) voor Aruba en de Nederlandse Antillen. Er is de laatste tijd een onderzoek gedaan naar de kosten die deze nieuwe wet met zich meebrengt. Het rapport hierover werd op maandag door de Procureur-Generaal van de Nederlandse Antillen, Robert Pietersz, overhandigd aan de Arubaanse minister van Justitie, Watty Vos.

Het WvS regelt de procedures voor een strafproces die overeenstemmen met de menselijke rechten en democratische principe's. Het regelt het doen van vervolging, onderzoek, het doen van aangifte en bezwaar tegen deelname aan onderzoeken, juridische bijstand, informatie over de rechten van de beklaagde en de rol van de diverse instanties in het strafproces. Ook de codificatie - het bijhouden van de wijzigingen aan de wetten die te zijner tijd komen - wordt in het wetboek geregeld.

Voor Aruba vallen de initiële kosten goed uit: ze zijn vrij laag en bestaan voornamelijk uit herscholing van personeel van de diverse jusitiële afdelingen en het benodigd materiaal. Maar ook de structurele kosten zijn beperkt gebleven. Deze bestaan uit de vergoeding van juridische pleidooien (pro deo advocaten), waarvan de kosten geleidelijk aan omhoog zullen gaan. Voorts moeten er kosten worden gemaakt voor uitbreiding van het politiekorps en voor meer personeel voor het gerechtshof. Deze kosten komen neer op 400 duizend florin per jaar.

Dat de kosten voor Aruba vrij laag zijn gebleven, komt onder meer vanwege het feit dat Aruba in 1986 een moderne constitutie introduceerde. Deze constitutie is gebaseerd op internationale verdragen, zoals de menselijke rechten. Deze procedures moeten echter in specifieke wetten worden geregeld, wat nu plaatsvindt. Doordat bij de departementen op Aruba het betrokken personeel al gedeeltelijk gewend is aan de nieuwe procedures, kan de benodigde herscholing beperkt blijven.

Het indienen van het WvS zal voorafgegaan worden door een intensieve informatiecampagne. Dit, ter verzekering van een goed gebruik en acceptatie van de nieuwe wet in de gemeenschap.

Introductie van het nieuw WvS heeft lang geduurd. Het concept was reeds in 1986 klaar, hoewel hierin later gedeeltelijk wijzigingen werden aangebracht. De wens achter introductie van het nieuwe WvS is, dat het in concordantie is met de wetten in het Koninkrijk, vooral die er bestaan tussen Aruba en de Antillen. Hierdoor wordt de samenwerking gemakkelijker gemaakt. Eind dit jaar zal het WvS worden behandeld in de parlementen van Aruba en de Nederlandse Antillen om in 1996 volledig geïntroduceerd te worden.

Premier Wim Kok jarig op eerste dag bezoek Aruba

ORANJESTAD — De dag hij 57 jaar wordt, vrijdagochtend 29 september, arriveert minister-president Wim Kok van Nederland op Aruba, nadat hij eerst de Bovenwinden en Curaçao heeft bezocht.

Het is de eerste keer dat Kok Aruba bezoekt. Na allerlei officiële bezoeken en gesprekken en een rondtocht over het eiland, zal de Nederlandse premier alweer zaterdagavond via Curaçao naar Nederland vertrekken.

Vrijdagochtend 11.30 zal Kok samen met de heren Merckelbach (secretaris-generaal Algemene Zaken) en Van der Ploeg (Rijksvoorlichtingsdienst) op Aruba komen. Na bezoeken bij en besprekingen met gouverneur Olindo Koolman en premier Henny Eman en de andere leden van de ministerraad is er 's avonds een receptie bij de gouverneur.

Zaterdagochtend spreekt Kok met de 21 statenleden van Aruba en met vertegenwoordigers van werkgevers- en werknemersorganisaties. Om 11.30 uur is er een persconferentie in het Bestuurskantoor gepland. Na een rondrit over '*One Happy Island*' vertrekt Kok 's avonds via Curaçao naar Nederland.

Wim Kok geeft sinds ongeveer een jaar leiding aan het 'paarse' kabinet-Kok I. 'Paars' wil zeggen dat er een coalitie is van Koks Partij van de Arbeid (PvdA), de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD) en de Democraten 66 (D66). Voordat Kok premier werd, was hij vanaf november 1989 vice-premier en minister van Financiën in het kabinet-Lubbers III.

De op 29 september in 1938 te Bergambacht geboren Kok werd vooral bekend vanwege zijn activiteiten binnen de vakbeweging. Na Nijenrode in Breukelen, werd hij al in 1961 hij assistent-internationaal medewerker van de Bouwbond NVV. In 1973 aanvaardde hij het voorzitterschap van de NVV en was vanaf de oprichting van de FNV tot in 1985 voorzitter van deze federatie van NVV en NKV. Ook was Kok bestuurslid van het Europees Verbond van Vakverenigingen en het Internationaal Verbond van Vrije Vakverenigingen.

Voorts is Kok vice-voorzitter van de Sociaal Economische Raad (SER) geweest, werknemersvoorzitter van de Stichting van de Arbeid, vice-voorzitter Bankraad van De Nederlandsche Bank (DNB) en gastdocent aan het Institute for Social Studies en adviseur van de Europese Commissie. Sinds juni 1986 maakte Kok deel uit van de Tweede Kamer en vanaf juli 1986 fractie voorzitter van de sociaal-democraten in de Tweede Kamer.

Uitvoering muzikale komedie

ORANJESTAD — Na de succesvolle uitvoeringen door Grupo Teatral Kibrahacha onder leiding van Carmen Herrera van 'E Herencia' staat voor dit weekeinde de uitvoering van de muzikale komedie 'E Recompensa' op het programma.

Van dit opvoedend stuk van Carmen Herrera kan de jeugd niet alleen veel leren maar ook veel lachen. De hoofdpersoon is Ma Doei die geldbedragen uitlooft als beloning om haar poezen terug te krijgen. Dit gebeurd op een vreemde wijze, waarbij wel aan jong en oud geleerd wordt dat geld niet alles is.

De eerste uitvoering is aanstaande vrijdag om 19.00 uur, zaterdag en zondag om 17.00 uur in Cas di Cultura. Kaarten zijn te koop bij Van Dorp en Boekhandel Mariska.

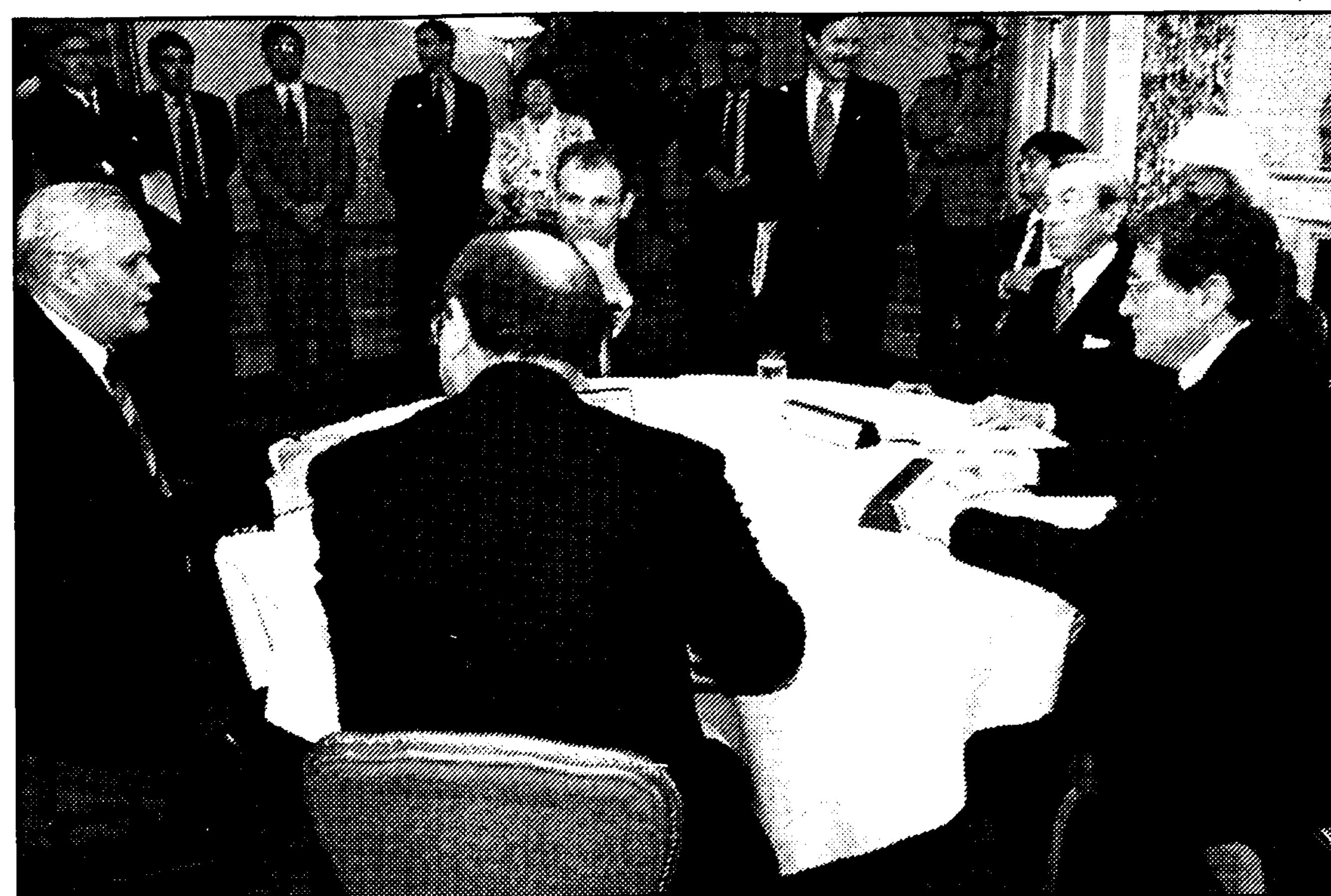
Nieuwe partijleider in Japan

■ TOKYO - Aan het einde van de conventie van de Japanse Liberaal democratische partij was er gelegenheid voor een 'banzai-ovatie'. De bijeenkomst werd in het hoofdkwartier van de partij in Tokyo gehouden. De nieuwe leider werd Ryutaro Hashimoto (midden).

(AFP-satellietfoto)

Amerikaans overleg met Balkan-ministers

■ VERENIGDE NATIES - De Amerikaanse minister van Buitenlandse zaken Warren Christopher had maandagavond een gesprek met de deelnemers aan het ministeriële vredesoverleg voor het vroegere Joegoslavië. Bij de foto (met de klok mee) vlnr: de ministers van Buitenlandse zaken Milan Milutinovic van Klein Joegoslavië, Muhamed Sacirbey van Bosnië, Warren Christopher van de VS, Richard Holbrooke, de Amerikaanse speciale gezant voor Bosnië en (met de rug naar camera) Mate Granic van Kroatië. De bedoeling van het overleg in New York is het vredesproces in een hogere versnelling te brengen. Van Bosnische zijde is men wat dit betreft niet optimistisch gestemd.

(AFP-satellietfoto)

Unita-leider: In Angola nooit meer oorlog

BRUSSEL - Als het aan Jonas Savimbi ligt, komt er nooit meer oorlog in Angola.

Dit heeft de Unita-leider maandag in Brussel gezegd bij de opening van een tweedaagse conferentie over de wederopbouw van Angola. "Ik zou nooit meer een oorlog beginnen, en mijn organisatie ook niet", zei Savimbi in zijn toespraak tot de hulpconferentie voor Angola, die belegd is door het VN-programma voor Ontwikkeling. De bijeenkomst in Brussel staat onder auspiciën van de Europese Unie.

AGENDA

Politie:	**110**
Brandweer:	**110**
Taxicentrale:	**8845**
Hospitaal:	**114**
Bejaardentehuis:	**8350**
WEB nv:	**115**
Telbo/Landsradio:	**7000**
Informatie:	**119**
Storing:	**120**
Aanname telegram:	**121**
Aidslijn (ma.+di. 19.00-20.00 uur):	**7055**

* * * * * * * * *

OPENBARE BIBLIOTHEEK
openingstijden voor het publiek:
Kralendijk:
ma. van 14.00-18.00 uur; di. t/m do. van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; vri. van 08.00-12.00/14.00-17.30 uur.
Rincon:
wo. van 14.00-18.00 uur en vri. van 14.00-17.30 uur.

* * * * * * * * *

POSTKANTOOR
(openingstijden)
zegelverkoop:
Kralendijk (tel.: 8508): ma. t/m do. van 07.30/12.00.13.30-17.00 uur; vri. van 07.30-12.00/13.30-16.00.
Rincon (tel.: 6214): ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.
geldloket:
(postwissels, Postspaarbank, Sigu-cheque en Giro Betaalkaart)
Kralendijk en Rincon: ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.

* * * * * * * * *

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel (tel. 8896).
Rotary: wo. 12.30 uur - Restaurant Jardín Tropical (Shopping Center La Terraza).

* * * * * * * * *

BRIDGECLUB UPS & DOWNS
Voor inlichtingen kan men terecht bij wedstrijdleider **F. de Wit (tel. 5398).**

* * * * * * * * *

SLACHTHUIS LVV
(tel. 4393)
open van ma. t/m vri. van 06.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

* * * * * * * * *

DIERENARTS
(Kaya Lagoen 24-A, Antriol, naast Dierenasiel)
spreekuren ma., wo. en vri. van 13.30-14.30 uur en volgens afspraak.
Voor **spoedgevallen** gelieve tel. 4255 te bellen (A. Binksma, J.R. Jansen, R.J.M. van Gent en A.W. Jorna).

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation
(Lagunweg 26. Tel. 4989)
openingstijden ma. t/m za. van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

* * * * * * * * *

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
Aanvangstijd kerkdienst: **zo.** om 18.00 uur - Kaya Meimei 36.

* * * * * * * *

KLACHTEN/BEZORGING:
Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel. 8204; na 18.00 uur: 8342).

* * * * * * * * *

TV-11
(kanaal 11)

DINSDAG: 16.00 Super Atardi Felis; 18.00 G.I. Joe; 18.30 Pink Panther; 19.00 Fresh Prince of Bell-Air; 19.30 Informador 11; 20.00 Ocurrió Así; 21.00 Sevcec; 22.00 Sine den bo Kas; 23.30 Journal; 24.00 Sluiting

Gezaghebber beslist na advies:

Geen toestemming festival regatta op parkeerterrein

KRALENDIJK—Het jaarlijkse regattafestival zal dit jaar weer op de oude stek worden gevierd. Dat is het Wilhelminapark en langs de waterkant ter hoogte van de Passagrahan. Dat is een gevolg van een verbod om het grote parkeerterrein in het centrum, voor velen de meest geëigende plaats, voor het volksfeest te gebruiken. Na het inwinnen van diverse adviezen heeft gezaghebber mr. Frits Goedgedrag de beslissing genomen.

Het was overigens al bekend, dat Goedgedrag negatief stond tegenover het gebruik van het parkeerterrein. In navolging van Mavis Albertina, die wel toestemming kreeg om haar feest in het centrumgebied te vieren, verzocht ook Les Galeries bij de opening van de zaak, die aan het parkeerterrein grenst, van de faciliteit gebruik te maken.

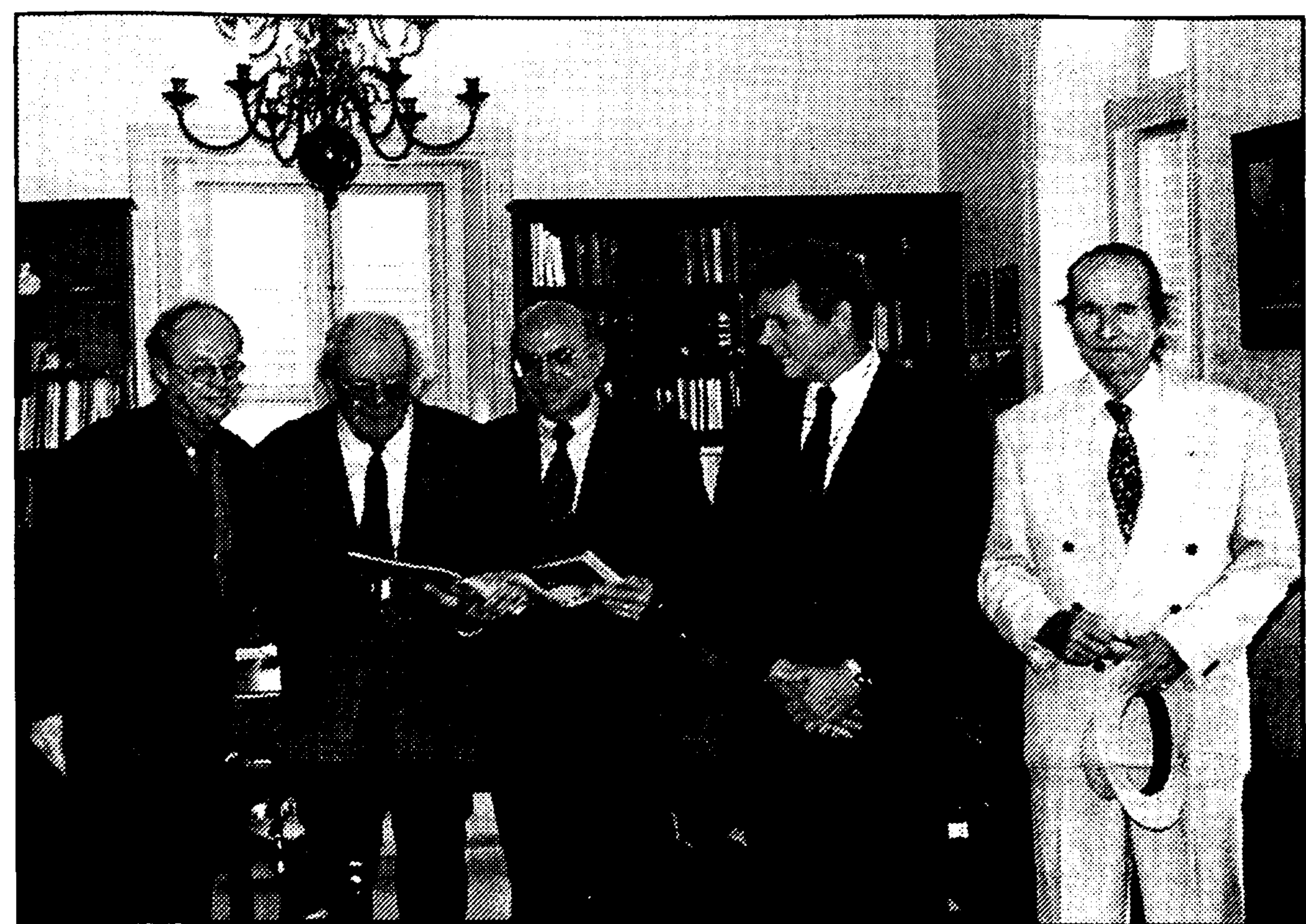
Goedgedrag was echter onverbiddelijk en zei dat het parkeerterrein niet meer gebruik zou worden voor dit soort feesten. Toch heeft Bonaire Promoting Foundation (BPF) opnieuw een aanvraag ingediend. Mede omdat vorig jaar het regattafestival wel op het parkeerterrein mocht plaatsvinden. De beslissing leverde toen voldoende gelegenheid voor discussie. Het toenmalige Bestuurscollege besloot toen nooit meer toestemming te geven voor een dergelijke activiteit op die plaats.

Het regattafestival zal dus weer terugkeren naar de bakermat en dat is de Kaya Kachi Craane en het daaraan gelegen Wilhelminapark. Volgens de EVD is het parkeerterrein in het centrumgebied juist gerealiseerd om het parkeerprobleem in de Kaya Grandi en omgeving op te lossen. Het is ook duidelijk geworden dat het parkeerterrein een doel dient. Vele automobilistemn maken immers al gebruik van het parkeerterrein, waardoor het in de wilde weg parkeren in Kralendijk al aanzienlijk is afgenomen.

Gezaghebber Goedgedrag vreest dat indien het parkeerterrein nu weer wordt afgesloten, er geen mogelijkheid meer is om te parkeren en dan zal de automobilist weer andere plekken zoeken om te parkeren. Dat gebeurt dan op het trottoir, voor het postkantoor, in de Kaya L.D. Gerharts en op het plein voor het bestuurskantoor, vreest gezaghebber Goedgedrag.

Een andere probleem is, dat Goedgedrag vreest, dat bij evenmenten, waarbij eten en drank verkocht worden het asfalt wordt beschadigd (sic). Ten slotte is een nog een derde aspect (waarover niet uitgeweid wordt) en dat is de veiligheid, aldus het EVD-bericht. Redenen waarom er geen toestemming meer wordt verleend voor volksfeesten op het centraal gelegen parkeerterrein.

'In dit Licht'

■ *WILLEMSTAD — In dit Licht is de titel van een fotoboek met foto's van Carlos Tramm (2de van rechts) en teksten van Boeli van Leeuwen (uiterst rechts). Het boek is maandag officieel aangeboden aan Jaime Saleh, gouverneur van de Nederlandse Antillen (midden). In dit Licht is de eerste uitgave van de recentelijk opgerichte uitgeverij International Communication Support (ICS) Curaçao. Verder op de foto uiterst links drukker Andre van Liere en naast hem Gerrit Heinen, initiatiefnemer van uitgeverij ICS.*

Premier Kok woensdag op Bonaire

KRALENDIJK — De Nederlandse minister-president, Wim Kok, en de met hem meereizende delegatie, die momenteel op een vijfdaags bezoek de Nederlandse Antillen en Aruba aandoen, komen woensdag op Bonaire aan.

Het gezelschap arriveert met het vliegtuig van de Koninklijke Marine en zal onmiddellijk na aankomst een kijkje nemen in de diverse wijken. In de middaguren heeft minister Kok een bespreking met gezaghebber Frits Goedgedrag. Aansluitend daarop volgt een vergadering met het Bestuurscollege. In de avonduren biedt de Nederlandse bewindsman in het Harbour Village Resort een receptie aan voor genodigden uit de sociaaleconomische sector. Donderdag vertrekt ministerpresident Kok met zijn delegatie naar Aruba.

De delegatie van Wim Kok en zijn echtgenote bestaat uit de staatssecretaris van A.Z., J. Merckelbach, waarnemend directeur Rijksvoorlichtengendienst J van der Ploeg en de directeur van het KabNA H. van Weeren. De Antilliaanse delegatie bestaat uit minister-president M. Pourier en echtgenote, gevolmachtigd minister van de Antilen in Nederland, Carel de Haseth en de secretaris van de ministerraad, R. Boeldak.

Cambodja wil doodstraf weer invoeren

PHNOM PENH — De Cambodjaanse premier Norodom Ranariddh wil de doodstraf opnieuw invoeren. Volgens een regeringswoordvoerder heeft de premier gepleit voor aanpassing van de grondwet, waardoor herinvoering van de doodstraf mogelijk wordt.

Eerder had koning Norodom Sihanouk zich al in dezelfde zin uitgelaten. Prins Ranariddh wil de doodstraf toegepast zien in gevallen van drugshandel en roofovervallen en bij ontvoeringen die resulteren in moord. Vorig jaar werden zes westerlingen gedood en de daders van dat misdrijf zijn nog steeds niet gepakt.

Bij herinvoering van de doodstraf kunnen zij bij aanhouding worden geëxecuteerd. "We kunnen de problemen van de criminaliteit niet meer oplossen. We moeten nu harde maatregelen nemen ter afschrikking. De wet is te soepel", aldus een woordvoerder van Ranariddhs partij Funcinpec.

Meer doden door ziekenhuisstaking in Uganda

KAMPALA — Het dodental als gevolg van de staking van het ziekenhuispersoneel in Uganda is maandag tot ten minste 89 opgelopen.

Dat heeft een stakingsleider gezegd. Hij zei dat het werkelijke aantal slachtoffers nog veel hoger kan liggen, 'aangezien de informatie zeer langzaam binnenkomt omdat de meeste van onze leden niet werken'. Minister van Gezondheidszorg Makumbi gaf de stakende artsen en verpleegkundigen opdracht aan het werk te gaan.

Door de staking ligt in de meeste ziekenhuizen het werk stil. De meeste patiënten zijn door familie opgehaald of worden in het ziekenhuis door familieleden verzorgd. Kerkelijke en particuliere ziekenhuizen kunnen de toeloop van patiënten nauwelijks aan.

COMMENTAAR

Verfraaiing

OPNIEUW HEEFT EEN organisatie voor een algemeen doel het gebruik van de grote parkeerplaats in het centrum van de stad gevraagd. Gezien de vele aanvragen om het parkeerterrein te mogen gebruiken, lijkt de rest van de bevolking niet de mening van de gezaghebber toegedaan. Uiteraard is het een prerogatief van de gezaghebber als hoofd van de plaatselijke politie om te beslissen of er wel of geen toestemming wordt gegeven.

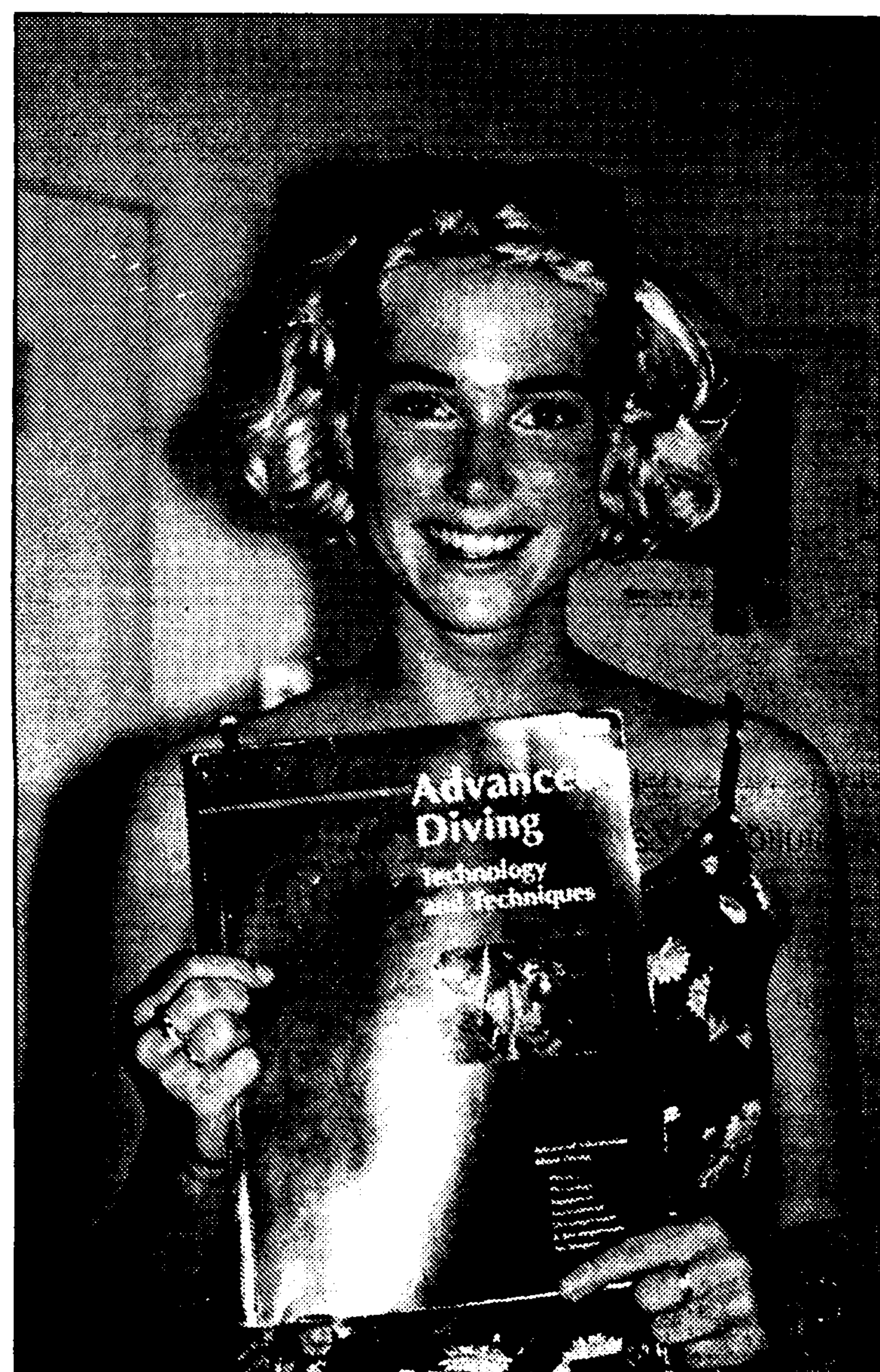
De motieven die daarbij aangevoerd worden, hadden evenwel wat zwaarder mogen uitvallen om enig begrip op te wekken. De goedkeuring van de toenmalige minister voor Antilliaanse en Arubaanse Zaken, drs. Jan de Koning, voor de 12 miljoen gulden voor de ontwikkeling van de binnenstad had een duidelijk doel. Het was een verbetering van de infrastructuur – met name voor de Kaya Grandi, die zoals bekend uitermate ongelukkig – is uitgevallen en de verfraaiing van de binnenstad.

Het was nooit de bedoeling dat een groot gedeelte van die 12 miljoen besteed zou worden aan een oerlelijke steenvlakte die nu het centrale parkeerterrein heet, maar ongetwijfeld wel uitstekend geschikt bleek als een dure infrastructuur voor een – overigens wel fraaie – particuliere *shopping mall*.

Vallen onder de verfraaiing van de binnenstad met een parkeerterrein ook de drie braakliggende als 'landfill' gebruikte terreinen tegenover Boolchand, tegenover Cultimara en naast Borinque Snack? Ongetwijfeld zijn het Wilhelminapark en de Kaya Kachi Craane onnoemelijk veel gezelliger en lenen zich veel meer voor een regatta- of ander festival dan een parkeerterrein.

Dat zal nauwelijks iemand tegenspreken. De motieven die echter door het hoofd van de lokale politie naar voren worden gebracht, doen geen opgeld. Niet de veiligheid, niet het parkeerprobleem en niet de kwak mayonnaise op het fraaie asfalt.

Prijs voor Mirna Hovius

■ *KRALENDIJK — Nog niet alle prijzen die verdiend zijn bij de Ban hasi Bonaire limpi-actie zijn afgehaald. Wel die van Mirna Hovius van het restaurant Rendez Vous. Mirna won het studieboek voor duikers. Wie wil weten of er een prijs is gewonnen, kan de nummers controleren bij de Tourism Corporation Bonaire. Gewonnen prijzen kunnen afgehaald worden op dinsdag en donderdag van drie tot vijf uur.*

Marisela Croes is hoeksteen Rocargo

KRALENDIJK — Tijdens de opening van het opvallende gebouw van Rocargo Services Bonaire nv., bleef de rol van Marisela Croes vooral beperkt tot 'meewerkend echtgenote' van Robbie. Eigenlijk onterecht, want juist Marisela was een van de hoekstenen waarop het bedrijf in de moeilijke periode kon steunen.

Marisela's inzet voor Rocargo, maar ook het werk als eerste vrouwelijke voorzitter van de Vereniging Bedrijfsleven Bonaire (VBB) en haar sociale activiteiten bij de Fundashon Yudami Bisa No, werden in december 1990 beloond met de verkiezing tot Vrouw van het Jaar. Marisela Croes heeft als voorzitster van de VBB een groot aantal initiatieven ontplooid en de bekendste daarvan was wel de later door de Tourism Corporation Bonaire (TCB) overgenomen actie *Rebibá Kaya Grandi* die een steuntje in de rug moest worden voor een groot aantal winkeliers in de toen nog voornaamste winkelstraat van Bonaire.

Als directrice van Rocargo heeft zij vooral haar steentje bijgedragen in de moeilijke periode van het bedrijf. Zij was toen ook directrice van de inmiddels afgestoten Avis Bonaire. Nu is Marisela behalve medeverantwoordelijk voor Rocargo ook verantwoordelijk voor de vestiging van Benetton Bonaire.

Een van haar intiatieven was de oprichting van de Stichting 'Help mij nee te zeggen'. Deze stichting werd in het leven geroepen om drugsmisbruik te voorkomen. Ook maakte Marisela Croes ondanks haar drukke werkzaamheden bij het verladingsbedrijf Rocargo, deel uit van de overheidscommissie voor drugspreventie.

Kortgeleden werd Marisela Croes door ABC International uitgeroepen tot de beste verkoopagent van het internationale bedrijf. ABC Internationals presidentdirecteur Brian Blomquist erkende dat van alle geliëerde bedrijven Rocargo buiten kijf staat. Hij noemde het een bedrijf met visie dat aanzienlijk heeft geïnvesteerd in service verbetering en faciliteiten voor containervervoer. Marisela kreeg een onderscheiding als verkoopleidster van het bedrijf.

Zaire belooft optreden tegen Hutu-extremisten

Overleg remigratie Ruandezen

GENEVE — Zaïre heeft maandag de belofte gegeven dat het zal optreden tegen extremistische Ruandezen die de terugkeer verhinderen van een miljoen Ruandese vluchtelingen in kampen in Zaïre.

Dat heeft het VN-vluchtelingenorganisatie, UNHCR, bekendgemaakt. Ruanda beloofde van zijn kant dat het de veiligheid en bescherming zal garanderen van de mensen die terugkeren. De mededelingen van de UNHCR kwamen na een dag van overleg in Genève tussen de Ruandese minister van Repatriëring, Patrick Mazimhaka, de Zaïrese minister van Buitenlandse Zaken Kamanda Wa Kamanda en de Hoge commissaris voor de Vluchtelingen van de VN, Sadako Ogata.

Er zijn ongeveer 1,8 Ruandese vluchtelingen en daarvan verblijven er rond een miljoen in kampen op Zaïrees grondgebied. De meerderheid van hen behoort tot de Hutu-bevolkingsgroep, die in 1994 verantwoordelijk was voor de slachting van rond een miljoen Tutsi-landgenoten. Zij gingen op de vlucht nadat de Tutsi's de macht in Ruanda hadden overgenomen.

Ruanda, Zaïre en de UNHCR sloten in oktober 1994 een akkoord over hun terugkeer en richtten een gezamenlijke commissie op. Maar extremistische Hutugroepen verhinderden tot nu toe steeds de uitvoering van repatriëringsprogramma's, doordat ze mensen uit de kampen in Zaïre die bereid waren terug te keren, bedreigden en overvielen.

Zaïre startte vorige maand een eigen campagne, waarbij ongeveer veertienduizend mensen onder dwang over de grens werden gezet. Na internationale druk werd deze campagne echter gestopt.

VN: Dutchbat verdient media-kritiek niet

NEW YORK — Nederland heeft de kritiek die in de wereldpers geuit is op het optreden van *Dutchbat* in de moslim-enclave Srebrenica niet verdiend.

Dat heeft VN-ondersecretaris-generaal Kofi Annan maandag tegen minister Van Mierlo van Buitenlandse Zaken gezegd. Annan, belast met vredesoperaties, verklaarde dat het hem speet dat de kritiek die volgde na de val van Srebrenica ook het imago van Nederland beïnvloedt.

De minister zei blij te zijn met die opmerking, al voegde hij daaraan toe dat ook Nederland iets bijgedragen heeft aan het verkeerde beeld dat is ontstaan. Hij leek daarmee te duiden op uitlatingen van Nederlandse militairen na de val van de moslimenclave.

Beursnotering KPN in New York na aandelenplaatsing

AMSTERDAM — Op 9 oktober begint de inschrijving voor de verkoop van de tweede portie aandelen Koninklijke PTT Nederland KPN. Zowel particuliere als institutionele beleggers kunnen dan inschrijven. Het precieze aantal aan te bieden aandelen wordt pas bepaald op het tijdstip van vaststelling van de koers. Deze methode van aandelenplaatsing staat bekend als het 'bookbuildingsysteem'.

Dit hebben de ministers Jorritsma (Verkeer en Waterstaat) en Zalm (Financiën) samen met PTT en ABN AMRO Bank vandaag bekendgemaakt. Particuliere beleggers krijgen korting op de inschrijving en tevens voorrang. Het is ook de bedoeling dat het aandeel KPN beursnotering in New York krijgt.

De staat gaf reeds eerder te kennen het aandelenbezit in KPN tot minder dan 50 procent terug te brengen. Thans bezit de staat nog 70 procent. Dit betekent volgens het gezamenlijke persbericht dat 'de herplaatsing van de nieuwe portie aandelen mogelijk de grootste aandelenverkoop van dit jaar in Nederland zal zijn en mogelijk eveneens één van de grootste in internationaal opzicht'.

In juni 1994 bracht de staat 30 procent van haar aandelen KPN naar de beurs. Dit gebeurde via een spectaculaire campagne in binnen- en buitenland, die haar uitwerking niet miste. De uitgifte werd driemaal overtekend. Er was vraag naar 390 miljoen aandelen en het bankensyndicaat wees 138 miljoen stuks toe tegen een koers van Nf 49,75. De gewone man kreeg of de eerste 75 ingeschreven aandelen een rijksdaalder korting en werd bij de toewijzing goed bedeeld.

Meer dan 188.000 particulieren schreven in en het aandeel KPN werd daardoor een echt 'volksaandeel'. De introductie bracht Nf 6,8 miljard in de schatkist. Ditmaal kan de staat zo'n dikke Nf 6 per stuk meer vangen voor de te herplaatsen aandelen. Indien 130 miljoen aandelen worden herplaatst zou dat de schatkist met een slordige Nf 7 miljard kunnen spekken.

Op de beursvloer liep men nog niet echt warm voor de komende tweede tranche KPN-aandelen. "Het leeft niet echt", viel bij zowel het hoekmansbedrijf dat KPN verhandelt als bij andere beurshandelaren te beluisteren. Grote verrassingen worden niet verwacht zodat de uitgiftekoers vermoedelijk niet ver van Nf 56 zal liggen. Handelaren rekenen echter op een waarde die rond de huidige koers ligt. "We verwachten ook niet dat de aandelen die nu op de markt zijn fors in waarde zullen dalen, nu er veel nieuwe stukken bijkomen", aldus een medewerker op de beursvloer.

PSV en de spannende uren voor een Europa Cup-duel

EINDHOVEN — De inleidende schermutselingen voor de voetbalwedstrijd PSV-MyPa waren vol emotie. Spanning om niets tot weinig. Ronaldo was even boos en toen weer niet. Een psycholoog die spelers naar de absolute top kan helpen dook tot ingehouden woede van trainer Advocaat opeens op in de krantekolommen. Trainer Kampman van MyPa weigerde ook maar een vraag te beantwoorden over de op handen zijnde transfer van zijn topspeler Joonas Kolkka naar Willem II.

Vandaag moet PSV via de Finnen weer eens de tweede ronde van het UEFA-bekertoernooi halen en de spanning is voelbaar, ondanks de gunstige 1-1 in Finland. Behalve bij het publiek blijkbaar, want gisteren waren nog geen 10.000 kaarten verkocht.

Een ochtendblad meldde dat PSV een psycholoog had aangetrokken, ene meneer Hilgema uit Veldhoven, die topvoetballers in geestelijke nood mentaal zou kunnen begeleiden. De spelers wisten van niets en Advocaat wilde van niets weten. "Nee, ik zou zo iemand nooit accepteren in de begeleidingsgroep. Niet nodig. Zullen we nu weer over het eerste elftal praten, over de wedstrijd?" Cynisch: "Brazilië is toch wereldkampioen geworden dankzij een psychiater."

Manager Arnesen legde uit dat de zieleknijper al vorig jaar was benaderd en dat hij specifiek is bedoeld voor de jeugd. "Ik heb niets tegen psychologen, maar hij is bovendien geen psycholoog." Wie is hij dan wel? "Een begeleider", zei Arnesen. "Hij werkt ook met managers. Wij willen professionaliteit in alle geledingen. Mentale training kan goed zijn." De spelers wisten van niets, of zeiden van niets te weten. Edward Linskens: "Een psycholoog? Pffff. Daaraan heb ik absoluut geen behoefte."

Manager Arnesen: "Ik heb niets tegen psychologen, maar hij is bovendien geen psycholoog."

PRATEN

Vrolijk lachend liep Ronaldo door het stadion. Zaterdag in Volendam was hij nog een beetje boos, omdat Advocaat hem had gewisseld na het missen van een rits kansen. Te laconiek, oordeelde de trainer. Maar zondag had Ronaldo gepraat met zijn trainer en nu was hij niet meer boos. Vandaag speelt hij zijn vierde Europa Cup-wedstrijd en in de vorige drie maakte hij vier doelpunten. Zo'n moyenne wil hij nog wel een tijdje volhouden.

De Finse delegatie startte haar perspraatje met de vriendelijke doch dringende mededeling dat geen woord zou vallen over mogelijke transfers. Het ging dan met name om Joonas Kolkka, die vrijwel rond schijnt te zijn met Willem II. "We willen ons concentreren op de wedstrijd", zei trainer Harri Kampman. Voorzitter Tiihonen voegde toe: "Wij hebben trouwens geen haast, want het contract van Kolkka loopt nog een jaar door. Maar misschien hebben we na de wedstrijd een mededeling te doen."

Een club als MyPa leeft van duels zoals die van vandaag. Kampman: "De spelers willen dolgraag internationaal spelen. In het buitenland, in mooie stadions, voor veel publiek. In Finland kan dat niet vaak." Misschien is het wel daarom dat MyPa in uitwedstrijden vaak zo goed presteert.

Zaterdag was de club al gearriveerd in Eindhoven, om zich te concentreren, om met elkaar te praten. De door PSV toegewezen buschauffeur had meteen een treetje bier met 24 blikjes afgegeven, wetende dat de drank in Brabant goedkoper is dan in Finland. "We hebben er niets van gedronken", zei Kampman.

Rosario winnaar van Isla-loop

■ *Prijswinnaars bij de heren van de Isla-loop over 12,5 kilometer. De route liep van de rotonde van Palu Blanku naar Vearsenbaai en werd het snelst afgelegd door Euron Rosario (44.18), gevolgd door Kerwin Morris (44.27) en Antony Sterling (46.09).*

WILLEMSTAD — De raffinaderij Isla organiseerde zondag samen met de Road Runners Club de zesde editie van de 7,5 mijls-race. Euron Rosario werd overall-winnaar van de loop van Gasparitu naar Vaersenbaai in een tijd van 44 minuten en 18 seconden. 9 seconden later kwam Kerwin Morris over de streep.

Anthony Sterling evenals Morris van de categorie 30 tot 34 jaar liep na 46.09 minuten binnen. Snelste vrouw was Gienny van Niejenhuis met 54.47, gevolgd door Gerda Procee (55.18) en Marijke Denissen (1.00.59).

Vooral de laatste 4 kilometer van het parcours kende een paar pittige heuvels. Misschien dat daarom het aantal inschrijvingen dit jaar lager lag: 130 tegen 150 gemiddeld, waaronder ook een aantal favorieten. Toch sprak de organisatie van een geslaagde race, mede dankzij de hulp van de vrijwilligers.

Komend weekeinde zal in verband met de tien-jarige verjaardag (1 oktober) van de Isla een cross country worden gehouden over een afstand van maar liefst 35 kilometer. De loop begint zaterdag om 18.00 bij de UNA en gaat natuurlijk door tot in de nacht. Uiteindelijk ligt de finish ook bij de UNA. Voor minder enthousiaste lopers is er ook een route van 17,5 kilometer. Deze loop eindigt bij het Peter Stuyvesant-college.

De raffinaderij looft prijzen uit in de categorieën dames, heren en jeugd.

De inschrijving sluit vanavond om 21.00 uur. Tot die tijd kan men zich opgeven in het SDK en tot 20.30 uur bij SV Asiento.

Romario redt

RIO DE JANEIRO — Romario heeft zondag een vrouw van de verdrinkingsdood gered. De Braziliaanse voetballer (ex-PSV, ex-Barcelona) haalde de drenkelinge uit de Atlantische Oceaan en bracht haar op het strand in Rio de Janeiro op het droge.

Romario had met die actie te veel energie verbruikt om later op de dag nog goed te kunnen voetballen. Zijn club Flamengo verloor met 3-1 van Botafogo. Romario speelde een onopvallende wedstrijd.

Boksen - Nederland en Engeland in evenwicht

ROTTERDAM — De nationale boksteams van Nederland en Engeland hebben elkaar maandagavond in evenwicht gehouden. De oefeninterland tijdens de tweede Bep van Klaveren Memorial in Rotterdam eindigde in 11-11. Drie van de elf amateurpartijen bleven onbeslist.

Stand

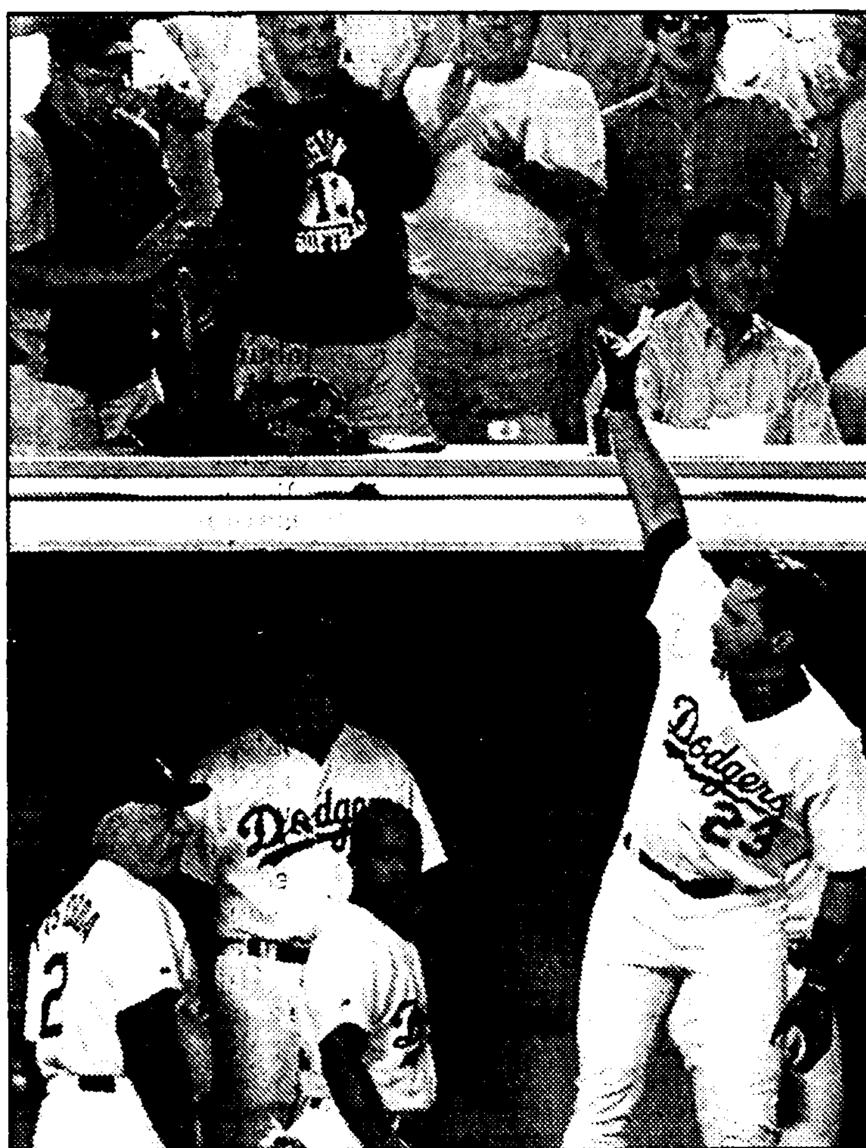
AMERICAN LEAGUE
Divisie Oost:

	G	V	Pos
Boston	82	56	--
New York	74	65	8½
Baltimore	66	73	16½
Detroit	59	80	23½
Toronto	56	83	26
Divisie Centraal:			
Cleveland	95	43	--
Kansas City	69	69	26
Chicago	64	74	31½
Milwaukee	64	74	31
Minnesota	54	84	41½
Divisie West:			
Seattle	75	63	--
California	73	65	2
Texas	70	68	5
Oakland	67	71	8

NATIONAL LEAGUE
Divisie Oost:

	G	V	Pos
Atlanta	88	51	--
Philadelphia	68	71	20
Florida	64	74	23½
Montreal	64	74	23½
New York	64	75	24
Divisie Centraal:			
Cincinnati	82	55	--
Houston	73	65	9
Chicago	69	69	13
St Louis	60	78	22
Pittsburgh	56	83	26½
Divisie West:			
Los Angeles	75	64	--
Los Angeles	74	64	½
San Diego	67	72	8
San Francisco	65	73	9½

Karros held van de dag

■ *LOS ANGELES - Eric Karros (rechts) was gisteravond de grote man voor de Los Angeles Dodgers. Met een homerun zorgde hij in de zesde inning van de wedstrijd tegen de Colorado Rockies voor een 4-3 voorsprong voor zijn club. Dit was ook de eindstand van het spannende duel waardoor de Dodgers de leiding overnamen in de westelijke divisie van de National League.*

Toekomst niet in geding

Litmanen onzekere faktor bij Ajax

BOEDAPEST — Jari Litmanen is gisteren met Ajax naar Boedapest vertrokken, om daar morgen met de Europees kampioen tegen Ferencvaros te kunnen spelen. Toch blijven er twijfels over de Fin bestaan en dan met name over zijn rechterenkel.

De 'schaduwspits' raakte vorige week woensdag in het duel met Fortuna geblesseerd. Voor de zevende keer in twaalf maanden. Zelfs zegt hij er zo langzamerhand ook weleens moedeloos van te worden. Maar dat zijn toekomst in het geding is, daaraan gelooft nog niemand bij Ajax.

Feit blijft dat het niet zo maar een blessure is die Litmanen achtervolgt. Technisch directeur Van Gaal: "Het is niet zo dat hij gewoon pech heeft. De problemen hebben alles met zijn fysiek te maken. Hij heeft een zwakke band in de betreffende enkel. Aan een operatie denken we nog niet. Dat is niet altijd de oplossing. Bovendien is hij tot nu toe steeds zeer snel hersteld."

In een jaar tijd was Litmanen het langst een maand uit de roulatie. Dit keer herstelde het kwetsuur al na een dag of drie, dat was een snelheidsrecord. Van Gaal blijft daardoor optimistisch. "Verhalen als zou zijn loopbaan in gevaar zijn, kunnen nergens op wordenz gebaseerd. We zullen aan het einde van de competitie wel zien hoeveel duels hij heeft kunnen spelen."

Zeventien spelers nam Ajax mee naar Boedapest, een daarvan zal morgenavond op de tribune moeten plaatsnemen. Dat is in elk geval een buitenlander. Het is vrijwel zeker dat Kanu en Finidi spelen. Litmanen en Santos kwamen dit seizoen nog weinig in actie, hadden bovendien last van meerdere ongemakken. Musampa, de laatste weken vast bij de groep, is thuisgebleven. De jeugdspeler heeft plaatsgemaakt voor de herstelde routiniers, onder wie oud-Feyenoorder Scholten.

Finidi trainde maandag voor het eerst sinds twee weken. Hij keerde zondag terug uit Nigeria, waar hij de begrafenis van zijn broer bijwoonde. Zijn conditie en spelritme worden door Van Gaal in principe groot genoeg geacht om onmiddellijk weer in actie te kunnen komen. Het vertrouwen van de technische staf in de vleugelspits is groot.

Bovendien zijn Litmanen en Santos gemakkelijker te vervangen, althans op dit moment. In een Europees en zes competitieduels op een na gespeeld zonder Santos kreeg Ajax geen treffer tegen. Voor de plaats van Litmanen heeft Van Gaal kluivert tot zijn beschikking. Deze maakte bij NAC een goede rentree en is in Boedapest waarschijnlijk weer een van de elf.

AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
(Tel. 376620/376626)
zwembad:
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): ma. t/m vri. van 10.00-14.00 uur; wo. gesloten; za. en zo. van 14.00-17.00 uur.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vri. van 20.00-22.30 uur; za. van 14.00-17.00 uur en zo. van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWÉ
dammen:
do. van 15.00-18.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 8-18 jaar.
Schaakvereniging Janwé:
za. van 09.00-12.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 7-23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGÍA
(Tel. 612573)
lessen:
do van 19.30-23.00 uur - **Sentro di Bario Janwé.**
zaterdag van 09.00-12.00 uur - **IPK-gebouw** (naast Martinus mavo, Plasa Brion).

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

CURAÇAO BULLETS SKATERS
(Schaatsclub Curaçao).
elke do. van 17.00-20.00 uur training *in line skates* en *skeelers op de Koredó* (beginnende aan de kant van ITC). Voor meer informatie **tel.: 377289** (vragen naar Kees).

PAROCHIEHUIS STA. FAMIA
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **damlessen** o.l.v. S. Riedel.

KURÁ DI SHON FIL
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur **voetballen** o.l.v. S. 'Papi' de Windt.

DINSDAG

BRIDGEN
(Bridgeclub Asiento)
19.30 uur 6e en laatste wedstrijd - Rust & Burgh.

MAJOR LEAGUE

NEW YORK - De uitslagen van de gisteren in de Amerikaanse Major League gespeelde wedstrijden luiden:

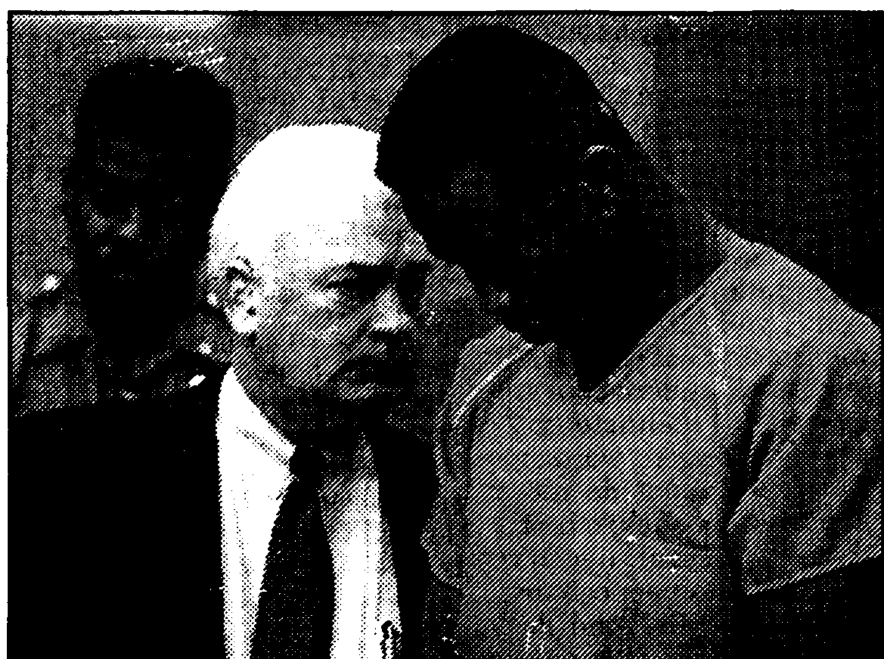
AMERICAN LEAGUE:

Detroit Tigers-Boston Red Sox 7-4, Minnesota Twins-Chicago White Sox 6-1. (Enige wedstrijden die gisteren werden gespeeld).

NATIONAL LEAGUE:

Montreal Expos-Florida Marlins 9-0, Chicago Cubs-St.Louis Cardinals 7-0, New York Mets-Cincinnati Reds 2-1, Houston Astros-Pittsburgh Pirates 10-5, Los Angeles Dodgers-Colorado Rockies 4-3, San Diego Padres-San Francisco Giants 7-4.

Problemen voor Carlos Perez

■ *ATLANTA - Pitcher Carlos Perez van de Montreal Expos wordt ervan verdacht in het afgelopen weekend een 20-jarige vrouw in Atlanta te hebben aangerand. Perez die met zijn team in Atlanta was voor een serie wedstrijden tegen de Braves, zou de vrouw naar zijn hotelkamer hebben meegenomen en haar daar hebben aangerand. Op de foto: Perez (rechts) met zijn advocaat vlak voor zijn voorgeleiding voor de rechter.*

Lot Lagun Stars geheel afhankelijk van Brewers

WILLEMSTAD — Lagun Stars heeft het lot niet meer in eigen hand. Na gisteravond ook de laatste wedstrijd van de reguliere competitie te hebben verloren, hangt het lot van de Lagun-ploeg af van de uitslag van de wedstrijd die Amstel Brewers nog moet spelen tegen Santa Maria Pirates. Verliezen de Brewers dan maakt Lagun nog een kans op de promotie/degradatie-strijd te ontlopen.

Het Lagun-negental leed gisteravond zijn 29ste nederlaag tegen slechts 6 gewonnen wedstrijden. Lotgenoot Amstel Brewers moet met 28 nederlagen nog een wedstrijd spelen. Winnen de Brewers dan is Lagun definitief nummer laatst; trekken zij aan het kortste eind dan is er nog een kans voor Lagun in de vorm van een beslissingswedstrijd tegen de Brewers. Immers, beide teams zullen dan gelijk eindigen op de laatste plaats.

De nederlaag van Lagun lag overigens wel geheel in de lijn van de verwachtingen. Tegenstander was lijstaanvoerder Royal Scorpions dat dit seizoen niet met zich laat sollen. Gisteren was geen uitzondering hoewel de score pas in de laatste twee innings tot 7-1 opgevoerd werd. Vanaf de derde inning had Scorpions niet meer gescoord en moest het genoegen nemen met een bescheiden marge van 3-1. Dit dankzij goed pitcherswerk van Treason Clemencia die wel de nodige honkslagen toestond maar telkens verder scoren door Scorpions wist te voorkomen.

VELDFOUT?

Clemencia bleek een waardige opponent voor Gilbert Juliana die de eerste vijf innings voor Scorpions wierp en diens vervanger Carl Jergens. Samen hielden Juliana en Jergens de slaglieden van Lagun op slechts een honkslag. Overigens een dubieuze beslissing van de scorer omdat de bal via de handschoen van tweede honkman Juric Pietersz in het rechterveld belandde voor de eerste en enige honkslag. Het gebruik in de baseballsport om de pitcher een dergelijke slag niet aan te rekenen en als een veldfout te registreren, werd niet toegepast.

Met als gevolg dat er dus geen sprake was van een no-hitter van Juliana en Jergens.

Scorpions scoorde in de tweede, derde, achtste en negende inning. De eindcijfers waren als volgt: 7-10-1 en 1-1-5. Juliana eindigde als winnende werper en Clemencia als verliezer.

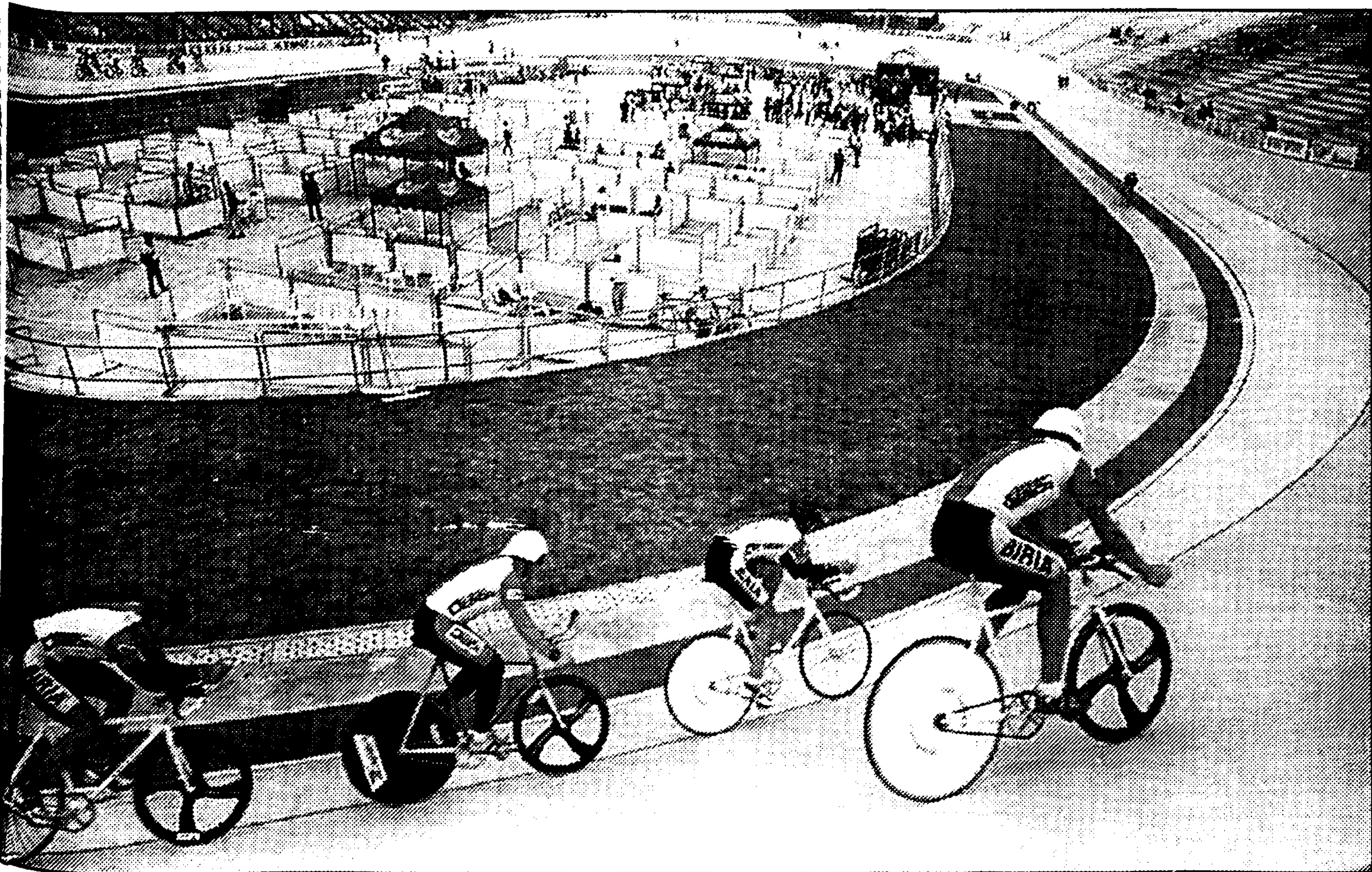
Katayama uit ziekenhuis

LISSABON — De Japanse autocoureur Ukyo Katayama is gisteren ontslagen uit een ziekenhuis in Lissabon. Katayama raakte zondag licht gewond bij de Grote Prijs van Portugal in de Formule 1. Zijn Tyrrell Yamaha sloeg bij de start op het circuit van Estoril tweemaal over de kop.

Aanvankelijk meldden de medische rapporten dat Katayama een schedelbasisfractuur had opgelopen. Zijn blessures bleken zich uiteindelijk te beperken tot een stijve nek. "Hij heeft geen verdere verwondingen opgelopen", aldus een woordvoerder van zijn renstal.

De 32-jarige Japanner moet zich morgen voor een nieuwe keuring melden. Dan valt de beslissing of hij zondag in de Grote Prijs van Duitsland op de Nürburgring mag starten.

Bogota gastheer voor wk wielrennen

BOGOTA - Meer dan 1000 wielrenners uit 76 landen nemen mee aan de wereldkampioenschappen wielrennen die vandaag in Bogota Colombia beginnen. Op de foto: vier leden van de Deense ploeg oefenen op de Luis Carlos Galan baan in de buitenwijken van Bogota waar de wedstrijden worden gehouden.

Ajax voor aanpassing regels aan maatschappelijke normen

BOEDAPEST — Ajax heeft zich uitgesproken over de nieuwste regels in het internationale voetbal waarmee het binnenkort waarschijnlijk te maken zal krijgen. Afschaffing van het transfersysteem en een onbeperkt aantal (EU-) buitenlanders. "Wij hebben altijd gezegd: Waarom zou het voetbal zich buiten het maatschappelijke verkeer plaatsen", verklaarde penningmeester Arie van Os.

Ajax is niet verrast door het advies van de advocaat-generaal aan het Europese Hof. "We nemen aan dat het dragen van een afkoopsom tijdig is met de huidige normen en dat een vrij verkeer van buitenlanders daar al in past. Laten we eerlijk zijn, het huidige transfersysteem, vooral dat wat in België (ongelimiteerde vraagprijzen) wordt toegepast, is al meer van deze tijd."

Met afstand is Ajax de beste club van Nederland. Het behoort het, met bijvoorbeeld een inkomen van ruim miljoen in het vorige seizoen, ook financieel tot de top van Europa. Zeer waarschijnlijk is dat wel zo bleven. Van Os: "Natuurlijk het zo dat wij de laatste jaren per saldo een voordeel hebben gehad bij het aan- en verkoopbeleid. In ons geval, Jonk, Bergkamp, Van Vossen, Van den Brom, was er steeds sprake van tussentijdse transfers. Daarbij verandert in de toekomst niets. Slechts in het geval Van 't Schip en Vink gingen spelers weg van wie het contract voorbij was."

Al enige tijd, in elk geval sinds de komst van het college Van Praag, werkt Ajax met langlopende verbintenissen. Dat beleid zal vervolgd, zo niet versterkt worden. Wat niet wil zeggen dat de Amsterdammers vinden dat het transfersysteem van de een op de andere dag kan worden afgeschaft. Van Os is ervan overtuigd dat er sprake zal zijn van een overgangsperiode. Of liever gezegd: Dat eist hij min of meer van de overkoepelende bonden.

Want anders kan het Ajax nog wel eens geld kosten. Neem bijvoorbeeld Kluivert, een van de grootste talenten uit de Amsterdamse school. Zijn contract loopt na het volgende seizoen af. Net twintig jaar zou hij dan voor niets kunnen vertrekken. Van Os neemt liever een ander voorbeeld. "PSV heeft met Ronaldo een investering gedaan van ruim tien miljoen. Men kan het zo'n club niet aandoen dat dit bedrag ineens weg is."

Daarnaast denkt Ajax concreet aan bescherming van clubs die de eigen jeugd opleiden. Zoals de Amsterdammers. "Bijvoorbeeld door het recht te krijgen zo'n speler tot zijn 21e vast te leggen. Zoals dat in Frankrijk ook gebeurt. Bij ons is sprake van een heel dure opleiding, daar zijn miljoenen per jaar mee gemoeid. Het zou heel slecht zijn als daar geen enkele beloning tegenover staat."

Ook vindt de penningmeester dat de KNVB zich op korte termijn over de situatie moet beraden. "Hoe zit het met vergoedingen aan amateurclubs, kan het aantal betaalde clubs in de nieuwe situatie wel op 36 blijven. Bovendien heeft het consequenties voor de aanvraag van licenties. Bij veel clubs zijn spelers op de balans als kapitaal gewaardeerd. Dat kan straks niet meer."

ZWARE TIJDEN

Verder begrijpt Van Os niets van de hoera-stemming die in de gelederen van spelersvakbonden heerst. "Er zullen moeilijke tijden aanbreken voor minder getalenteerde voetballers."

De penningmeester: "Spelers die 70 - tot 80.000 gulden hebben verdiend, kregen in de huidige situatie bij afloop van hun contract altijd nog wel een verlaagde aanbieding. Omdat de club daardoor de transferrechten behield. Daarvan zal straks geen sprake meer zijn. Spelers gaan eerder weg, de betrokkenheid wordt minder. Ik weet niet of dat nu zo'n goede ontwikkeling is."

Inter ontslaat trainer Bianchi

MILAAN — Het bestuur van Internazionale heeft trainer Ottavio Bianchi op staande voet ontslagen. De Milanese club heeft oud-speler Luis Suarez als vervanger aangesteld. Bianchi werd in officiele termen bedankt voor bewezen diensten. Voorzitter massimo Moratti maakte het einde van de samenwerking bekend.

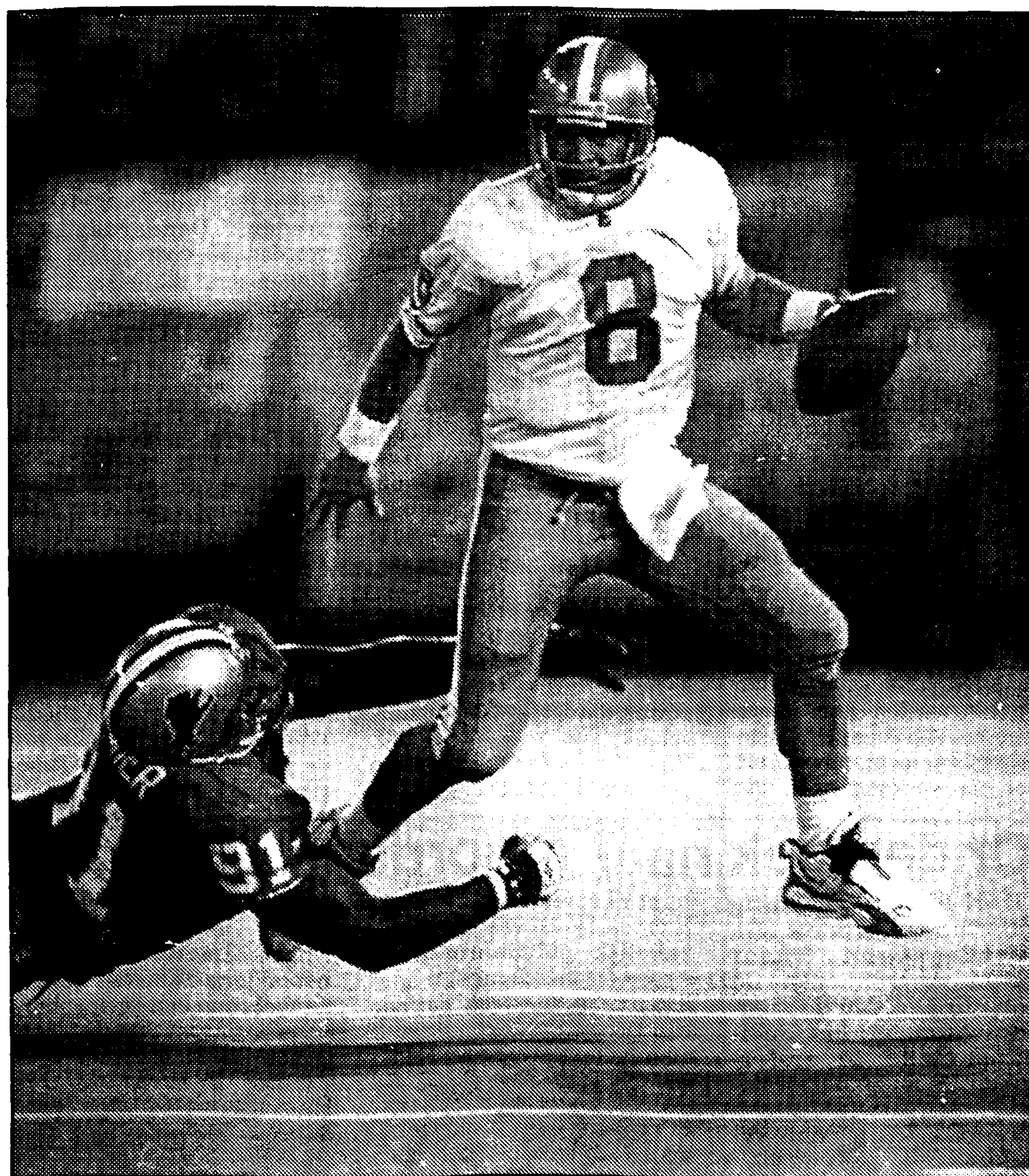
Inter heeft na vier competitiewedstrijden een achterstand van acht punten op stadgenoot AC Milan. Zondag ging de uitwedstrijd tegen Napoli, de oude club van Bianchi, met 2-1 verloren.

Voor dit seizoen nam de club al afscheid van de twee Nederlanders Dennis Bergkamp (Arsenal) en Wim Jonk (PSV). Daartegenover stond de komst van onder andere de Engelse middenvelder Paul Ince, van Machester United en de Braziliaan Roberto Carlos.

Suarez wacht vnadaag de eerste belangrijke test. Inter speelt in de eerste ronde van het UEFA Cup-toernooi de return tegen Lugano. De eerste wedstrijd, in Zwitserland, eindigde in 1-1.

Suarez is, zo benadrukte Moratti, een tijdelijke oplossing. "We gaan op zoek naar een nieuwe trainer", zei de voorzitter. De Zwitserse bondscoach Roy Hodgson, Manchester Uniteds manager Alex Ferguson en de Uruguayaan Oscar Tabarez worden genoemd als opvolger.

Lions verrassen '49ers

PONTIAC - De Detroit Lions hebben gisteravond een verrassende overwinning behaald op de huidige footballkampioenen van de Verenigde Staten de San Francisco 49'ers. Op eigen veld wonnen de Lions na drie nederlagen hun eerste wedstrijd van het seizoen met 27-24. Op de foto: quarterback Steve Young van de 49'ers ontwijkt een tackle van Robert Porcher van Detroit.

Tweekamp schaken

Anand breekt strijd open

NEW YORK — Uitdager Viswanathan Anand heeft in de negende partij van de WK-match schaken de strijd opengebroken. Na acht achtereenvolgende remises sloeg Anand toe met een fraaie overwinning. De match is nu open, de angst om te verliezen verdwijnt hopelijk. De stand in de PCA-tweekamp, die over twintig partijen gaat, is 5-4 voor de uitdager.

De negende partij was een bijzonder spannend gevecht. Net als in alle voorgaande partijen waarin Anand met wit speelde, kwam de Scheveninger-variant van het Siciliaans op het bord. Anand deed het net iets anders dan in de voorgaande vier partijen waarin deze opening werd gespeeld. De WK-finalisten volgden dit keer tot en met de 18e zet een partij tussen de Nederlandse meesters Frans Cuijpers en Gert-Jan de Boer, die werd gespeeld in het nationale kampioenschap van 1988.

Helemaal duidelijk was overigens niet of Kasparov en Anand goed op de hoogte waren van deze partij, want beiden gebruikten veel bedenktijd. Anand sloeg met 19. Tab1 nieuwe wegen in en zijn strategische strijdwijze leidde dit keer tot een voordelige stelling. Kasparovs stukken stonden vrij passief, maar echt hopeloos leek de situatie voor de wereldkampioen op dat moment nog niet.

Op de 27e zet verraste Anand het publiek met een opmerkelijk kwaliteitsoffer. Kasparovs reactie was net zo verrassend, want hij nam het vrijwel onmiddellijk aan, hetgeen in de perskamer werd verworpen. De Amerikaanse grootmeester Sergey Kudrin was zelfs verbaasd: "In zijn jonge jaren zou Kasparov zo'n drastische beslissing nooit zo snel hebben genomen." Anand zei naderhand dat hij bij elke andere zet slechts weinig voordeel zou hebben gehad. Zoals het nu ging, kreeg de Indiër twee machtige vrijpionnen als compensatie. Op de 35e zet gaf Kasparov de partij op, hij zou op dat moment minimaal een toren verliezen.

VOLGENS PLAN

Uit het Anand-kamp waren na de eerste twee weken al tevreden geluiden naar buiten gekomen. Tijdens matches om het wereldkampioenschap laten de secondanten en begeleiders meestal weinig los, maar Patrick Wolff liet weten dat alles volgens het voor de match doorgenomen scenario verliep. Anand maakte na zijn overwinning een gereserveerde indruk. Hij verbond geen enkele conclusie aan zijn voorsprong in de match en liet meerdere keren weten dat er nog elf partijen te spelen zijn. De rust die Anand uitstraalt, zal Kasparov alleen maar nerveuzer maken.

Vergeten zijn nu de remises in de eerste week, die in New York tot grote verveling leidden. Na Anands overwinning zou de match ook wel eens een ander karakter kunnen krijgen.

Anand kondigde zelf aan het einde van de vorige week al aan dat alles spoedig zou veranderen. De 25-jarige grootmeester uit Madras gaf toen toe dat hij nog niet alles uit de kast had gehaald: "Dat bewaar ik voor als het echt moet." Kennelijk heeft hij de negende partij hiervoor uitgekozen.

Schoolklas naar Ljubljana

LJUBLJANA — Roda-trainer Huub Stevens houdt niet van schoolreisjes. De 41-jarige oefenmeester fungeerde op Roda's reis naar Ljubljana als waakhond die de 'jonge honden' in de selectie weerhield van 'keten op de achterbank' en ander kattekwaad.

De 5-0 overwinning in de eerste confrontatie met Olimpija in Kerkrade is volgens stevens nog geen garantie voor verder bekeren. Nog geen garantie voor een Sloveense vakantie. Desondanks was de sfeer gisteren lacherig. Dat werd nog eens versterkt door burgemeester en eregast Wöltgens en een trouwe sponsor. Zij kwamen er op 'Airport Maastricht' achter dat hun paspoort verlopen was en moesten in allerijl een nieuw regelen.

SCHOOLMEESTER

Stevens baalde en wees nog eens naar de ochtendkranten. Olimpija had zaterdag in de Sloveense competitie met 10-0 van Izola gewonnen. De Sloveense kampioen van de afgelopen vier jaar was het seizoen dan wel slecht begonnen, ze raakte langzaam in vorm, waarschuwde de oud-international met het vingertje omhoog. Stevens voelde zich een schoolmeester.

Het herstel van Olimpija kwam met de komst van doctor Zdenko Verdenik. Hij volgde de gehate Serviër Milos Soskic op, die na 'Kerkrade' werd ontslagen.

Verdenik, afgestudeerd aan de sportuniversiteit van Zagreb, is bondscoach van het Sloveens nationale elftal. Hij werd een volksheld door de 1-0 overwinning tegen Italië en werd in Ljubljana aangesteld om de kater van Kerkrade en de zwakke competitiestart te doen vergeten.

"Die 5-0 kunnen we hier in Ljubljana niet meer ongedaan maken, maar we moeten Europa laten zien dat we helemaal niet zo slecht zijn. Ook onze eigen supporters verdienen dat. En met een goede uitslag kunnen we tevens ons eigen zelfvertrouwen opvijzelen", aldus de man die Olimpija sinds zijn aanstelling naar drie overwinningen leidde.

Voor de 10-0 werd het tweemaal 3-0, waardoor de club inmiddels op de vijfde plaats staat.

Verdenik kan geen beroep doen op sterspeler en 13-voudig international Novak die een spierblessure heeft. Spits Bozgo keert na een Europese schorsing echter terug in de formatie. De Albanese international scoorde zaterdag vier maal. Daar hoeven de Limburgse verdedigers niet wakker van te liggen, vond de Sloveense oefenmeester. "Onze competitie bestaat niet alleen uit profteams. Daarom schrikken wij helemaal niet van uitslagen als 10-0. We speelden gewoon tegen amateurs."

Dokter Verdenik is allesbehalve een balgoochelaar. Hij is meer een rekenaar, de man van de uitgedokterde strategieën. "Wat Olimpija in Kerkrade deed was zelfmoord. Roda is sterker, daar moet je geen mandekking tegen spelen. Hier thuis spelen we in de zone." Sprankelend voetbal zal dat zeker niet opleveren, wist hij. "Met een overwinning van 1-0 zijn wij dik tevreden."

VOETBAL — Eintracht Frankfurt heeft gisteren de **Kroaat** Ivica Morna gecontracteerd. De Duitse club nam de international op uitleenbasis over van Hajduk Split voor de rest van het seizoen. De huurprijs is 550.000 gulden. Besluit Frankfurt tot aankoop van de aanvoerder van het Kroatische team tot 21 jaar dan moet bijna 3,5 miljoen gulden worden overgemaakt.

Sarajevo dreigt weer met absentie: Serviërs eisen teveel

Moeizame aanloop Bosnië-overleg

NEW YORK — De Bosnische regering heeft dinsdagmorgen opnieuw gedreigd niet deel te nemen aan het overleg met Klein-Joegoslavië (Serviëe en Montenegro) en Kroatië in New York. "Het is niet zeker dat het overleg doorgaat", zei de Bosnische minister van Buitenlandse Zaken, Sacirbey, in een uitzending van de Bosnische radio. Volgens hem hebben de Serviërs nieuwe eisen gesteld die de Bosnische regering niet kan inwilligen.

De onderhandelingen aan de vooravond van het overleg zijn maandagavond moeilijker verlopen dan verwacht. Daarom bezinnen Amerikaanse regeringsfunctionarissen zich op noodmaatregelen voor het geval het vooroverleg niet tot overeenstemming leidt over verdere stappen in het vredesproces.

Aan het vredesoverleg in New York nemen niet alleen de ministers van Buitenlandse Zaken van de drie landen van het vroegere Joegoslavië deel, maar ook de Amerikaanse en Europese onderhandelaars en vertegenwoordigers van de vijf landen van de internationale contactgroep: Verenigde Staten, Rusland, Frankrijk, Duitsland en Groot-Brittannië.

OPGEBELD

De regeringsfunctionaris weigerde in te gaan op de redenen voor het moeizame verloop van het overleg. Hij wilde alleen zeggen dat het belangrijkste probleem is het functioneren van het presidentschap in de toekomstige Bosnische staat. De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Warren Christopher, zou vanmorgen de presidenten van de drie Balkanstaten opbellen om de problemen uit de wereld te helpen. Christopher sprak maandagmiddag met de ministers van Buitenlandse Zaken van Bosnië, Kroatië en Klein-Joegoslavië.

De gevechten in het noorden van Bosnië gaan inmiddels door. Vooral in het gebied rond het Servische bolwerk Doboj werd volgens de Bosnische radio hevig gevochten. Troepen van de Bosnische Serviërs en eenheden van de Kroaten en moslims, gesteund door artillerie, vielen elkaar afwisselend aan.

CORRIDOR

In het uiterste noorden van Bosnië leverden de moslims, Kroaten en Serviërs opnieuw gevechten aan de rand van de corridor in het dal van de rivier de Save, die door de Serviërs wordt beheerst. Volgens de moslims voerden de Serviërs grote konvooien door de corridor naar het crisisgebied in het westen van Bosnië.

Daaronder zijn ook zware wapens die de Serviërs vorige week onder de dreiging van NAVO-bombardementen terugtrokken uit een gebied van twintig kilometer rond de Bosnische hoofdstad Sarajevo.

Nieuwzeelandse vulkaan zorgt voor vuurwerk

■ *NORTH ISLAND - Als een natuurlijk imposant vuurwerk is de Ruapahu in Nieuw Zeeland als vulkaan weer actief geworden. De foto toont hoe as en rotsblokken uit het kratermeer worden gespuwd. De schaarse bevolking in de omgeving van de vulkaan is weliswaar nog niet geëvacueerd maar de autoriteiten hebben wel hun voorzorgsmaatregelen getroffen voor het geval de vulkaan verdere activiteiten gaat ontplooien. In een gebied met een straal van honderd kilometer geldt algemeen alarm. De vulkaan ligt halverwege tussen Auckland en Wellington.* (AFP-satellietfoto)

Rusland wil meewerken aan vredesoperatie in Bosnië

Wisselend commando NAVO-Moskou

SARAJEVO — Rusland heeft maandag bij verrassing bekend gemaakt dat het het commando over een te vormen vredesmacht voor Bosnië wil delen met de NAVO. De Russische minister van Defensie, Pavel Gratsjov, zei dat president Jeltsin dit voorstel volgende maand zal doen tijdens zijn bezoek aan de Verenigde Naties.

De NAVO werkt op dit moment voorstellen uit voor de vorming van een vredesmacht van vijftigduizend man die de VN-macht, UNprofor, moet aflossen en moet toezien op de naleving van een vredesakkoord. Rusland liet zich tot nu toe negatief over de plannen uit, maar uit Gratsjovs woorden viel op te maken dat Moskou nu onder voorwaarden akkoord gaat.

Gratsjov zei echter dat Rusland in geen geval een NAVO-commando zal accepteren. Als alternatief stelde hij een wisselend commando voor: "Eerst een NAVO-generaal en dan een Russische generaal." In een eerste reactie liet Parijs weten niet veel voor die Russische voorstel te voelen.

INSTABIEL

Militair gezien blijft de toestand in Bosnië intussen instabiel. VN-woordvoerder Ivanko zei maandag in Sarajevo dat verdere grote territoriale veranderingen tot de mogelijkheden blijven behoren als de besprekingen in New York niet slagen. Bij de Posavina-corridor in noordwest-Bosnië, die de oostelijke en westelijke Servische gebieden in Bosnië met elkaar verbindt, vonden maandag heftige artillerieduels plaats tussen Kroatische en Servische strijdkrachten.

VN-waarnemers constateerden dat de Kroaten versterkingen aanvoerden. Hun doel leek overigens niet het afsnijden van de corridor, maar het vergroten van een kleine Kroatische enclave bij Orasje, die van drie kanten door Serviërs is ingesloten.

Bij Maglaj in midden-Bosnië was sprake van een grote Bosnische troepenconcentratie, kennelijk met het oog op het nog voortgaande Bosnische offensief bij de plaats Doboj, die in Servische handen is. Ook bij Banja Luka in west-Bosnië blijft een nieuw Bosnisch offensief volgens de VN tot de mogelijkheden behoren, ook al is het front daar nu redelijk kalm.

Voormalige aartsvijand, geliefd in Grozny, door Jeltsin van stal gehaald

Chasboelatov bemiddelaar in Tsjetsjenië

Omdat in Tsjetsjenië maar niet wil opschieten met de vrede heeft het Kremlin besloten de voormalige aartsvijand van president Boris Jeltsin te rehabiliteren. Roeslan Chasboelatov is ingeschakeld bij het tot stand brengen van een politieke regeling in het gebied in de Kaukasus dat zich enige jaren geleden onafhankelijk van Moskou verklaarde.

MOSKOU - Chasboelatov, een Tsjetsjeen van 53 jaar, maakte Jeltsin het leven knap zuur door bijna twee jaar, als voorzitter van de Opperste Sovjet van Rusland, de politieke oppositie tegen de president te leiden. Deze rol eindigde toen de opstand van het parlement in oktober 1993 in bloed werd gesmoord.

Maar de ingewikkeldheid van het vredesproces in Tsjetsjenië en de uitstekende betrekkingen die Chasboelatov met de talrijke clans in de onafhankelijke republiek onderhoudt, hebben gemaakt dat het Kremlin nu weer een beroep doet op de voormalige 'voorzitter'.

"Roeslan Chasboelatov heeft in Tsjetsjenië een politiek potentieel dat zeker niet te verwaarlozen is", had Jeltsin begin september in het openbaar gezegd. Deze uitspraak verraste de waarnemers, omdat zij ervan waren uitgegaan dat de Russische president zijn bondgenoot tijdens de mislukte staatsgreep van augustus 1991 nooit zou vergeven dat die zich later tegen hem keerde.

De ex-voorzitter van het parlement in Moskou heeft zondag bekendgemaakt dat hij, kort na de openhartige opmerkingen van Boris Jeltsin, is benaderd door twee van diens ministers, Vjatsjeslav Michajlov van Nationaliteiten en Anatoli Koelikov van Binnenlandse zaken.

Chasboelatov, die nooit een geheim heeft gemaakt van zijn antipathie tegen de Tsjetsjeense president Dzjochar Doedajev (die in 1991 zijn gebied onafhankelijk verklaarde van Rusland), koos partij voor de pro-Russische oppositie enkele maanden nadat het Russische leger de republiek was binnengemarcheerd. Dat gebeurde op 11 december 1994.

AFZIEN

Nadat de pogingen van Moskou generaal Doedajev af te zetten waren mislukt, moest Rusland afzien van zijn plan steun te geven aan de krachten van de Tsjetsjeense oppositie, waarbinnen Chasboelatov intussen actief was geworden. In plaats daarvan koos Moskou voor een offensief, dat ongeveer dertigduizend mensen het leven kostte in een half jaar van felle gevechten.

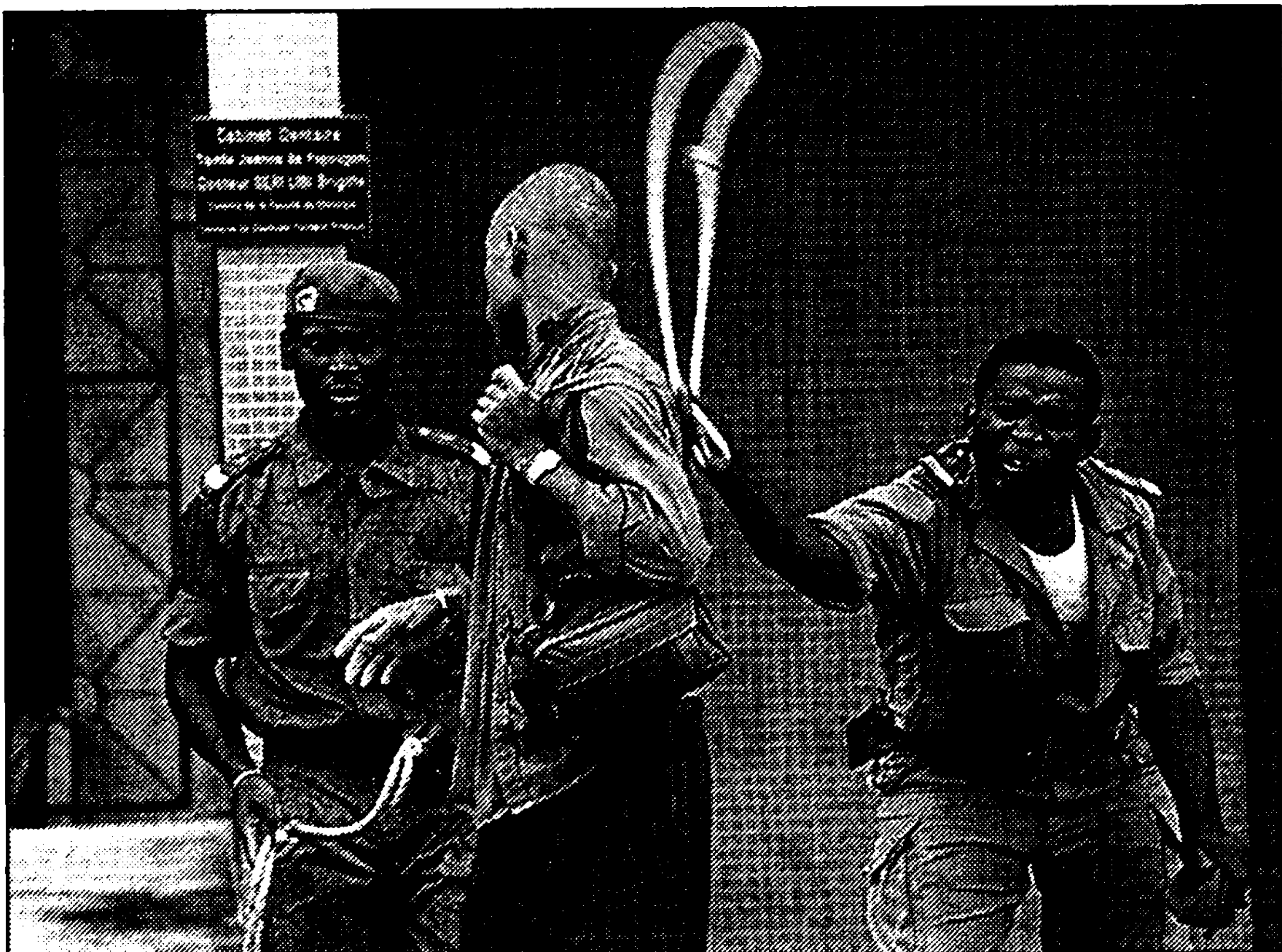
Sinds op 20 juni een staakt-het-vuren is gesloten, probeert Moskou zonder veel succes de aan hun onafhankelijkheid vasthoudende Tsjetjenen aan een militaire afspraak te houden. Die komt erop neer dat zij zich ontwapenen in ruil voor een aftocht van de meeste Russische militairen.

ERG GELIEFD

Chasboelatov is erg geliefd onder zijn mede-Tsjetsjenen. Deze populariteit dankt hij aan zijn lange strijd tegen het Kremlin en aan de ervaring die hij met zijn landgenoten deelt: De in 1944 door Stalin bevolen deportatie. Als een peuter van twee jaar oud, werd de kleine Roeslan met zijn familie naar Kazachstan overgebracht, vanwaar hij pas als volwassene terugkeerde.

"Ik zou mijn mogelijkheden in de noord-Kaukasus graag aanwenden voor het tot stand brengen van een duurzame vrede", zei Chasboelatov zondag. Hij pleitte ervoor dat op 17 december in Tsjetsjenië parlementsverkiezingen worden gehouden. Deze vallen dan samen met de parlementsverkiezingen in Rusland die al eerder zijn vastgesteld.

Jongelui weggejaagd in Abidjan

■ *ABIDJAN - Personeel van de veiligheidsdienst van Ivoorkust jaagt met een geweldige karwats een jongeman weg nadat zich in de arbeidersbuurt van Abidjan ongeregeldheden hadden voorgedaan tussen demonstrerende jongelui en de politie. De jongelui doorbraken het verbod tot alle demonstraties dat tot aan de algemene verkiezingen van volgende maand van kracht is.* (AFP-satellietfoto)

Bij toenemen van hoop op vreedzame oplossing in Bosnië:

Kosovo vraagt aandacht buitenland

BELGRADO — In Kosovo groeit de hoop dat een eventuele Bosnië-conferentie ook een oplossing zal brengen voor de problemen in deze provincie in het zuiden van Servië, die wordt gedomineerd door etnische Albanezen.

Zaterdag overhandigden enkele duizenden demonstranten in Genève een petitie met twintigduizend handtekeningen aan vertegenwoordigers van de Verenigde Naties, waarin zij vragen de problematiek van Kosovo op de agenda te zetten.

De Albanese oppositie in de provincie is voor onafhankelijkheid, dan wel aansluiting bij Albanië, waartoe dan ook het westen van Macedonië met zijn Albanese meerderheid zou moeten behoren. Voor de verkondiging van deze boodschap kan deze factie rekenen op de grote Albanese gemeenschap in het buitenland – ongeveer vierhonderduizend personen, vooral in Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland en Italië –alsmede op de steun van Albanië zelf.

De Verenigde Staten voelen het meest voor autonomie, zo doen de Albanese kranten in Kosovo geloven. Sinds een recent bezoek aan de VS van de Albanese president Sali Berisha zet Washington 'alles op alles om een oplossing te vinden', aldus de officiële Albanese media.

ONTNOMEN

In 1989 ontnam de Servische president Slobodan Milosevic Kosovo de autonome status, die destijds door maarschalk Tito was toegekend. Sindsdien worden Albanezen geweerd uit hoge functies. Bij wijze van verzetsdaad tegen de Servische repressie richtte de Democratische liga van Kosovo (DLK) in 1992 een schaduwregering op, waartegen Belgrado hard is opgetreden. Donderdag nog werden 38 voormalige politiemensen, die waarschijnlijk behoorden tot de oppositie, tot gevangenisstraffen veroordeeld.

Voorlopig zal er geen einde komen aan de spanningen in de provincie want de Serviërs zijn niet van plan een afscheiding van Kosovo toe te staan. Voor hen stond de wieg van de Servische natie in deze provincie. De slag bij Kosovo Polje, waarin de Serviërs in 1389 een verpletterende nederlaag leden tegen de Turken, speelt in de Servische mythologie een rol die vergelijkbaar is met die van de slag bij Alamo in de Amerikaanse geschiedenis.

Volgens rapport Franse anti-corruptiedienst:

Mogelijke vervolging Juppe

PARIJS — Het is mogelijk de Franse premier Alain Juppe aan te klagen voor machtsmisbruik. Dat kan worden geconcludeerd uit het onderzoeksrapport van het hoofd van de Centrale dienst ter bestrijding van Corruptie, Bernard Challe.

Als loco-burgemeester van Parijs zorgde Juppe er in 1993 voor dat de huur van de gemeentewoning van zijn zoon met zo'n 330 gulden per maand werd verlaagd. Volgens het hoofd van de anticorruptiedienst was Juppe niet bevoegd zich met de huur te bemoeien. De conclusies van Challe zijn uitgelekt naar het Franse dagblad *Le Monde*. Het rapport noemt Juppe niet met name, maar beschrijft theoretisch een soortgelijk geval.

Over de kwestie ontstond vorige week veel opschudding toen minister van Justitie Jacques Toubon tevergeefs probeerde Challe uit zijn diens functie te zetten. De oppositionele Socialistische partij had het onderzoek naar mogelijk machtsmisbruik door Juppe aangevraagd.

Zondag zei Toubon dat hij aan het rapport geen enkele waarde zou toekennen.

Eerder beweerde de openbare aanklager dat er geen gronden zijn Juppe te vervolgen. Die zou geen persoonlijk voordeel hebben behaald met zijn opdracht aan het bureau voor Huisvesting in de Franse hoofdstad de huur te verlagen.

Juppe reageerde laconiek op het rapport. Tegen verslaggevers in Bordeaux zei hij dat 'iedereen zeer goed weet dat dit een kleine politieke samenzwering is'. Net als Toubon kent hij aan het rapport geen enkele waarde toe.

Onderzoek naar moorden in Ruanda

DEN HAAG — Twintig Nederlandse experts zijn maandagavond naar Ruanda vertrokken om de schendingen van de mensenrechten in het Afrikaanse land te onderzoeken. Dat heeft het ministerie van Ontwikkelingssamenwerking meegedeeld.

Het onderzoek gebeurt in opdracht van het Internationaal Ruanda tribunaal dat vorig jaar werd ingesteld. Teamleider R. Bordewijk verblijft al sinds vorige week in Ruanda. De experts zijn hoofdzakelijk politiefunctionarissen (rechercheurs en analisten) die voor een periode van tussen de drie en twaalf maanden in Ruanda zullen verblijven.

Voorgaande onderzoeksteams concentreerden zich met name op het verzamelen van technisch bewijs van de massaslachtingen in Ruanda. Het nieuwe onderzoeksteam zal zich vooral richten op het identificeren van getuigen en het optekenen van getuigenverklaringen. De resultaten van het onderzoek zullen worden aangeboden aan de openbare aanklager van het Internationaal Ruanda tribunaal.

Vorig jaar richtten het Hutu-leger en radicale Hutu-milities een bloedbad aan, waarbij naar schatting tussen de vijfhonderd en een miljoen mensen om het leven kwamen. De slachtoffers waren voornamelijk Tutsi's, maar ook gematigde Hutu's werden omgebracht.

Russische para's tonen hun koelbloedigheid

MULINO - Russische paratroepers laten van schouhoogte een mes vallen ter-wijl op de grond kameraden liggen die daarbij uiteraard niet geraakt mogen worden. De oefening was een onderdeel van de demonstratie van de para's in Mulino, in het gebied fvan Nizhniy-Novgorod in de Russische federatie. Aan deze oefening namen meer dan 130 tanks en pantserwagens deel en tweeduizend soldaten van het militaire district Moskou. (AFP-satellietfoto)

Effectenhandelaar Daiwa Bank veroorzaakt miljardenverlies

OSAKA — Een hoge functionaris van de Japanse Daiwa Bank heeft in New York met de handel in obligaties een verlies geleden van 1,1 miljard dollar. Topman Akira Fujita van de bank liet vandaag weten dat het gaat om Toshihide Iguchi, verantwoordelijk voor de obligatiehandel van de vestiging in New York.

De verliezen, ontstaan bij de handel in Amerikaanse staatsleningen, kwamen tot stand in de periode van 1984 tot en met 1995. Hoe het mogelijk is dat er op het hoofdkantoor niets van bekend was, wordt nog onderzocht, aldus bestuursvoorzitter Fujita.

De affaire doet sterk denken aan het debacle met de Britse bank Barings, die door toedoen van haar effectenhandelaar Nick Leeson na een verlies van 1,4 miljard dollar aan de rand van de afgrond kwam.

De Japanse minister van Financiën, Masayoshi Takemura, zei dat er geen reden is bezorgd te zijn over de financiële positie van Daiwa, tiende op de ranglijst van Japanse banken. Daiwa zal volgens de minister het hele verlies ten laste brengen van haar halfjaarresultaten.

De bank verklaarde haar winstramingen voor het eerste halfjaar niet te zullen wijzigen. Het resultaat inclusief de eigen handel in effecten zal zelfs fors hoger uitvallen dan de bank in eerdere ramingen opgaf.

Dat komt volgens Daiwa door daling van de marktrente en door meer winst uit de obligatiehandel in het algemeen. Volgens een deskundige zal de bank zeker een deel van haar aandelenbezit verkopen om de winst op te vijzelen en het in New York opgelopen verlies van 1,1 miljard dollar te dekken.

Handelaar Iguchi leek erg goed te zijn in wat hij deed. "Ik heb gehoord dat hij op de obligatiemarkt een heel goede naam had. Wij achtten hem zeer hoog", aldus Daiwatopman Fujita. De 44-jarige Iguchi maakte in de VS de studie psychologie af en was twee jaar autoverkoper voordat hij in 1976 bij de bank kwam.

In de tien jaar daarna rees zijn ster snel. In 1986 kreeg Iguchi de leiding over de obligatie-afdeling in New York, één van de meest vooraanstaande en winstgevende afdelingen van de bank. Toen had hij al twee jaar lang kans gezien verliezen weg te moffelen. De vice-president van Daiwa Bank, Kenji Yasui, verklaarde in New York dat Iguchi ontslag heeft gekregen en dat de bank juridische stappen tegen hem zal nemen.

Analisten hebben al gezegd dat Daiwa door de affaire minder goed in staat zal zijn de problemen te overwinnen waarmee de hele Japanse banksector op het ogenblik worstelt. De Japanse banken zitten met veel leningen die ze niet meer kunnen innen. Zij verstrekten die kredieten in de jaren tachtig, toen de onroerend-goedsector in Japan tot in de hemel leek te groeien.

De problemen ontstonden toen deze 'zeepbel-economie' uit elkaar spatte. Volgens het Japanse ministerie van Financiën zijn de probleemleningen bij elkaar zeker 800 miljard dollar waard.

Terechtstaande oud premier personifieert na-oorlogse CD-politiek

Andreotti: Alles is beter dan communisme

ROME — In de Siciliaanse hoofdstad Palermo begint vandaag (dinsdag) het proces tegen de voormalige christen-democratische premier Giulio Andreotti (76). Hij wordt beschuldigd van medeplichtigheid aan de praktijken van de maffia. Het proces, dat wel drie jaar kan gaan duren, moet aantonen of en in hoeverre Andreotti een monsterverbond is aangegaan met de georganiseerde misdaad.

In mei vorig jaar stelde het Openbaar Ministerie Andreotti in staat van beschuldiging. Hij zou niet alleen samenwerken met maffiosi, maar ook in hun gelederen zijn opgenomen. Hij zou geheime ontmoetingen hebben gehad met maffiabazen en hen uit respekt hebben gekust. Hij zou worden, zelfs op naaste medewerkers, op zijn geweten hebben en maffialeden voor rechtsvervolging hebben behoed.

Het proces moet een minutieuze ontleding worden van de Italiaanse politiek na de mislukking en ineenstorting van het fascistische 'wereldrijk' van Mussolini.

Andreotti gold als de machtigste politicus in het Italië van na de oorlog. In 1945 werd hij parlementslid. Tussen 1947 en 1968 zat hij in vrijwel alle regeringen. In 1972 werd Andreotti voor het eerst premier, een post die hij zeven maal bekleedde, de laatste maal van 1989 tot 1992.

DE GASPERI

Andreotti verscheen in de Romeinse politiek vanuit de bibliotheek van het Vaticaan, waar hij midden in de oorlog boeken raadpleegde voor zijn specialisatie in kerkelijk recht. In dit rooms-katholieke bolwerk ontmoette hij in 1942 zijn mentor en voorbeeld, Alcide de Gasperi, de grondlegger van de Democrazia Cristiana (DC) en van de naoorlogse parlementaire democratie in Italië. Andreotti kreeg zijn eerste regeringspost in een kabinet onder leiding van De Gasperi.

Italië was toen na meer dan twee decennia fascisme, een wreed koloniaal avontuur en enkele jaren van verbitterde strijd op eigen bodem gereed voor een radicale verandering. Proberen te voorkomen dat het arme en verdeelde Italië zou kiezen voor de communisten behoorde tot de voornaamste en moeilijkste taken van de christen-democraten en dus ook van Andreotti.

UITGEROEID

Andreotti erkende eerder zelf dat de maffia tot in de jaren zeventig op Sicilië gedoogd werd. Ze werd min of meer als een traditioneel instituut gezien, dat de straatarme Sicilianen ervan kon weerhouden zich tot Moskou te wenden of zich af te scheiden. De Amerikaanse bevrijders en de christendemocraten bliezen nog tijdens de oorlog de maffia op Sicilië nieuw leven in. De georganiseerde misdaad was na twintig jaar fascistische onderdrukking vrijwel uitgeroeid.

Uit die tijd moeten talrijke connecties stammen, waarop de openbare aanklager in Palermo het monsterverbond met de maffia baseert. Maar Andreotti zegt dat dit verzinsels zijn en dat Rome de strijd tegen de maffia aanging, toen die zich tot een multinational in verdovende middelen ontwikkelde.

De aanklager zal trachten aan te tonen dat er juist geen breuk met de maffia is geweest, maar dat de DC ook in de jaren zeventig en daarna met behulp van de maffia greep op het Siciliaanse electoraat heeft proberen te behouden. Andreotti zou de maffiabanden juist hebben aangehouden en in 1987 nog de toen nieuwe maffiabaas, Toto Riina, 'een kus van eerbetoon' hebben gegeven.

De mentaliteit van Andreotti en vermoedelijk zijn generatie van centrum-rechtse Italiaanse politici werd onlangs onopzettelijk weergegeven door een van zijn advocaten, die in een woedende uitval naar opdringerige jonge journalisten riep: "Jullie weten niet wat wij hebben doorgemaakt om Italië weer op te bouwen, om het te maken tot wat het nu is. Jullie hebben geen recht dat te bekritiseren."

De uitval van de advocaat weerspiegelt de overtuiging van de in discrediet geraakte generatie, dat zij naar beste kunnen handelde om Italië, indien noodzakelijk met scheuten water in de miswijn, als democratie uit handen van de communisten te houden. Het Italië van de DC met zijn talrijke corruptieschandelen, kabinetscrises en stakingen, linkse terroristen en Siciliaanse maffiosi was nog altijd beter dan de Sovjetunie. Het is niet verwonderlijk dat de DC haar tegenpool, het communisme, niet lang overleefde.

Het economisch welvarende en ondanks talrijke regeringswisselingen politiek stabiele Italië, dat leiders als Andreotti uit de ruïnes van het koninkrijk Italië schiepen, rechtvaardigde zich bij kritiek op de corruptie en andere negatieve verschijnselen voortdurend met de dreiging van het communisme. Met die dreiging is ook de rechtvaardiging weggevallen en onderzoeksrechters, journalisten en historici eten gretig uit de rijkgevulde doofpotten van 45 jaar stabiele chaos.

Het Openbaar Ministerie presenteert dan ook een aanklacht met negentigduizend pagina's tekst. Het zal meer dan vierhonderd getuigen à charge oproepen, onder wie een twintigtal *pentiti*, exmaffialeden die met justitie samenwerken. Andreotti spreekt de aanklacht tegen en hoopt lang genoeg te leven om zijn onschuld aan te tonen.

Asielverzoek van jongelui in Londen in behandeling

Jakarta:Oostimorezen mogen Indonesië verlaten

JAKARTA - De vijf Oosttimorezen die maandag hun toevlucht zochten in de Britse ambassade in Jakarta, kunnen Indonesië verlaten. Woordvoerder Irawan Abidin van het Indonesische ministerie van Buitenlandse zaken zei dat hen geen strobreed in de weg zal worden gelegd.

Hij keurt de actie echter af en beschouwt die als een stunt om de aandacht op Oost-Timor te vestigen. De vijf hebben volgens hem geen reden tot protest, omdat ze niet om politieke redenen worden vervolgd. De Oosttimorezen, die om asiel hebben gevraagd in Groot-Brittannië, zien dat anders. Zij beschuldigden het Indonesische leger van wreedheden in Oost-Timor. "Wij willen hier blijven en weigeren het formulier voor visum-aanvraag in te vullen", verklaarde een van hen maandag vanuit het ambassadegebouw tegenover journalisten. "Wij willen geen visum, wij willen asiel", zei hij.

De asielzoekers willen op het terrein van de ambassade blijven totdat ze ongehinderd Indonesië kunnen verlaten. In een verklaring benadrukten de vijf dat het geen actie is van "jongeren die op zoek zijn naar avontuur of een vrije reis uit dit land, maar van vervolgde individuen die vrezen voor hun leven". De jongeren zeggen onder meer in 1991 in Dili aanwezig te zijn geweest bij het bloedbad waarbij tussen de vijftig en tweehonderd mensen zijn omgekomen.

Volgens ambassadewoordvoerder John Virgoe is het asielverzoek doorgestuurd naar Londen. Hij wilde niet zeggen of de jongeren de afgelopen nacht om voedsel en water hebben gevraagd. Het gaat om de derde poging sinds 1993 van Oosttimorese jongeren om op deze manier Indonesië te verlaten en bekendheid aan hun zaak te geven.

Levenslang voor RAF Hofmann

STUTTGART — Een rechtbank in Stuttgart heeft dinsdag Sieglinde Hofmann tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld wegens haar aandeel in de moorden op werkgeversvoorzitter Hans Martinn Schleyer en diens vier begeleiders in 1977.

Het Hof achtte bewezen dat de vijftigjarige doktersassistente als lid van de linkse terreurorganisatie Rote Armee Fraktion (RAF) medeplichtig was aan de vijf moorden, alsmede aan een mislukte bomaanslag in 1979 op de toenmalige NAVO-opperbevelhebber Alexander Haig en diens begeleiders.

School ontruimd na ontploffing traangasgranaat

ROTTERDAM — Het Albeda College aan het Weena in Rotterdam is op last van de schoolleiding ontruimd nadat onbekenden vrijdag, even na het middaguur, in een toilet een traangasgranaat tot ontploffing hadden gebracht.

Een leraar die het toilet bezocht kreeg last van prikkelende ogen, hoofdpijn en misselijkheid. Ook enkele anderen werden onwel. De GGD heeft hen ter plaatse behandeld.

De brandweer verrichtte in de school metingen waaruit bleek dat het om traangas ging. Volgens politiewoordvoerder Geelof is het prikkelende gas afkomstig van een traangasgranaat, die op een toilet tot ontploffing was gebracht. De politie heeft een onderzoek ingesteld.

Omdat het traangas zich door het hele schoolgebouw verspreidde, heeft de directie besloten de twaalfhonderd leerlingen naar huis te sturen.

Nog geen akkoord over uitbreiding PLO-bestuur

TABA — Israël en de PLO hebben gisteren in de Egyptische badplaats Taba nog geen akkoord bereikt over uitbreiding van Palestijns zelfbestuur op de westelijke Jordaanoever. Zij komen vanavond opnieuw bijeen. De Israëlische minister van Buitenlandse Zaken Shimon Peres en PLO-leider Yasser Arafat hebben dat verklaard.

Peres had gisterochtend aangegeven dat partijen een principe-akkoord hadden over Hebron. Maar een woordvoerder van Arafat zei in de loop van de dag dat er problemen zijn over het aantal Palestijnse gevangenen dat na ondertekening van het akkoord vrijkomt. Nog steeds verblijven 6000 Palestijnse gevangen in Israëlische cellen.

Volgens de woordvoerder moet ook nog overeenstemming worden bereikt over de afbakening van het autonome gebied Jericho. Verder eist de PLO een kaart met de exacte grenzen van de nieuwe machtsverdeling in Hebron.

De veiligheid van 450 joodse kolonisten in Hebron die temidden van 120.000 Palestijnen wonen, vormde het grootste struikelblok in de onderhandelingen. Vol-gens functionarissen die b[ij] het overleg zijn betrokk[en] zijn beide partijen het ee[ns] over een geleidelijke terug-trekking van de Israëlisch[e] soldaten uit Hebron met ui[t]zondering van die gedeelt[e] van de stad waar de jood[se] kolonisten wonen. De over-eenkomst zou voorzien in [de] komst van 400 Palestijn[se] politiemensen naar Hebron.

ollar loopt zwaar erlies langzaam in

AMSTERDAM — De erikaanse dollar lijkt problemen van de afge-en week gestaag ter zich te laten. Het rsverlies van ongeveer t cent wordt langzaam elopen. Gisteren wist dollar bijna 1,5 cent te gen en vandaag aan begin van de handel Europa was de Ameri-se munteenheid weer r.

Amsterdam zat de koers 10.00 uur op Nf 1,6090 een slot van Nf 1,6005 eren. De koers was daar-bepaald door de ontwik-ngen op de markten in Verre Oosten. Die rkten waren tamelijk in ering door de bekendma- dat de Japanse Daiwa k met de handel in obli-ies in de VS een verlies t geleden van 1,1 mil- dollar.

e affaire is voor de dollar ongunstig. Enerzijds kan koers ervan profiteren, at de problemen voor de nse banksector weer eens het licht komen, ander-s heeft Daiwa Bank veel ars nodig om de obliga-tieposities recht te trekken. Tegenover de yen ging de dollar omhoog van 99,85 tot 100,70.

Het pond sterling was ook hoger. Vanmorgen noteerde de Britse munteenheid Nf 2,5225 na Nf 2,5120 aan het eind van de handel van de voorgaande dag. Voor de Franse frank was eveneens een stijging weggelegd. De koers ging van Nf 32,310 (per honderd) naar Nf 32,425. Ook de lire was wat beter met Nf 0,9970 (per duizend) iets hoger dan de Nf 0,9910 bij het slot van gisteren.

De effectenbeurs van Tokyo trok zich weinig aan van de Daiwa-affaire. De Nikkei-index van de 225 fondsen ging met 355,55 punten naar boven tot 17.921,98. Voor het eerst in vijf beursdagen was er sprake van een stijging. Toen bleek dat de verliezen van Daiwa weinig effect hadden, gingen de beleggers op grote schaal over tot aankopen. Vooral de technologiefondsen waren in trek. De belangstelling had mede te maken met het aflopen van de eerste helft van het boekjaar eind deze week.

Draagbare video telefoon

■ *TOKYO - De eerste draagbare video telefoon is gisteren in Tokyo gepresenteerd door de Matshushita Company. Met deze telefoon is het mogelijk de spreker an de andere kant van de lijn in kleuren te zien tijdens het gesprek. Wat het toestel gaat kosten werd niet bekend gemaakt.*

anagers multimiljonairs a beursintroductie CMG

MSTELVEEN — De ende beursintroduc- van CMG in ember maken van het agement van het s-Nederlandseinforma-echnologiebedrijf op iermultimiljonairs. Uit-nd van de geïndi-rde introductiekoers 6,15 gulden per aan- zijn de zeven direc-en en commissarissen CMG per persoon voor ongeveer 4,7 en gulden.

ectievoorzitter Stutter- die vorig jaar de plot- overleden oprichter/ aandeelhouder Gorman opvolgde, t voor 8,7 miljoen gulden. Dat is nog niets vergeleken bij directrice Ward, verantwoordelijk voor personeelszaken, die kan rekenen op 15,5 miljoen gulden.

De andere twee bestuurders, de Nederlandse vicevoorzitter Lucassen en de Britse financiële topman Banks, zien hun lang gekoesterde participaties gewaardeerd op respectievelijk 3,3 miljoen en 492.000 gulden. Het pakket van oprichter Gorman wordt ruim 55 miljoen gulden waard.

De drie toezichthouders binnen de top van CMG, onder wie Fortis-bestuurder Feilzer, komen er belangrijk slechter vanaf.

ING Bank neemt deel aan bank-netwerk binnen EU

AMSTERDAM — ING Bank gaat als eerste Nederlandse bank deelnemen aan het Interbank Online System (Ibos), een elektronisch bank-netwerk voor grensoverschrijdend betalingsverkeer binnen de Europese Unie.

De deelname van ING Bank volgt op een richtlijn van de Europese ministers van Financiën vorige week, die banken verplicht grensoverschrijdend betalingsverkeer sneller en goedkoper te laten verlopen. Op die manier moet er een einde komen aan de vaak tijdrovende en peperdure betalingen van consumenten en bedrijven naar andere lidstaten binnen de Europese unie.

ING Bank loopt met de deelname vooruit op de toekomstige ontwikkelingen in het grensoverschrijdende bankverkeer. Omdat het Europees Parlement de richtlijn nog moet goedkeuren, zal het ruim drie jaar duren voordat de banken verplicht zijn aan de nieuwe regels te voldoen.

Een ING-woordvoerder laat overigens weten dat het nieuwe systeem pas eind 1996 daadwerkelijk in werking treedt. Nu zijn bij het Ibos behalve ING nog zeven andere banken aangesloten. Daaronder zijn de Belgische Kredietbank en Credit Commercial uit Frankrijk.

DAMRAK

Weinig handel in Amsterdam

AMSTERDAM — Ondanks een half procent hogere AEX op 468,05, een stijging van 2,91 punten, was er vanochtend geen sprake van drukke handel op de Amsterdamse effectenbeurs. Alleen professionele handelaren waren actief op de markt.

"Een kwestie van afdekken en hier en daar voordelig inkopen", aldus één van hen. De institutionele beleggers hielden zich echter afzijdig. "De grote verliezen van vorige week zijn namelijk weer weggewerkt", aldus de handelaar. "Nu er geen belangrijke cijfers aan zitten te komen houden de banken en pensioenfondsen zich op de vlakte."

De dollar was de belangrijkste pijler onder het vertrouwen van de beurshandelaren. Die stijging zorgde ook op de andere Europese beurzen voor hogere indexen. In Londen won de FT-SE tien punten, ofwel eenderde procent, op 3510. In Frankfurt ging de DAX bijna een vol procent omhoog met een winst van twintig punten.

Bij de hoofdfondsen sprong Polygram er opnieuw uit, met een winst van Nf 1,80 op een tussenkoers van Nf 106. Handelaren wijzen de uitbreiding van Polygram's filmpoot tot de commercieel en artistiek sterk in zwang zijnde Australische markt aan als belangrijkste factor voor het beleggersvertrouwen.

Het 'kwaliteitsaandeel' Wolters Kluwer was voor handelaren opnieuw een aardige vluchthaven met een koerswinst van Nf 1,90 tot Nf 145,50. Heineken klom Nf 2,30 tot Nf 264. De cyclische fondsen bleven achter, hoewel Akzo Nobel toch nog een gulden klom tot Nf 193,50. Vendex International verloor drie dubbeltjes op Nf 47,60. Uitzendbureau Randstad ging er als relatief fris hoofdfonds vier dubbeltjes op achteruit tot Nf 67,30. KPN noteerde dezelfde koers als gisteren, Nf 56,50, ondanks de introductie van een twee de tranche aandelen door de staat.

De obligatiemarkt was vrij rustig met minimale verschuivingen van een stuiver tot een dubbeltje. Op de binnenlandse markt was scheepswerf Van der Giessen - de Noord in trek, na het nieuws over een forse order uit Ierland. De koers trok Nf 2,20 aan tot Nf 80,20.

Met een winst van 8,43 procent was Auto Industrie Rotterdam de grootste winnaar. De koers steeg Nf 2,10 tot Nf 27. ASM Lithography trok nog eens Nf 3,10 aan tot Nf 77,90. De verliezen op de lokale markt bleven beperkt tot hooguit 2 procent.

Wall Street iets hoger

NEW YORK — De effectenbeurs in New York is gisteren iets hoger gesloten. De Dow Jones-index van de dertig belangrijkste aandelen boekte een stijging van 5,78 punten tot 4769,93.

De Dow Jones stond lange tijd op een duidelijk verlies. Vooral de technologiefondsen lieten het afweten. Dat kwam onder meer doordat Advanced Micro Devices voor het lopende kwartaal een daling van de winst en de omzet voorspelde. De beurs kon de dag uiteindelijk toch positief afsluiten door een opleving op de obligatiemarkt.

Op de valutamarkt in New York wist de dollar zich nog wat verder te herstellen van de forse klappen van vorige week. Nadat de koers tijdens de handel in Europa al boven de Nf 1,60 was gekomen, volgde een verdere stijging naar Nf 1,6060. Afgelopen vrijdag sloot de dollar in New York op Nf 1,5940.

Mexicaanse economie sterk achteruit

PARIJS — De economie van Mexico zal dit jaar slinken met 3 à 4 procent als gevolg van de crisis rond de nationale munteenheid, de peso. De binnenlandse vraag neemt flink af. De particuliere bestedingen, en ook die van de overheid, blijven sterk achter bij vorig jaar en de bedrijfsinvesteringen verminderen eveneens. Dit sombere beeld schetst de OESO, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, in het vandaag vrijgegeven rapport over haar jongste lid.

De werkgelegenheid neemt sterk af, evenals het reële inkomen van de Mexicanen. Verder zullen de prijzen dit jaar fors stijgen, volgens de OESO met 50 procent. De sterke waardevermindering van de peso betekent wel dat Mexico meer kan exporteren. De uitvoer groeit dit jaar met naar schatting 18 procent. Daarentegen zal de import afnemen met 25 procent.

De slechte vooruitzichten voor dit jaar vloeien voort uit de financiële crisis waarin Mexico vorig jaar december belandde. Politieke onrust en het aanhoudend forse tekort op de betalingsbalans leidden ertoe, dat beleggers hun vertrouwen verloren. Daardoor zag de regering zich genoodzaakt tot aanpassing van de marge waarbinnen de peso mocht schommelen tegenover de dollar. Dat hielp niet en daarop werd de koers van de peso vrijgelaten. In maart van dit jaar was de koers ongeveer 50 procent lager dan kort voor het begin van de crisis.

WALLSTREET

NEW YORK	PREV	25-Sep	AMSTERDAM	PREV	25-Sep
DOW JONES	4767	4769	EOE	471.74	465.14
ATT	62.50	63.50	ABN AMRO	66.00	66.70
ALZA CORP	24.63	22.88	AEGON	58.00	57.60
AMR CORP	70.63	69.50	AHOLD	60.70	59.70
APPLE COMP	37.00	37.52	AKZO	194.50	192.50
BARRICK GOLD	25.88	25.50	AMEV	96.00	93.00
BURLINGTON COAT	13.88	13.50	BOLSWESSANEN	31.80	31.00
COASTAL CO	33.88	33.75	DSM	132.90	130.80
CML GROUP	7.63	8.00	ELSEVIER	20.80	20.70
COCA COLA	69.50	70.13	GIST BROC.	43.80	42.50
CORNING IN	28.75	28.63	HAGEMEYER	74.20	73.00
DISNEY	57.63	58.13	HEINEKEN	266.40	261.70
DUPONT	68.38	67.88	HOOGOVENS	66.10	64.70
EAST.KODAK	59.00	58.75	HUNTER DOUGLAS	81.00	79.70
EXXON	72.63	72.75	ING	94.50	93.10
FERRO CORP	24.63	24.38	KLM	56.00	54.60
FORD	31.38	31.38	KNP-BT	50.10	47.60
GEN. ELECTRIC	62.13	64.50	KON. PTT NED.	56.90	56.50
GEN. MOTORS	47.63	47.00	NEDLLOYD	57.00	55.60
HORSHAM CORP	13.25	13.00	NORIT	20.60	20.50
IBM	94.25	92.75	NUTRICIA	117.80	117.70
MC DONALDS	40.50	41.00	PHILIPS	79.40	77.80
MERCK	56.50	57.13	POLYGRAM	106.00	104.20
MINNES. MINING	54.88	54.63	ROBECO	113.80	109.80
MOBIL CORP	99.88	99.25	ROLINCO	120.80	118.10
NOVELL INC	19.38	18.25	RORENTO	91.90	90.50
PFIZER	50.75	52.88	ROYAL DUTCH	199.80	196.30
PHILIP MORRIS	79.88	80.63	UNILEVER	206.20	205.00
QUAKER	33.13	32.88	VAN OMMEREN	52.80	51.50
SUBMICRON	13.63	13.63	VENDEX	48.50	47.90
TELE-COMMUN.	18.63	18.63	VNU	213.70	214.00
UNITED AIRLINES	164.88	164.00			
UNC	6.50	6.50			
UP JOHN	44.13	44.00	CURRENCIES		
WESTINGHOUSE	14.38	15.13	US$/YEN	98.[illegible]	100.49
			US$/DMARK	1.4[illegible]	1.43
COMMODITIES			GBP/US$	1.59	1.57
GOLD	388.10	386.30	US$/NLG	1.59	1.60
SILVER	5.51	5.45	ECU/US$	1.30	1.29
CRUDE OIL	17.57	17.48	CAN/US$	1.35	1.34

CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK)
GELDIG OP DINSDAG 26 SEPTEMBER EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.300	1.320	1.340
PND STERLING	2.725	2.780	2.840
NED GLD (per Nf. 100)	109.97	110.69	111.49
ZW FRANCS (per Zw. frs. 100)	152.58	153.30	154.10
FR FRANCS per Fr. frs. 100)	34.57	35.67	36.37
DUITSE MARK (per Dm. 100)	123.32	124.04	124.84
IT LIRE (per It. lire 1000)	0.78	1.08	1.14
AR FLORIN (per Afl.100)	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN (per yen 10.000)	176.76	177.62	178.42
ECU (per Ecu 100)	-.-	230.78	231.58

*voor bankpapier
**voor overboekingen en bankcheques

Ingevolge artikel 12 van het Centrale Bank-statuut stelt de Bank van de Nederlandse Antillen de koersen vast voor het deviezenverkeer:

Disconto: 6%
Beleningsrente: 7%
CD rente 1 maand: 2.00%
Reserve requirement: 2%
Reserve period: 18 sept.-15 okt.
Indicatieve koersen overheidspapieren:
8.625% obl. 1990/1995 koers: 100.48% Eff. rendement 5.75 % Land
8.50 % obl. 1991/1996 koers: 101.43% Eff. rendement 7.25 % Land
7.875% obl. 1993/1996 koers: 100.56% Eff. rendement 6.50 % Land
8.50 % obl. 1992/1997 koers: 101.38% Eff. rendement 7.50 % Eiland
8.625% obl. 1992/1997 koers: 101.64% Eff. rendement 7.625% Eiland
8.625% obl. 1993/1998 koers: 101.96% Eff. rendement 7.70 % Eiland
8.00 % obl. 1993/1998 koers: 100.59% Eff. rendement 7.75 % Eiland
8.00 % obl. 1989/1999 koers: 100.41% Eff. rendement 7.875% Land
8.00 % obl. 1994/2001 koers: 99.47% Eff. rendement 8.125% Land
8.25 % obl. 1989/2004 koers: 99.23% Eff. rendement 8.375% Land

Nancy slaat filmrol af

Nancy Reagan heeft een rol in een film afgeslagen. De vrouw van de vroegere Amerikaanse president Ronald Reagan was door regisseur Albert Brooks gevraagd voor de komedie *Mom*. De film gaat over de gecompliceerde relatie tussen een moeder en haar zoon.

Een woordvoerster liet weten dat mevrouw Reagan zich 'vereerd voelt', maar dat de uitnodiging op een 'verkeerd tijdstip' komt, aldus de Herlad Tribune. Nancy keerde Hollywood bijna veertig jaar geleden de rug toe om met Ronald Reagan te trouwen.

Nogmaals Nancy

Met **Ronald Reagan** gaat het niet goed. De ex-president van de Verenigde Staten van Amerika lijdt aan de ziekte van Alzheimer en de gezondheid van de 84 jarige gaat zienderogen achteruit. Echtgenote **Nancy Reagan** heeft het in een brief die zij naar het weekblad Newsweek sturde over het efect van een 'uitgesteld afscheid'.

Nancy Reagan zegt dat door de ongeneeslijke ziekte de familiebanden hechter zijn geworden, waarbij ze vooral doelt op dochter Patti Davis, die ooit in het openbaar kritiek op haar ouders heeft geuit en naakt heeft geposeerd voor de Playboy.

Niemand belt cellular Mandela

President **Nelson Mandela** van Zuid-Afrika sleept sinds zijn inwijding vorig jaar april, een namaak-palissanderhouten telefoon met zich mee, maar tot nu toe heeft niemand hem opgebeld.

De telefoon en een brillekoker zijn de enige voorwerpen die Mandela persoonlijk draagt tijdens zijn bezoeken aan steden en dorpen in de twee provincies waar hij dit weekeinde campagne voerde voor de lokale verkiezingen van november.

Op de vraag wie in het bezit is van het nummer van de draagbare telefoon zei Mandela dat alleen zijn kleindochter Rochelle Mtirara, een student die bij hem woont in Johannesburg, en zijn privésecretaris Berryl Baker over het nummer beschikken. "Maar je moet weten, dat sinds ik het ding heb, ik nooit een telefoontje heb gehad."

Baker zei later dat niet verwonderlijk te vinden: "Dat is niet zo moeilijk te begrijpen. Hij zet het apparaat nooit aan, behalve als hij zelf een gesprek wil voeren".

PARIJS - De Britse prinses Diana brengt een tweedaags bezoek aan Frankrijk. Gisteravond werd zij door de fotografen verrast toen zij uit de auto stapte bij het Petit Palais in Parijs waar zij de eregast was bij een diner.

Vrachtwagens voor Artsen Zonder Grenzen

Via de stichting *Houd DAF op de weg* krijgt **Artsen Zonder Grenzen** acht vrachtwagens. De voertuigen worden betaald met een deel van het geld dat particulieren in 1993 bij elkaar hebben gebracht met de bedoeling de Eindhovense vrachtwagenproducent te helpen overleven.

Onder het motto 'honderd piek voor een fabriek' leenden ruim 55.000 mensen het bedrijf bij elkaar ongeveer 10 miljoen gulden. Dat gebeurde op initiatief van de centrale ondernemingsraad en de industriebond FNV. Het bedrag is destijds aan DAF Trucks ter beschikking gesteld als achtergestelde lening. Het bedrijf is inmiddels gestart met een gefaseerde terugbetaling.

Ongeveer 8000 mensen hebben te kennen gegeven dat ze hun lening willen omzetten in een schenking aan Artsen Zonder Grenzen. Dat levert een bedrag op van 1,2 miljoen gulden. Daarvan zijn bij het Eindhovense bedrijf acht vrachtwagens gekocht. De stichting draagt de wagens dinsdag over aan de hulporganisatie, die hen in Bosnië gaat inzetten.

Astronauten onderzoeken voor Delft

De astronauten die donderdag voor een nieuwe vlucht van een ruimteveer vanaf Cape Canaveral de ruimte ingaan zullen ook **onderzoek doen voor de Technische Universiteit Delft** (TUD). De faculteit scheikundige technologie en materiaalkunde van de TUD neemt met een aantal andere buitenlandse universiteiten en bedrijven deel aan het samenwerkingsverband **Zeolites**.

In de ruimte wordt onderzocht of het door de afwezigheid van de zwaartekracht mogelijk is de eigenschappen van zeoliet te veranderen. Zeoliet is een verzamelnaam voor chemicaliën die vaak als katalysator worden gebruikt in de petrochemische industrie, bijvoorbeeld om een eindprodukt als benzine te krijgen.

Wetenschapper en astronaut prof. Alsacco voert in de ruimte het onderzoek uit. K. Jansen van de faculteit scheikundige technologie van de TUD begeleid het project op aarde.

Estefan opent deuren

Abriendo Puertas heet het nieuwe album van **Gloria Estefan**. De 38-jarige zangeres die onlangs nog in het nieuws was in verband met een motorbootongeluk, brengt op haar nieuwe ritmes van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied. De in Cuba geboren artieste laat muziek horen van Mexico, via Puerto Rico tot en met Uruguay.

"We moeten een manier vinden om samen te werken zonder onze eigenheid te hoeven veranderen." De nieuwe komt vandaag uit in de Verenigde Staten.

Laker wil weer vliegen

Sir **Freddy Laker** blijft het proberen. De Britse zakenman wil nog dit jaar opnieuw beginnen met transatlantische vluchten. Eind jaren '70 ontketende Laker met zijn Skytrain een tarievenslag op de verbinding Londen-New York met ticketprijzen die soms 250 dollar onder de laagste prijzen van de concurrentie lagen.

Laker wil dit keer vanuit Orlando en Fort Lauderdale in Florida op Londen, Manchester en Glasgow en op termijn ook op Berlijn en Milaan gaan vliegen met zijn Laker Airways. Over de tarieven zijn geen mededelingen gedaan.

De 73-jarige Brit verwacht een opleving van het transatlantische verkeer nu het economisch in de Verenigde Staten en Europa weer zo goed gaat. De potentiële miljoenen klanten uit Oost-Europa en het Verenigde Duitsland boezemen ook vertrouwen in.

De Skytrain moest in 1982 na vijf jaar ophouden. Laker beschuldigde de gevestigde maatschappijen zoals KLM ervan te hebben samengespannen om hem eruit te werken. Na jaren procederen legde hij zich in 1985 neer bij een schadevergoeding van 60 miljoen dollar van de gevestigde maatschappijen.

Poolijs smelt in Antartica

Het zeeijs rond Antartica begint af te smelten, net als het pakijs op de Noordpool. Hoewel het smelten van het ijs vooralsnog slechts geringe gevolgen zal heben voor het zeewaterniveau op aarde, is het van groot belang, omdat het overeenkomt met voorspellingen omtrent het opwarmen van de aardatmosfeer.

Red huis van Darwin

De Britse natuurkenner Sir **David Attenborough** is een actie begonnen om het huis van zijn beroemde voorganger **Charles Darwin**, de vader van de evolutietheorie, te redden. De muren van zijn huis Down House in Kent (Zuid-Engeland), waar hij het in 1859 gepubliceerde *On the origin of species* schreef, zijn door vocht en wormen aangetast. Het dak van het hoofdgebouw waar Darwin veertig jaar heeft gewoond, dreigt in te storten. Volgens het Museum voor Natuurlijke Historie, dat een optie tot koop op het pand heeft, is voor een grondige restauratie van het huis van Darwin een bedrag van ruim zeven miljoen gulden Nederlands nodig.

Prins slaagt

Prins **Johan Friso** is maandag afgestudeerd aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Hij heeft daar bedrijfseconomie gestudeerd. Dit heeft de rijksvoorlichtingsdienst maandag meegedeeld.

In december 1994 had de prins al zijn studie luchtvaarttechnische bedrijfskunde afgerond aan de TU van Delft. Hij mag daarom nu voor al zijn koninklijke titels die van drs. Ir. Toevoegen. Na een korte vakantie treedt hij op 24 oktober in dienst van het adviesbureau McKinsey.

Prins Johan Friso is de middelste zoon van Beatrix en Claus. Hij is tweede in de lijn van troonopvolging.

Stomme film over Napoleon

Het grootste filmepos aller tijden. Zo wordt de zwijgende film **Napoleon** genoemd. De eerste versie van de Franse acteur en regisseur Abel Gance ging in 1927 in première. De **Amerikaanse versie**, die binnenkort in Nederland is te zien, duurt vier uur. Het Noord Nederlands orkest begeleidt het spektakel.

De film vertelt het verhaal van de jeugd van Napoleon Bonaparte (1769-1821), de Franse revolutie en de jaren van het schrikbewind. De regisseur baseerde zich daarvoor onder meer op de memoires van Napoleon. Bij de première in de Parijse opera was de film een enorm succes. Beroemd werd vooral het drievoudige scherm aan het slot van de film. Door de komst van de geluidsfilm raakte Napoleon in vergetelheid.

Eind jaren zeventig reconstrueerde de Amerikaan **Kevin Brownlow** het epos. In overleg met Gance (1889-1981) componeerde Carmine Coppola een nieuwe symfonie voor de film die de componist in 1982 in Den Bosch dirigeerde.

Voor de nieuwe reeks voorstellingen dirigeert de Amerikaan Michael Zearott het Noord Nederlands orkest.

Oud zaad kan tot downsyndroom leiden

Mannen van ouder dan 40 jaar die een kind verwekken, hebben een vergrote kans dat ze hun nageslacht opzadelen met het syndroom van Down. Dat blijkt uit een Frans statistisch onderzoek.

Hetzelfde was al bekend van vrouwen die op latere leeftijd een kind ter wereld brengen, maar het is voor het eerst dat ook een verband is aangetoond met de leeftijd van de vader.

Voor het onderzoek werd gebruik gemaakt van zwangerschappen die door middel van kunstmatige inseminatie tot stand warn gekomen. De onderzoekers verdeelden de zwangerschapen in drie groepen, afhankelijk van de leeftijd van de donor.

Daarbij bleken de kinderen van donoren onder de 30 in 0,14 procent van de gevallen aan het syndroom te lijden. Bij donoren tussen de 30 en de 40 bedroeg dat percentage 0,23 en bij die van ouder dan 40 0,41.

Overigens houden de onderzoekers een slag om de arm wegens het geringe aantal (25) gevallen van mongolisme dat ze bij de 11.535 onderzochte zwangerschappen aantroffen.

Zusje van 104 overleden

Annie Elizabeth **'Bessie' Delany**, een van de schrijfsters van de bestseller *Having our say: The delany sisters' first 100 years* uit 1993, is maandag op 104-jarige leeftijd overleden. **Haar twee jaar oudere** zuster Sarah was bij haar toen ze stierf.

Van het verhaal van de zusters, dochters van een voormalige slaaf die opklom tot de eerste zwarte anglicaanse bisschop in de vs, werden 900.000 exemplaren verkocht. Het boek vormde de basis van een toneelstuk dat op broadway werd opgevoerd.

Bessie had na haar studie jarenlang een tandartspraktijk in Harlem, terwijl Sarah de eerste zwarte hoogleraar huishoudkunde in de VS werd. Behalve een korte periode waarin zij op verschillende plaatsen in het zuiden les gaven, woonden de zusters hun hele leven bij elkaar.

Hun onafhankelijke opstelling zorgde vooral in het zuiden voor botsingen. Bessie vertelde in een interview dat ze eens bijna werd gelyncht omdat ze een blanke man tegensprak. Terug in Harlem verbroederden ze zich met kunstenaars en intellectuelen zoals Cab Calloway en W.E.B. Dubois.

"Bessie werd 104, en ze leefde haar leven zoals ze dat gewild heeft. Vooral de laatste jaren waren een feest voor haar. Het toneelstuk en de boeken bezorgden haar de tijd van haar leven", aldus Sarah in een reactie op de dood van haar zuster.

TOM POES EN HET KUKEL

Door Marten Toonder

4838 - De volgende morgen kon men burgemeester Dickerdack reeds vroeg in de Kleine Club aantreffen. De geruchten over zwarte voetsporen en rare vreemdelingen hadden hem tot nadenken gebracht en omdat dit ten stadhuize niet mogelijk was, had hij zich in een rustige omgeving teruggetrokken.

Doch ook hier werd de diepe loop van zijn gedachten gestoord door commissaris Bulle Bas, die met professor Prylwytzkofsky binnentrad.

"Het is me een toestand, burgemeester!" riep de politiechef reeds van verre.

"Ik weet het, ik weet het", mompelde de magistraat vermoeid. "Schei uit, Bas: ik slaap er niet van."

"We zijn machteloos!" hernam de beambte. "Die vreemden beschikken over geheime wapens, zegt de prof hier. Hij zegt, dat ze metalen voorwerpen week kunnen maken!"

"Praw!" beaamde de geleerde. "Mijn schone krachtwagen! Een gans glibberige gelei!"

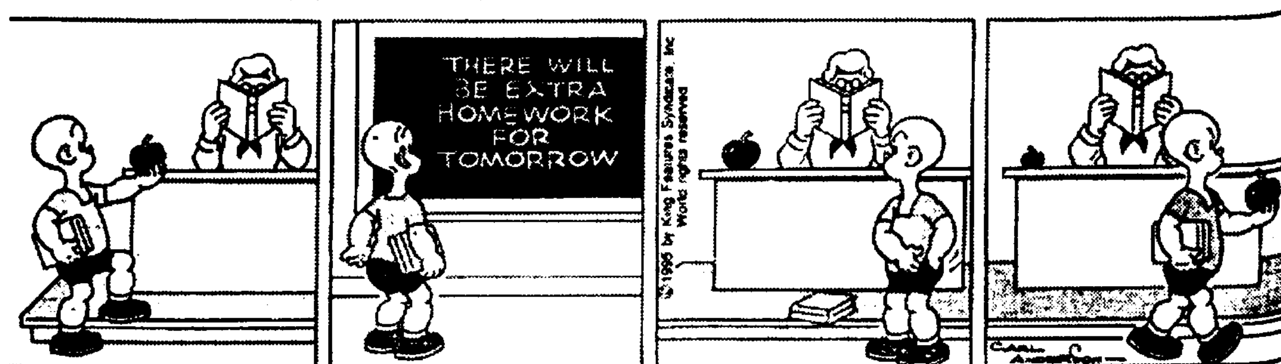
"U hoort het!" voer de commissaris voort. "Op deze manier is er niets meer veilig. Wij staan met onze wapens voor aap tegenover die lui uit de onderwereld!"

De heer Dickerdack verschikte zich onrustig in de kussens.

"Ja, ja", sprak hij treurig. "Men heeft het op onze welvaartsstad voorzien; het was te verwachten. Ons hoog levenspeil wekt jaloezie op de achtergebleven gebieden. Wat moet men beginnen, als gemeentebestuur zijnde? Iedere Rommeldammer zijn reeruggetje was mijn motto; maar hier sta ik machteloos. Alles zal ons ontnomen worden."

"Ach wat!" riep de professor ongeduldig uit. "Dat is het niet! Deze vreemden gebruiken hun wapens alleen om het kukel te onderzoeken!" Hij verdraaide zijn ogen en herhaalde op huilerige toon: "Het kukel! Wat is dat? Ach, alles is onwetenschappelijk!"

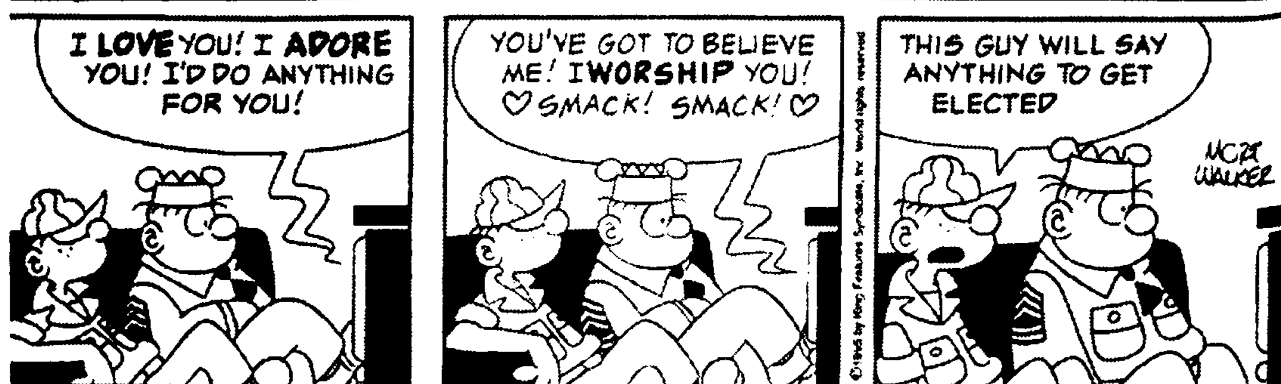
Henry ® By Carl Anderson

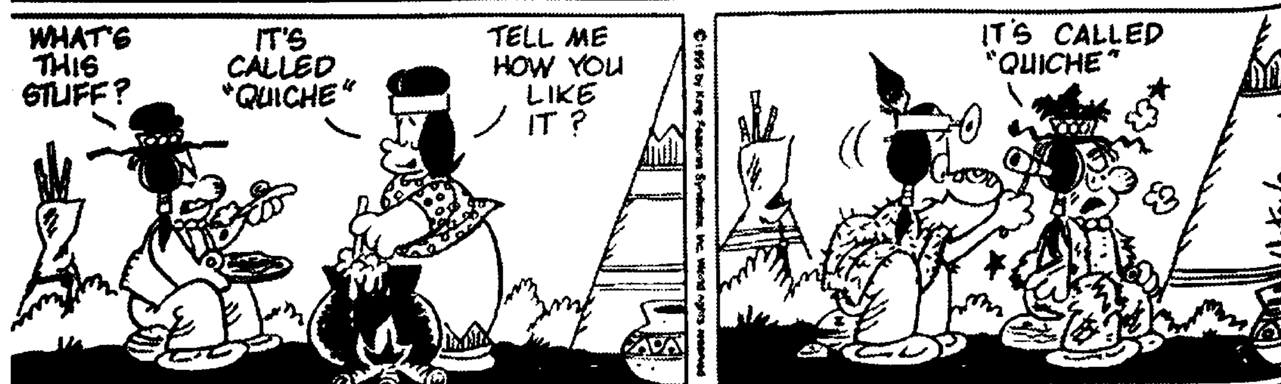
BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

AGENDA

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING "PRINSES MARGRIET"

...ria 17. tel. 682344/682947, ...2574. Kantooruren: 07.00-

...na 17.00 uur tel.

...spreekuur in ieder wijk- ...dagelijks van 08.00-08.30/ ...00 uur

Halman Otrobanda: tel. ...; spreekuur wo. van 09.00- ...uur.

Maria 17: tel. 682344; ...uur: do. van 09.00-11.00

...bouw Bonam: tel. 371865; ...uur: di. van 09.00-11.00 ...kudi: tel. 367824.

Mediko Montagne Abao: ...3711; spreekuur: wo. van ...11.00 uur.

...Fenau 9 (Koraal Specht): tel. ...7; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.

- Wijkgebouw Suffisant: tel. 687707; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Sta. Rosa: tel. 671628; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur.
- Inloopspreekuur voor zuigelingen en kleuterzorg: vr. van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pintostraat; tel. 373582.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING

Kantoor Gosieweg 15, tel. 692231/692232; open van 07.00-17.00 uur.
Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16, tel. 649422; open van 08.00-16.00 uur.
Bereikbare verpleegkundige vanaf 22 september 17.00 uur t/m 29 september 07.00 uur tel. 681847 of page 310-1179.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

Fontein 35, tel. 648077/648387; open van ma. t/m vr. van 07.00-17.00 uur. Wachtzuster tel. 642798.
Consultatiebureau diabetici: elke wo. van 09.00-11.00 uur. Voor informatie tel. 648077.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO

Schottegatweg Noord 43. Tel. 691838/692810. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: elke do. van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: elke di. van 12.30-14.45 uur.

AMIGOE
Colofon
...N.V.
...postbus 577

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda: Paradeis, F.D. Rooseveltweg 46-B. Tel. 869676/869808.

Punda: Antillean, Kaya Flamboyan 1-A. Tel. 376200/376208.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135
Artsendienst Bandabou:	641658
SOS-lijn (psych. hulp):	127
RCC (nood op zee):	637911
Dierenasiel:	654300
Dierenartsdienst:	614000
Thorax Centrum:	686917
Fundashon Lechi di Mama:	672269
	375628
	375028

Bom ontploft in Algerijns politiebureau

PARIJS — Door de ontploffing van een bom in een politiebureau in een Berber-gebied ten oosten van Algiers zijn maandag drie agenten en een burger omgekomen.

Het explosief zat tussen smokkelwaar die de politie op een markt in beslag had genomen en meegenomen naar het bureau. De regering schrijft bomaanslagen zoals deze toe aan moslim-fundamentalisten. Die zijn openlijke strijd begonnen sinds de regering in 1992 verkiezingen opschortte toen de fundamentalisten die dreigden te winnen.

HET WEER

Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Half tot zwaar bewolkt met voornamelijk voordurende de nacht- en vroege ochtenduren kans op nog enkele plaatselijke buien, mogelijk vergezeld van onweer.
Zwakke tot matige, af en toe vrij krachtige wind uit overwegend oostelijke richting (tussen vijf en 22 knopen; 10 en 40 km per uur)

Weeroverzicht:
Een storing in de hogere luchtlagen beïnvloed onveranderd het weer op de Benedenwindse eilanden. Hierdoor zal ook in de komende 24 uur af en toe vochtige en onstabiele lucht over de Benedenwindse eilanden worden aangevoerd. Dit kan tijdelijk veel bewolking met plaatselijke bulenaktiviteit boven de eilanden veroorzaken. De kans op onweersbuien wordt niet uitgesloten.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	half bewolkt	32	28	0.0
Bonaire	half bewolkt	34	29	0.0
Curaçao	zwaar bewolkt	34	28	0.0
Amsterdam	regen	--	--	8.0
Atlanta	geheel bewolkt	18	17	sp
Caracas	half bewolkt	28	17	0.9
Kingston	zwaar bewolkt	31	23	0.0
Miami	licht bewolkt	33	27	0.0
New York	geheel bewolkt	18	14	10.0
Paramaribo	zwaar bewolkt	36	--	-.-
Port of Spain	zwaar bewolkt	34	24	sp
San Juan	zwaar bewolkt	33	25	0.0
Santo Domingo	half bewolkt	30	21	9.6

OVERLIJDEN

GRADICIMENTU I INVITASHON

Pa medio di esaki nos kier a gradici tur esnan ku a mustra nan atenshon durante enfermedat, fayesimento i entiero di:

ANTONIO MARCELO PRINCE
(Toni Prince)

Danki tambe na tur esnan ku a manda karchi, telegram, flor i krans.
Alabes nos kier a invita tur famia, amigu, konosinan pa dos sakrifisio di misa na **KATHEDRAL DI PIETERMAAI pa 7 'or di anochi riba DJARAZON 27 september i DJAWEPS 28 september 1995.**

Hierbij onze oprechte dank aan eenieder die in welke vorm dan ook belangstelling heeft getoond bij het overlijden van onze lieve man, vader en opa.

ALEX ABRAHAM FERNANDES

Uit aller naam
E. Fernandes-de Wied

1628 NB Hoorn, September 1995
Betje Wolffplein 44

Famianan di e defuntu

RIGNA REMILIA DORAN

ta gradisi tur amigu i konosi pa nan muestra di atenshon na ora di morto i entiero.
Un danki spesial pa zusternan di wijkverpleging Band 'Abao, Kwido pa Famia, dokternan Pablo Stewart i ... pa nan kuido i sostenc.

Dianan 27, ... di sèptèmber lo tin un santo sakrifisio di misa pa su deskanso, 7 'or di anochi na misa di Sta. Maria.

"EL TRIBUTO"
375390 | 375277
tur dos 24 ora.

DANKBETUIGING

Dank, heel veel dank voor de wijze waarop u hebt meegeleefd tijdens de ziekte en het overlijden van

"ADDO"

Bijzonder veel dank ook voor de donaties. Hierdoor was het mogelijk om enkele kostbare infuuspompen aan te schaffen waardoor kankerpatiënten in staat worden gesteld zolang mogelijk in hun eigen thuissituatie, zonder pijn, te kunnen functioneren.

Wij houden van Curaçao en hebben hier lieve vrienden en kennissen hetgeen ons heeft doen besluiten om hier voorlopig te blijven wonen.

ANKE en MARIJKE HOOS.

"EL TRIBUTO"
Tel. 375390 | 375277
tur dos 24 ora.

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van onze geliefde moeder, grootmoeder en tante

Mw. Maria M. Russel-Kelly

beter bekend als Tantia
(weduwe van Papa Alex Russel)

Kinderen: Sonny en Monica Russel-...
Pieter en Anna-Marie van ...
Ben en Ingrid ...
John en Jeanette Russel-...
Arthur en Margriet ...

Kleinkinderen: Oscar en Michele ...-Caprilles
Monique, Clark, ... Russel
Kristel, Peter-Paul ...
Marc, Julie, Timo Russel
Danna en Brett Russel

Overige familieleden:
Maritza en Melissa Russel
Fam. Russel (Aruba, Ned.)
Fam. Palm
Fam. Maduro
Fam. Kelly (Aruba)

De teraardebestelling zal plaats vinden op woensdag 27 september, 1995. Vertrek vanuit de Kathedraal te Pietermaai naar de katholieke begraafplaats aan de Roodeweg. Voor de begrafenis zal er om 16:00 een Heilige Mis worden opgedragen in de kathedraal te Pietermaai. Rouwbeklag vanaf 13:00 in de kathedraal.
Gelieve geen rouwbeklag aan huis.

Vanwege rouw zullen onze kantoren op woensdag 27 september 1995 gesloten zijn.

RUSSEL INSURANCE CONSULTANCY N.V.
Nieuwe Rarerweg 14

RUSSEL INSURANCE CONSULTANCY (BONAIRE) N.V.
Kaya Gobernador N. Debrot 79
Kantoor 20

TDS / TELECURACAO

DINSDAG 26 SEPTEMBER 1995

5.00 P.M. Atardi Hubenil
6.00 P.M. Tempu pa Dioe ...
6.05 P.M. Sienshi, Teknologia i Salú
6.30 P.M. Nieuws in het Nederlands
6.55 P.M. Musical Special

WEDNESDAY SEPTEMBER 27, 1995

7:00 A.M. (75) CBS This Morning Scheduled: actor Peter Scolari ... O'Neill. (CC)
(77) ABC Good Morning America Scheduled: author P.J. O'Rourke. (CC)
(85) NBC Today Scheduled: actors Kathleen Turner and Denzel Washington.
... (11) ... Baby Knows Imagination and fantasy. (R)
9:00 A.M. (75) CBS (77) ABC Live -- Regis & Kathie Lee Scheduled: actor-director Henry Winkler, actress Kylie Travis ("Central Park West").
(79) CNN Larry King Live
(85) NBC Montel Williams Scheduled: people who have gotten court orders to protect themselves from their exes.
...
(85) NBC ... Scheduled: friends and relatives discuss their concerns over women who are dating much older men.
(91) LIFE Biggers and Summers
3:00 P.M. (79) CNN Larry King Live (R)
(85) NBC Ricki Lake Scheduled: people who are ... by ...
4:00 P.M. (77) ABC Oprah Winfrey (CC)
10:00 P.M. ... Jaime ... en Vivo
11:35 P.M. (75) CBS Late Show Scheduled: basketball player Shaquille O'Neal, actress Jennifer Aniston, singer Brian Wilson.
... NBC Tonight Show Scheduled: singer Diana Ross, ...
... NBC Late Night ... actor Tony Danza, ...
... singer Jody Watley. (CC)
... Scheduled: retirees dealing with ...

TDS / TELECURACAO

EVENING								SEPTEMBER 26, 1995	
7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
...	RVD ta Informa	Telenoticia		Wega di Number Korsou (9.05) Rosina		(9.55) Studio ...		Nova	